

ARAŞTIRMA

COVID-19 KADIN GİRİŞİMCİLERİ
OLUMSUZ ETKİLEDİ

AVRUPA YEŞİL
MUTABAKATI

KOBİ'LER İÇİN
BİR ENGEL DEĞİL, FIRSAT

HİBRİT ÇALIŞMA
KALICI MI OLUYOR?

ZİRVE ÖZEL
İŞ DÜNYASI
İKİZ DÖNÜŞÜME
HAZIRLANIYOR

TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ORHAN TURAN

"YENİDEN
'BİZ OLMAK' İÇİN
HUKUKU BAŞTAN
AŞAĞI YENİLEMELİYİZ"

TÜRKONFED'DE YENİ DÖNEM, YENİ UFUKLAR

35 YILDIR

YERİMİZDE DURAMADIK

%100
Yerli Sermaye

5 Modern
Üretim Tesisi

4.000'den
Fazla Ürün Çeşidi

6 Kıta **75**
Ülkeye İhracat

DURMAYACAĞIZ!

Şimdi hedefimiz bu topraklardan çıkan
bir dünya markası olmak.

ode.com.tr

ODE[®] 35.YIL
INSULATES THE FUTURE

Gün + Partners, Türkiye’de ve dünya çapında fikri mülkiyet haklarının tescili konusunda hizmet vermektedir.

Müşterilerimize, fikri ve sınai mülkiyet haklarının her türü ile ilgili olarak ulusal ve uluslararası alanda tescil, takip, itiraz, piyasa araştırması, stratejik danışmanlık hizmetleri sağlamaktayız.

Müşterilerimizi, hemen her ülkede fikri mülkiyet alanında uzmanlaşmış bürolardan oluşan işbirliği ağından faydalandırmaktayız.

Hizmetlerimiz

Fikri Mülkiyet Stratejisi
Fikri Mülkiyet Hakları Portföy Yönetimi
Fikri Mülkiyet Hakları Envanteri İncelemesi
Araştırma
Tanınmış Markalar
Tescil
İzleme
İtiraz
Uluslararası Hizmetler

ORHAN TURAN

TÜRKONFED YÖNETİM
KURULU BAŞKANI

ORTAK HAYALİMİZ; YENİDEN BİZ OLMAK VE ORTAK UFKA BAKMAKTIR

Hayatın ve yerkürenin ritminde, uzun zamandır devam eden değişim; insan hareketlerini de derinden etkilerken dünyayı ve ülkemizi hem kendimiz hem de insanlık için daha iyi hale getirmek istiyoruz. Karmaşıklığın ve belirsizliğin esas olduğu yeni hayat ritmi; yeni bir yol ve zihin haritasını gerekli kılıyor. Kaygının, endişenin, gerilimlerin yaygınlaştığı bu zamanda; güvenli yollara, stratejilere, politikalara ve liderliklere ihtiyaç duyuluyor.

Yerkürenin ritmine, değişen hayatın rengine ve teknolojik gelişimine uygun, esnek çözümlerin hayata geçirilmesi önem kazanıyor. Aslında sorunlarımızın neler olduğunu, kırılganlıklarımızın nerede yattığını, ülkemizin önündeki bölgesel ve küresel riskler ile fırsatların, geleceğimiz için neler vadettiğini biliyoruz. Yeterince farklı yol denedik. Nelerin olabileceğini ama asıl önemlisi, nelerin olamayacağını da öğrendik.

Toplumun yeniden “biz” olmaya, ortak ufka ve hedeflere odaklanmaya, devletle de mutabakatını yeniden tesis etmeye ihtiyacı olduğu açık. Ortak başarıya, ortak heyecana, ortak umuda ihtiyacımızın olduğu dönemlerden geçiyoruz. Bu zorlukları daha önce de yaşamış ve başarmıştık. Yeniden başarabiliriz. İş insanları olarak bu dönüşüm sürecinin risklerini ve zorluklarını göğüslemeye hazırız.

Bu noktada ekonomik, demokratik ve toplumsal dönüşümü hızlandıracak adımları kararlılıkla atmak gerekiyor. İnsan ve çevre odaklı yeni kalkınma arayışlarının yaşandığı çağımızda yeni ekonomik dönüşüm için yerküreyle, havayla,

suyla ve toprakla ilişkimizi yeniden düzenlemek zorundayız. Yeni ve kapsamlı bir eğitim reformu, yeni ekonomik dönüşümün öncüsü ve kaldıracı olacaktır. Ülkemizin; her zaman dile getirdiğimiz gibi “Orta Gelir”, “Orta Demokrasi” ve “Orta Eğitim” tuzaklarından bir an önce kurtulması gerekiyor.

Yeniden “biz olmak” ve “ortak bir ufka bakma” hayalini canlandırmak için bireylerin niyetleri ve siyasi aktörlerin olumlu katkıları ile yeni bir hukuki çerçeveye ihtiyacımız olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle yeni bir “biz” olma hayalini canlandırmanın ve geliştirmenin yolu; yeni ve sivil bir anayasa dahil olmak üzere, hukuku baştan aşağıya yenilemekten geçiyor.

Şirketlerin ve devletlerin, toplum ve bireyler ile ilişkilerini yeniden düzenleyeceği bir çağı yaşıyoruz. Sosyal devletin rolü yeniden tartışılırken, şirketlerin de yeni sorumlulukları gündeme geliyor. Şirketler, ülkelerini ve dünyayı daha yaşanabilir hale getirmenin yollarını aramak; ahlaklı ve onurlu yaşam hakkına saygılı olmayı öğrenmek; yeni bir üretim, mülkiyet ve bölüşüm modeli geliştirilmesine katkıda bulunmak zorunda...

Evet, bu ana felsefe ve vizyon doğrultusunda ülkemizin en kapsayıcı iş dünyası kuruluşu olan TÜRKONFED’in 14. Olağan Genel Kurulu’nu gerçekleştirdik. Yeni Dönem, Yeni Ufuklar vizyon belgemizi üyelerimiz ve kamuoyu ile paylaştık. Türkiye’nin her bölgesinden temsilde adaleti sağlayacak, katılımcı ve kapsayıcı 50 kişilik TÜRKONFED Yönetim Kurulu ile ülkemize değer yaratmaya, kalkınma yolculuğuna destek olmaya ve toplumsal refahın sağlanması için çalışmaya devam edeceğiz.

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK MUTFAĞI

Bortar Group kendi tesislerinde günlük **100.000** kişilik üretim kapasitesiyle, **bini aşkın** uzman kadrosu ve **350'**e yakın dağıtım noktasıyla, yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek 'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

HAYATİ BAKIŞ

**TÜRKONFED GENEL
SEKRETER YARDIMCISI
(KURUMSAL İLETİŞİM)**

YERKÜRE DEĞİŞİYOR, İKLİM DEĞİŞİYOR YA BİZ!

Mavi gezegenimizin doğal kaynakları sonsuz değil. Doğal kaynak kullanımı 35 yılda 3 kat artarken, ülkemizin bir tarafı sel ve buna bağlı heyelanlar ile mücadele ederken, diğer tarafta ciğerlerimiz yanıyor! **TÜRKONFED** olarak iklim değişikliğinin yarattığı sorunların ülkemiz için esas beka meselesi olduğunu düşünüyoruz.

14. Olağan Genel Kurul'da yeni yönetim kurulu tarafından ikinci kez güven tazeleyen **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan**, açılış konuşmasında “**Yeni Dönem, Yeni Ufuklar**” vizyon belgesini paylaşıırken şöyle vurgu yapıyor: “*Yeni ekonomik dönüşüm için yerküreyle, havayla, suyla ve toprakla ilişkimizi yeniden düzenlemek zorundayız. İklim değişikliğinin yarattığı sorunlar, ülkemiz için esas beka meselesidir. İklim değişikliği odaklı yeşil ekonomiye geçişi esas alan, dijitalleşmeyi bir kaldıraç olarak kullanan, yeni girişimleri destekleyen, araştırma-geliştirme çalışmalarının önünü açan, KOBİ’lerin direncini artıran ve kapasitelerini geliştiren, küresel ekonomide etkin bir aktör olmayı hedefleyen ‘yeni bir ufka ve yeni bir stratejiye’ ihtiyacımız var.*”

Yerkürenin, zamanın ve insan hareketlerinin değişimi, gerçekte bizi ne kadar değiştiriyor! “*İş dünyası olarak yeni dönemde sadece kâr amaçlı değil, aynı zamanda sosyal ve çevresel sorunlar ile memleketin tüm meselesi; TÜRKONFED’in de meselesidir*” diyen **Turan**, şirketler ile iş dünyasının ülkemizi ve dünyayı daha yaşanabilir hale getirmenin yollarını aramasının, ahlaki ve onurlu yaşam hakkına saygılı olmayı öğrenmesinin, yeni üretim ve bölüşüm modeli ile toplumsal refah artışına daha fazla

katkıda bulunmasının gerekliliğini vurguluyor.

Gelişmiş bir ekonomi için gelişmiş bir demokrasiye, hukukun üstünlüğüne, liyakati esas alan hesap verir bir sistemin; daha insan ve çevre odaklı bir yaklaşımla ele alınması gerektiğini vurgulayan **TÜRKONFED Başkanı Orhan Turan**’ın mesajları ile **14. Olağan Genel Kurul** detaylarını kapak haberimizde işledik.

İş dünyasının gündeminde olan ikiz dönüşüm (dijital ve yeşil dönüşüm) konusunu da **Dönüşüm Zamanı** ana teması ile gerçekleştirdiğimiz **TÜRKONFED 23. Girişim ve İş Dünyası Zirvesi**’nde masaya yatırmıştık. Alanında uzman konukların katılımıyla çevrim içi olarak düzenlediğimiz zirvemiz ile ilgili röportaj ve haberlere de dergimizde geniş bir şekilde yer verdik.

Avrupa Yeşil Mutabakatı ve KOBİ’ler raporumuz ile **COVID-19’un Kadın Girişimciliği Üzerine Etkileri** araştırmamızın ortaya koyduğu sonuçları da dosya haberlerimizde okuyabilirsiniz. **TÜRKONFED** olarak üyelerimize ve ülkemize değer yaratmak için başlattığımız ve pandemi döneminde hız kesmeden çevrim içi toplantılar ile devam ettiğimiz **Dijital Anadolu, Dayanıklı KOBİ’ler Güçlü Yarınlar, Sektör Buluşmaları, Yerel Kalkınma ve Sivil Sohbetler** projelerimiz ile ilgili son gelişmeleri de paylaştık.

Birbirinden değerli isimler ve uzmanlarla zengin bir içerik oluşturma gayreti ile dergimizin yeni sayısını hazırladık. Tüm görüş bildiren dostlarımıza gönülden teşekkürler!

Keyifli okumalar!

08 HABER ASKIDA

10 Dijital Anadolu projesi liderlerle KOBİ'leri buluşturmaya devam ediyor

12 Dayanıklı KOBİ'ler Güçlü Yarınlar projesi webinar serisi devam ediyor

16 Perakendenin geleceğini pandemi ve genç kuşaklar belirleyecek

18

Gündem

COVID-19 kadın girişimcileri olumsuz etkiledi

20

KAPAK

TÜRKONFED 14. Olağan Genel Kurulu tamamlandı

26 Dosya

İş dünyası ikiz dönüşüme hazırlanıyor

44 Güncel

Hibrit çalışma modelleri kalıcı olacak mı?

48 Özel Röportaj

İstanbul Portföy Yönetimi Genel Müdürü

BARIŞ HOCAOĞLU

"Yeni teknoloji ve iş modeli üreten girişimlerin şirket değerinin yükselmesini bekliyoruz"

50 Mercek

Bankalar, pandemi döneminde KOBİ destek paketlerini güçlendirdi

54 İş Dünyasında Kadın

Girişimci Kadınları Destekleme Derneği Başkanı

GAMZE AŞNÜK

"Kadınlar, iş hayatına 1-0 yenik başlıyor"

57

Brüksel Nottarı

ZEYNEP SANIGÖK

İklim hedefi düzenlemeleri, AB'nin ekonomik ve ticari ortaklarını yakından ilgilendiriyor

58 CEO Katı

Escon Enerji Genel Müdürü

ONUR ÜNLÜ

"Enerji verimliliği, elimizdeki en büyük fırsat"

61

MİSAFİR ODASI

UFUK TARHAN

Dönüşüm için blockchain ve dekarbonizasyon şart!

62 Sinerji

Federasyonlarda yeni dönem; yeni hedefler

66 Araştırma

Avrupa Yeşil Mutabakatı KOBİ'ler için bir engel değil, fırsat

72 Sektörel Açılım

Türkiye Liman İşletmecileri Derneği Başkanı

MEHMET HAKAN GENÇ

"Türk limanlarında güvenilir ve hızlı hizmet veriliyor"

76 Üyelerin Gözünden

Ankara Girişimci İş Kadınlarını Derneği (Angikad) Başkanı

HANDE ÖZTÜRK

"Kadınları güçlendirmek için çalışıyoruz"

TÜRKONFEDBİZ

SAHİBİ

TÜRKONFED

GENEL KOORDİNATÖR

Arda BATU

YAYIN EDITÖRÜ / SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hayati BAKIŞ

hbakis@turkonfed.org

YAYIN KURULU

Orhan TURAN, Ural AKÜZÜM, Arda BATU, Hayati BAKIŞ, Necla YILMAZ, Furkan REİS, Selda YEŞİLTAŞ, Murat ERDOĞAN, Zeynep TÜTÜNCÜ GÜNGÖR

YAYINA HAZIRLAYAN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Selda YEŞİLTAŞ

YAYINLAR KOORDİNATÖRÜ

Murat ERDOĞAN

GÖRSEL YÖNETMEN

Serpil YENİHAYAT

BAŞ EDITÖR

Peri ERBUL

EDITÖR

Zeynep TÜTÜNCÜ GÜNGÖR

FOTOĞRAF EDITÖRÜ

Fatih YALÇIN

REKLAM MÜDÜRÜ

İlknur ULUSOY

ilknur@viyamedya.com

REKLAM SORUMLUSU

Sırma SAMAY YABANCI

sirma@viyamedya.com

YAYIN ADRESİ

Rumeli Caddesi Rumeli Pasajı Yunus Apt. No:45 Kat: 3

Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL T: 0 212 236 00 50

www.viyamedya.com, viya@viyamedya.com

YAYIN TÜRÜ

Yaygın, süreli dergi. 3 ayda bir yayımlanır.

TÜRKONFED

Refik Saydam Cad. Akarca Sok. No: 41 34430,

Tepebaşı, Beyoğlu, İstanbul

T: 0 212 251 7300 F: 0 212 251 5877

www.turkonfed.org

BASKI VE CİLT

Özgün Ofset

TÜRKONFEDBİZ Dergisi'nde yer alan yazı, fotoğraf ve makaleler izin alınmadan yayımlanamaz, çoğaltılamaz. Kaynak gösterilmek kaydıyla yayımlanabilir.

FORTUNE 500 TÜRKİYE ARAŞTIRMASININ SONUÇLARI AÇIKLANDI

TÜRKİYE’NİN en büyük 500 şirketinin sıralandığı Fortune 500 Türkiye araştırmasına göre şirketlerin 2020 yılı net satışları, bir önceki yıla göre yüzde 6,3 artarak 1,9 trilyon TL’ye yükseldi. Bu durum araştırmanın son 10 yılında görülen en düşük büyüme oranı olurken son yıllarla kıyaslandığında da büyümenin önemli oranda hız kestiği görüldü. Şirketlerin 2020 yılı net kârı, bir önceki yıla göre yüzde 15 düşerken çalışan sayısı

da 2015 yılından bu yana ilk defa azaldı. Araştırma, küresel salgın nedeniyle tarihte benzeri görülmeyen belirsizlik ve arz-talepte yaşanan şokların, şirketlerin ekosisteminde yarattığı olumsuzluğu net olarak ortaya koyuyor.

ESNAF, HIZLI AŞILAMA VE AÇILMAYLA UMUTLANDI

KÜÇÜK esnafın nabzını tutan: REM Esnaf Barometresi’nin mayıs 2021 sonuçları açıklandı. Rapora göre genel güven endeksi 4,9 puanlık anlamlı yükselişle 11,1’e çıktı. Esnaf, tam kapanma sonrası hızlı

aşılama ve açılma planıyla yeniden umutlandı. Vaka sayılarının düşmesiyle esnafın endişe oranı yedi puan birden düşerek yüzde 63’e geriledi. Kısıtlamaların kaldırılmasıyla iş yapma

seviyesi artan esnaf arasında “Önümüzdeki dönemde işlerim artacak” diyenlerin oranı, 16 puanlık artış ile yüzde 28’e yükselirken ülke ekonomisinin önümüzdeki dönemde gelişeceğini düşünenlerin oranı 15 puanlık artışla yüzde 25’e çıktı.

AİLE ŞİRKETLERİNDEN DAYANIKLILIK DERSİ

PANDEMİNİN aile şirketlerine etkilerini inceleyen KPMG araştırması; Amerika, Avrupa, Orta Doğu, Afrika ve Asya Pasifik bölgelerindeki 75 ülkede, 2 bin 493 aile şirketi ve 517 işletme ile gerçekleştirildi. Araştırmada işletmelerin pandemiye nasıl karşıladığı, belirsizliği nasıl yönettiği, duruma adapte olmak, kendilerini korumak

ve işletmelerini büyütmek için neler yaptığı ele alındı. KPMG’nin Küresel Aile Şirketleri raporu, aile işletmelerinin kriz yönetimi, kısa vadeli aksiyonları ve uzun dönem için belirlediği stratejiler ile dünyaya nasıl dayanıklılık dersi verdiğini gösteriyor ve aile şirketlerini geleceğe hazırlayacak alanlara ışık tutuyor.

KP Hukuk Kurucu Ortağı Av. Onur Küçük; “Pandemi etkisiyle yaşanan ani gelir düşüşleri, tüm şirketleri maliyetlere yönelik hızlı aksiyonlar almaya yöneltti. Aile şirketleri, uzun dönem bakış açısı ve başarı tanımları ile diğer şirketlerden ayrıştı. Karar süreçlerinde aile birliği güçlendirildi; tüm paydaşlarla ilişkiler, itibar ve uzun vadeli strateji penceresinden yönetildi. Aile şirketleri bu dönemi, işlerini uzun vadede nasıl ileriye götürebileceklerine ilişkin stratejiler oluşturarak değerlendirdi. Ertelenen aksiyonlar, büyüme ve dönüşüm planları bu süreçte hayat buldu” dedi.

GİRİŞİMCİLER 2021’DE ÇALIŞANA YATIRIM KARARI ALDI

ENDEAVOR Türkiye ile girişimci şirketler için insan ve kültür konularında danışmanlık hizmetleri veren Talentmelon’un ortaklaşa yürüttüğü Girişimci Şirketlere Özel Ücret ve Yan Haklar araştırmasının sonuçlarına göre pandeminin yarattığı olumsuz etkilere rağmen şirketler, bu yıl çalışanlarına yatırım yapmayı sürdürme kararı aldı. Katılımcıların yüzde 92’si, 2021 için maaş artışı planladı. Çalışmaya katılan 46 şirket-

ten sadece altı tanesi baz maaşlara belirli bir dönem için kesinti uyguladı. Katılımcıların yüzde 85’i üretkenliğin salgın öncesi ile aynı ya da daha yüksek olduğunu düşünürken yüzde 43’ü, pandemi sonrası dönemde de çalışanlarının en az yüzde 60’ına uzaktan çalışma seçeneği sunmayı planladı. Önceki yıllarda olduğu gibi 2020’de de yazılım geliştirme, en fazla talebin olduğu ve en fazla maaş alan pozisyon olarak dikkat çekti.

ŞİRKETLERİN %85'İ ESNEK OFİSLERİ TERCİH EDİYOR

KOLEKTİF House tarafından yapılan ankete dahil olan ve çoğunluğunu yöneticilerin oluşturduğu katılımcıların yüzde 77'si, salgın sonrasında hibrit çalışmaya devam edeceklerini bildiriyor. Firma sahipleri tarafında anket katılımcılarının yüzde 85'i, esnek ofis alanlarını ya şu anda kullandığını ya da önümüzdeki zaman planlamaları içerisinde değerlendirdiğini belirtirken yüzde 60'a yakını, çalışan memnuniyeti için ofis alanı tasarımı ve çalışma alanı stratejilerinin öncelikleri olduğunu aktarıyor. Anket sonuçlarına ilişkin değerlendirmede bulunan Kolektif

House Kurucu Ortağı ve CEO'su Ahmet Onur, "Son yıllarda teknolojinin hız kazanması, mobilitenin artması, iş-yaşam dengesine ve pozitif iş kültürüne sahip olmayı bekleyen Z jenerasyonunun çalışma hayatına dahil olmasıyla global kurumsal şirketlerin esnek çalışma alanlarına yönelimi başlamıştı. Salgın ise çalışma sistemini tamamen değiştirdi. Kâr odaklı yaklaşım, yerini insanı daha çok merkeze alan değer odaklı yaklaşıma bıraktı. Böylece geleceğin çalışma modeli olarak görülen hibrit yapıya geçiş hızlandı" dedi.

TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI DEĞİŞİYOR

PWC'NİN küresel trendleri içeren ve bunları Türkiye özelinde bulgularla destekleyen Tüketici Dünyasının Geleceği Raporu'na göre COVID-19'un uzun vadeli etkileri, en çok tüketim ürünleri ve perakende sektörleri üzerinde kalıcı olacak. Rapora göre son yirmi yılda sektörlere etki eden temel değişimler pandemi ile hızlandı ve bunun sonucunda beş makro trend, küresel çapta ön plana çıktı. Trendleri geleceğin mağazası, marka, dijital tedarik zinciri, gıdanın geleceği ve çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (ESG) olarak belirleyen çalışan; tüketicilerin yeni alışkanlıklarına ışık tutuyor.

ILO, EV İŞÇİLİĞİNDE GÜVENCELİ İSTİHDAM ÇAĞRISINDA BULUNUYOR

ULUSLARARASI Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye ofisi; çoğunluğu kadın olan ve kayıt dışı çalışan ev işçilerinin, küresel salgınla daha da derinleşen sosyo-ekonomik sorunlarını ortaya koymak ve çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik çözüm önerilerini sunmak amacıyla bir rapor hazırladı. Ev işçilerinin öncelikli sorunlarının kayıt dışı ve güvencesiz istihdam olduğuna dikkat çeken rapor; kayıt dışılığın aynı zamanda ev işçilerinin sayılarının güvenilir şekilde tespit edilebilmesinin, sorunların boyutunun belirlenmesinin ve çözüm önerilerinin geliştirilmesinin önündeki en önemli engellerden biri olduğuna vurgu yapıyor. TÜİK verilerine göre Türkiye'de ev işçilerinin yüzde 90'ından fazlası kadınlardan oluşuyor ve ev işçilerini örgütleyen sendikaların verdiği bilgilere göre Türkiye'de bir milyonun üzerinde ev işçisi bulunuyor.

E-TİCARETTE KADIN GİRİŞİMCİ SAYISI YÜZDE 50 ARTTI

PANDEMİ süreciyle birlikte yaşanan dijital dönüşüm, her sektörde hızlandı. Alışveriş şekilleri, iş yapış biçimleri, sosyal ve özel yaşantıya kadar her alanda yepyeni bir döneme geçildi. Dijitale yatırım yapan ya da yaptığı işi dijital ortama taşıyan kadınlar, bu süreci fırsata çevirerek e-ticarette sayılarını artırdı. Dengeli bir ekonomik büyüme için kadın girişimciler ve istihdam oranının oldukça önemli olduğu biliniyor. Pandemi sürecinde kadınlar, dijital ekonomiye ilgi göstererek e-ticaret sektöründeki girişimci ve istihdam sayısını artırdı. Meydanticaret.com'un altyapısını kullanarak hizmet alan kadın girişimcilerin sayısı, 2020'de yüzde 13'ken 2021 yılında yüzde 19,5 oranıyla yükselişe geçti.

DİJİTAL ANADOLU PROJESİ LİDERLERLE KOBİ'LERİ BULUŞTURMAYA DEVAM EDİYOR

TÜRKONFED VE TÜRKİYE İŞ BANKASI İŞ BİRLİĞİNDE SÜRDÜRÜLEN DİJİTAL ANADOLU PROJESİ'NİN DİJİTAL LİDERLER İLE KOBİ'LERİ BULUŞTURAN ETKİNLİK SERİSİ, İŞ DÜNYASININ GÜNDEMİNE IŞIK TUTAN KONULARLA DEVAM EDİYOR.

2018 yılında başlayan Dijital Anadolu Projesi; ilk iki yılında dokuz kentte, 3 bin KOBİ'ye ulaştı. 2020 yılında pandemi dolayısıyla çevrim içi ortamda düzenlenen yayınları ise 14 binden fazla kişi takip etti.

TÜRKONFED ve Türkiye İş Bankası tarafından üretime odaklanmış sektörlerin dijital dönüşümüne katkı sağlama hedefiyle hayata geçirilen Dijital Anadolu projesinin çevrim içi etkinlik serisi, 29 Nisan tarihinde “Yeşil Mutabakat İçinde Nesnelerin İnterneti’nin Rolü” ana temalı webinar ile devam etti. Teknoloji Yazarı Serdar Kuzuloğlu’nun moderatörlüğünde gerçekleşen etkinliğe Hedefler için İş Dünyası Platformu Yönetim Kurulu Başkanı Şükrü Ünlütürk, Microsoft Türkiye Bulut Platformları Grup Direktörü Cüneyt Batmaz ve Türkiye İş Bankası Tarım Bankacılığı Alan Lideri Kerem Akıner katıldı.

DİJİTAL LİDERLER, DÖNÜŞÜMÜN İPUÇLARINI PAYLAŞTI

Avrupa Yeşil Mutabakatı’nın (AYM) Türkiye’ye etkilerine değinen Şükrü Ünlütürk, “AYM, en önemli politika araçlarından sınırda karbon düzenleme mekanizması ile karbon fiyatlandırması yapmayan ülkelerden gerçekleştirilen yüksek karbon ayak izine sahip malların ithalatını izleyecek. AB’nin en büyük ticaret ortaklarından biri olan Türkiye de mekanizmanın getirdiği karbon maliyetlerinden etkilenecek. Bu

düzenlemelerin getirdiği sorumluluk, Türkiye’de sektörlerle yönelik yeşil bir dönüşümün başlangıcının habercisi olabilir. Her sektöre yönelik döngüsellğe odaklanarak; bir yol haritasının hazırlanmaya başlanması ve hem kamu kurumlarının hem de özel sektörün kendini AYM’ye adapte edecek doğru adımları atmasıyla birlikte, Türkiye sürecin kazananlarından biri olabilir” dedi.

Cüneyt Batmaz; 2025’te 80 milyar nesnenin, internet veya bir data hattı üzerinden konuşabileceğine dikkat çekti. Nesnelerin internetinin KOBİ'lere olası etkileri hakkında bilgi veren Batmaz, şunları söyledi: “Artık verileri çok daha hızlı analiz etmeli, hatta neredeyse gerçek zamanlı veri analizi sağlamalıyız. Veriyi hızlı bir şekilde işleyen büyük sistemler ise KOBİ’lerin bu alana ayıracağı bütçenin üzerinde. KOBİ’lere yüksek maliyet yaratan ve ciddi bir ekip gerektiren süreçleri, konunun uzmanı olan firmalar ve danışmanlarla yürütmelerini tavsiye ediyoruz.”

Kerem Akıner ise “Türkiye İş Bankası olarak geleneksel tarım bankacılığı alanında en ücra köylere kadar yerinde ve özel hizmetler sunuyoruz. Bunun yanında dijitalleşme eksenimizle de tarım bankacılığının dijitalleşmesine odaklanıyoruz” dedi.

LİDERLERDEN KOBİ'LERE ENERJİ VERİMLİLİĞİ TAVSİYELERİ

28 Mayıs tarihinde düzenlenen etkinliğin teması, “Yeşil Mutabakat Çerçevesinde Yenilenebilir Enerji” olarak belirlendi. Teknoloji Yazarı Serdar Kuzuloğlu’nun moderatörlüğünde gerçekleşen yılın dördüncü etkinliğine ESCON Enerji Genel Müdürü Onur Ünlü, EkoRE CEO’su Serhan Süzer ve Türkiye İş Bankası KOBİ ve İşletme Bankacılığı Pazarlama Bölüm Müdürü Vedat Karahanoglu katıldı.

Onur Ünlü; enerji verimliliğinin, birçok ülke tarafından en yeni

yenilenebilir enerji kaynağı olarak tanımlandığını ifade etti. Ünlü, “Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, verimlilik artırıcı proje desteklerinde hem yatırım ve destek tutarını artırdı hem de zamansız ve çevrim içi başvuru ile süreci hızlandırdı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ise asgari yüzde 15 tasarruf sağlayan enerji verimliliği projelerini Beşinci Bölge Yatırım Teşviki kapsamında kabul etmeye başladı. KOBİ’lerin de yararlanabileceği enerji performans sözleşmeleri sayesinde işletme sermayesine dokunmadan işletmeleri verimli hale getirmek mümkün” dedi.

Serhan Süzer, Türkiye’nin yenilenebilir enerji alanında gelişmiş ülkelerin gerisinde kaldığını, geri kalmış ülkelerin ise ilerisinde olduğunu söyledi. 2019 yılı verilerine göre Türkiye’nin toplam enerji gamında yenilenebilir enerji payının yüzde 17,5 seviyesinde olduğunu belirten Süzer, “Bu payın yüzde 100 olması gerekiyor. Dünya olarak ihtiyacımız olan enerjinin tamamını yenilenebilir enerjiden karşılamalı, hâlihazırda ağırlıklı olarak kullandığımız fosil yakıtları ise ham madde olarak değerlendirmeliyiz” diye konuştu.

Vedat Karahanoğlu ise “Dijitalleşme ve Yeşil Mutabakat ekseninde başlayan dönüşümün, değer zinciri içerisinde çok önemli bir yere sahip olan KOBİ’lerimizi etkilememesi, onların bu sürece katılmaması düşünülemez. Ancak diğer taraftan KOBİ’lerimizin farkındalık, bilgi eksikliği ve finansmana erişim gibi engeller yaşadıklarını da gözlemliyoruz. Enerji projelerine verdiğimiz destek içinde yenilenebilir enerjinin payı her geçen yıl artıyor” dedi.

KOBİ’LERİN DİJİTAL İŞ ZEKÂSI GELİŞTİRMESİNİN YOLLARI KONUSU ALINDI

30 Haziran tarihinde TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı Levent Kızıltan, Kredi Kayıt Bürosu İş Zekâsı, Raporlama ve Veri Kalitesi Müdürü Harun Ayber ile Türkiye İş Bankası Veri Yönetimi Müdürü Ümit Bilik’in katıldığı webinarın teması; “Dijital İş Zekâsı” oldu. Levent Kızıltan; “Dijital dönüşüm kavramı aslında iki farklı konseptten oluşuyor. Birincisi işletmelerin mevcut

DİJİTAL LİDERLER KOBİ'LERLE CANLI YAYINDA BULUŞUYOR

27 Mayıs Saat 15:00

"Yeşil Mutabakat Çerçevesinde Yenilenebilir Enerji"

Moderatör: Serdar Kızıtoğlu, Teknoloji Yazarı

Konuklar: Ömer Dilek, ESCON Enerji Genel Müdürü, Serhan Süzer, Bektaş CEO, Vedat Karahanoğlu, Türkiye İş Bankası KOBİ ve İşletme Akademi Proje Yönetimi Bölüm Müdürü

TURKONFED TÜRKİYE İŞ BANKASI DİJİTAL ANADOLU

DİJİTAL LİDERLER KOBİ'LERLE CANLI YAYINDA BULUŞUYOR

29 Nisan Saat 15:00

Moderatör: Serdar Kızıtoğlu, Teknoloji Yazarı

Konuklar: Şakir Önel, Hedefler İçin İş Danışmanı Platformu Yönetim Kurulu Başkanı, Cevat Batmaz, Microsoft Türkiye Bülül Platformları Genel Direktörü, Kerem Akner, Türkiye İş Bankası Form Bankacılığı Alan Lideri

TURKONFED TÜRKİYE İŞ BANKASI DİJİTAL ANADOLU

teknolojilerini en yeni teknolojilerle yenilemesi, ikincisi ise bunun iş modeline uygulanması. Teknolojik yenilenmeyi finansı olan her işletme yapabilir. Ancak bunun iş modeli olarak işletmeye entegre edilmesi iş zekâsının kullanılmasını gerektirir” diye konuştu.

Pandeminin dijital dönüşümü hızlandırdığını ve kapsamını genişlettiğini belirten Harun Ayber; risk yönetiminde iş zekâsı süreçlerinin yer ve öneminden bahsetti.

“VERİYİ DOĞRU KULLANAN FİRMALAR ÖNE ÇIKIYOR”

Türkiye İş Bankası’nda veri yönetiminin nasıl gerçekleştirildiğini anlatan Ümit Bilik; “Gerçekleştirilen iş zekâsı ve yapay zekâ projeleriyle teknolojiyi çalışanlarımızın yanında konumlandırarak iş süreçlerinde verimlilik artışı sağlarken her müşterimizin kendisini özel hissedeceği hizmetleri ve teknolojileri hayata geçirmeyi hedefliyoruz” dedi.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM ALANINDA ÜCRETSİZ VE BİREBİR KOÇLUK HİZMETİ

TURKONFED ve Türkiye İş Bankası iş birliği, BANDWITT çözüm ortaklığıyla gerçekleşen Dijital Dönüşüm Merkezi (DDM) Projesi ile Türkiye’nin 24 şehriden 125 firmaya ücretsiz dijitalleşme hizmeti veriliyor. DDM’nin web sitesi www.ddm.org.tr üzerinden sisteme kaydolun ve dijitalleşme karnelerinin hesaplanabilmesi için gerekli koşulları sağlayan KOBİ’lere, ücretsiz olarak dijitalleşme karnesi ve yol haritası ile koçluk seansı veriliyor. DDM ile dijital dönüşümünü başlatmak isteyen orta ve büyük ölçekli işletmelerin, üç aylık dijital dönüşüm danışmanlık hizmet bedelinin bir kısmı ise Türkiye İş Bankası OBI Projesi kapsamında destekleniyor.

DAYANIKLI KOBİ'LER GÜÇLÜ YARINLAR PROJESİ WEBINAR SERİSİ DEVAM EDİYOR

TÜRKONFED'İN İŞ DÜNYASINDA BİRLİKTE ÇALIŞMA KÜLTÜRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ VE KOBİ'LERİN DAYANIKLILIKLARININ ARTIRILMASI HEDEFİYLE SPARK İŞ BİRLİĞİ İLE HAYATA GEÇİRDİĞİ "DAYANIKLI KOBİ'LER GÜÇLÜ YARINLAR" PROJESİ KAPSAMINDA YAPILAN WEBİNAR SERİSİ DEVAM EDİYOR.

Proje ile KOBİ'lerin dijital dönüşüm süreçlerinin desteklenmesi, sosyal bütünlük sağlanması ve iş gücü kaybının önlenmesi amaçlanıyor.

Türkiye ve Suriye sermayeli KOBİ'ler arasında birlikte çalışma kültürünü geliştirmeyi hedefleyen "Dayanıklı KOBİ'ler Güçlü Yarınlar" projesi ile KOBİ'lerin afet ve pandemi gibi krizlere karşı dayanıklılıklarının artırılmasına, dijital dönüşüm süreçlerinin desteklenmesine, sosyal bütünlük sağlanmasına, ekonomik kapsayıcılığın artırılmasına ve iş gücü kaybının önlenmesine katkı sunulması da amaçlanıyor. 25 Türkiye, 25 Suriye sermayeli olmak üzere toplam 50 KOBİ'nin katıldığı proje; eğitim, webinar, eşleştirme ve koçluk toplantıları olmak üzere dört ana faaliyet alanı üzerinden gerçekleştiriliyor. Katar Kalkınma Fonu-Qatar Fund For Development (QFFD) tarafından finanse edilen sekiz ay süreli proje kapsamında ayrıca,

her bir katılımcı firmaya 30 bin TL olmak üzere toplam 1,5 milyon TL fon sağlanacak. Fon, dijital dönüşüm süreçlerinin iyileştirilmesi ve projenin eğitim süreçlerinde belirlenen altyapı eksikliklerinin giderilmesi amacıyla kullanılacak.

Proje kapsamında yapılan webinar serisinin dördüncü buluşması, 21 Nisan tarihinde düzenlendi. "Girişimcilik ve Finans Dünyasında Dijitalleşme" temasıyla gerçekleştirilen ve haber spikeri Seda Öğretir'in moderatörlüğünde yapılan etkinliğe, TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Reyhan Aktar, Memento Kurucu ve CEO'su Zeynep Dağlı Kastro, Payfull Online Tahsilat Çözümleri Kurucu Ortağı Mohammed Alabed ve Eko Group Yönetim Kurulu Başkanı Serhan Süzer katıldı.

"BİLİM VE AR-GE TEŞVİKLERİ İLE DİJİTALLEŞME MALİYETLERİ DÜŞÜRÜLEBİLİR"

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Reyhan Aktar; pandemi ile birlikte yaşanan sıkıntıların, bilginin en hızlı şekilde yayılımını sağlayan dijitalleşme ile aşılabileceğini söyledi. KOBİ'lerin pandemiden önce dijitalleşme alanında daha yavaş ilerlediklerini hatırlatan Aktar, "Pandemi ile ticarete yeni bir döneme girdik. Pazarlamada, satışta 7/24 aktif olunan bir ticaret politikasından bahsediyoruz. Sosyal medya artık yalnızca sosyalleşmek için değil, pazarlama ve ticaretin yayılımı için de çok önemli bir kanal" dedi. KOBİ'lerin dijitalleşme sürecini ertelemelerindeki en önemli faktörün maliyet olduğunu vurgulayan Aktar, şöyle devam etti; "Bilime, Ar-Ge'ye önem verir, üniversitelerin ve özel sektörün bu alanlarda gelişimine kaynak aktarabilirsek, ülkemiz bu alanlarda ilerleyecektir. Bu da KOBİ'lerin maliyet gerekçesiyle kaçındıkları yatırımları çok daha düşük maliyetlerle yapmalarına olanak tanıyacaktır."

Sadakat ve ödüllendirme sistemi Momento'nun Kurucusu ve CEO'su Zeynep Dağlı Kastro, pandemi ile hız kazanan dijitalleşmenin ödüllendirme için de geçerli olduğunu belirterek, "Teknoloji tabanlı, inovatif çözüm önerileri geliştirme hedefiyle kendimizi ve çalıştığımız firmaları sürekli bir adım daha öteye taşıyabilmek için çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. Pandemi döneminde pek çok firma için öncelik, çalışanlarının sağlığı ve güvenliği oldu. Eş zamanlı yan haklar ve ödüllendirme de firmaların gündeminde öncelik haline geldi. Bu sebeple ödüllendirme sistemlerinde dijital çözümlere talep arttı. Dijitalleşmedeki trend ödüllendirmede de geçerli oldu" diye konuştu.

"FİNTECH ÇÖZÜMLERİ KOBİ'LERİN DİNAMİK BİR YAPIYA KAVUŞMASINI TETİKLİYOR"

Mohammed Alabed; finansal sistemdeki karmaşık süreçlerin, teknoloji sihrinin eklenmesiyle birlikte daha hızlı, kolay ve dijital bir sisteme evrildiğini ifade etti. Fintech sektörüne girmeyi hedefleyenlere önerilerde bulunan Alabed, sözlerini şöyle sürdürdü; "Fintech sektörüne girilmeden önce düzenleme, finansman, ekosistem, pazar ve bilgiyi kapsayan beş faktörün kontrol edilmesi gerekiyor. Fintech sistemi hem B2B hem de B2C çözümü. Türkiye'den ve özellikle genç kuşaklardan bahsediyorsak, fintech sistemlerine olan güven sorununu aştığımızı görüyoruz. Ancak söz konusu B2B çözümler olduğunda, müşterilerin güvenini kazanmak ve onlara mükemmel bir deneyim sunmak için önümüzde uzun bir yol var."

Fintech'lerin, klasik bankacılık sisteminde yer almayan çözümler sunarak KOBİ'ler için avantaj sağladığına dikkat çeken Serhan Süzer, "Fintech girişimlerinin finansal analiz, ödeme altyapısı ve muhasebe gibi alanlarda sunduğu uçtan uca çözümler; KOBİ'lerin çevik, hızlı ve dinamik bir yapıya kavuşması için gerekli olan teknik altyapıyı tetikliyor. Özellikle inovatif iş fikirleriyle hareket eden markalar, fintech girişimlerinin çözümleri ile çok kısa sürelerde kendilerini geliştirerek ciddi kazanımlar elde edebiliyor. Pandemi döneminde fintech'lerin önemi, daha net bir şekilde anlaşıldı" dedi.

KOBİLERİN SINIR ÖTESİ ETKİNLİKLERİNİ ARTIRMANIN KALDIRACI DİJİTALLEŞME

Proje kapsamında yapılan webinar serisinin beşinci etkinliği, "KOBİ'lerin Uluslararasılaşması" temasıyla düzenlendi. Moderatörlüğünü Seda Öğretir'in üstlendiği etkinliğe TÜRKONFED Yönetim Kurulu Üyesi Öner Çelebi, Armut.com Kurucu Ortağı Başak Taşpınar Değim, Sertifier CEO'su Arda Helvacılar ve Sadık Ventures Kurucusu Canberk Mersin katıldı.

Günümüzün küresel rekabetçilik ortamında her büyüklükteki işletmenin ana hedefinin uluslararasılaşmak olduğunu söyleyen Öner Çelebi, "Sınır ötesi ve küresel düzeyde faaliyet gösteren işletmeler sadece gelir artışı yaratmakla kalmıyor; bilgi alışverişi, iş ağları, finansman kaynakları ile kapasite gelişimine yönelik süreçlerden de faydalanabiliyor. KOBİ'lerimizin kapasitelerinin gelişmesi, yüksek teknoloji kullanımı ile markalı, katma değerli üretim ve yüksek katma değerli ihracat yapmaları için potansiyellerini

küresel düzeyde rekabet edecek seviyeye taşımaları gerekiyor" diye konuştu.

Son yıllarda özellikle teknoloji, e-ticaret ve online kanallar alanındaki yükselişin ülke ekonomisi açısından çok değerli olduğunu ifade eden Başak Taşpınar Değim; "Ekonomik büyümenin hızlanması için girişimcilik en kritik alan. Ülkemizdeki büyük şirketlerin de girişimcilik alanına verdiği destek ve yatırımın ekonomiye önemli bir güç kaynağı oluşturduğunu görüyoruz. Böylece kurulan yeni işletmelerle hem yeni istihdam alanları oluşuyor hem de rekabetin seviyesi yükseliyor" dedi.

"KOBİ'LER BİLGİNİN ÖLÇEKLENMESİ SÜRECİNDEN FAYDALANMALI"

Arda Helvacılar konuşmasında, "Yüzyıllar sonrasında görmeye başlayacağımız yarının hayal edilen dünyasını, bugünlerde yaşıyoruz. Bunların hepsine vesile olan temel unsur; bilginin anlık erişilebilir, paylaşılabilir ve kümülatif

Dayanıklı KOBİ'ler Güçlü Yarınlar Buluşmaları

Girişimcilik ve Finans Dünyasında Dijitalleşme

21 Nisan 2021 | 14:00

Moderatör
Seda Öğretir
Armut.com

Açılış Konuşmacısı
Zeynep Dağlı Kastro
Momento Kurucusu & CEO

Konuşmacılar
Muhammed Alabed
Qatar Fund for Development
H. Serhan Süzer
Etil Group

TÜRKONFED **QATAR FUND FOR DEVELOPMENT** **spark**

Dayanıklı KOBİ'ler Güçlü Yarınlar Buluşmaları

KOBİ'lerin Uluslararasılaşması

16 Haziran 2021 | 14:00

Moderatör
Seda Öğretir
Armut.com

Açılış Konuşmacısı
Öner Çelebi
TÜRKONFED Yönetim Kurulu Üyesi

Konuşmacılar
Başak Taşpınar Değim
Sertifier CEO'su
Arda Helvacılar
Sadık Ventures
Canberk Mersin
Sadık Ventures Kurucusu

TÜRKONFED **QATAR FUND FOR DEVELOPMENT** **spark**

Sekiz ay süreli proje kapsamında her bir katılımcı firmaya, 30 bin TL olmak üzere toplam 1,5 milyon TL fon sağlanacak.

biriktirilebilir hale getirilmesi. Moore Yasası'nı ele almak ve gelecek projeksiyonlarını bu yasa temelli kurgulamak gerekiyor. Bilginin ölçeklenmesi ve biriktirilmesi sürecine KOBİ'lerin katkısı olduğu görülüyor. Sürece adapte olanlar, hayal edilen geleceği, mevcut bilgiyi bilip üzerine koyarak ilerletenler başarılı olacak" sözlerine yer verdi.

Canberk Mersin ise geçmiş yıllarda özellikle küçük ölçekli Türk şirketlerin, globale açılmaya cesaret edemediğini ancak bu durumun günümüzde değişmeye başladığını vurguladı. Teknoloji girişimciliği ve yatırımcılığının global bir şirket olma adına önemli avantajlar sağladığına dikkat çeken Mersin, "Türk şirketleri yurt dışına açıldığında hem farklı sorunları hem de iyi örnekleri çok iyi gözlemlemeli. Böylece kendine uygun en iyi ve en doğru modeli geliştirmeli" dedi.

UNICORN ŞİRKET OLMANIN YOLU DİJİTALLEŞMEDEN GEÇİYOR

Webinar serisinin altıncı etkinliği, 2 Temmuz tarihinde "Bir Girişimin Yolculuğu: Nasıl Unicorn Olunur?" temasıyla düzenlendi. Etkinlikte katılımcılar, günümüz girişimcilerinin iş hayatına yönelik yaklaşımlarını ve KOBİ'lerin unicorn şirket olma potansiyelini değerlendirdi. Moderatörlüğünü Seda Öğretir'in üstlendiği etkinliğin açılış konuşmasını yapan TÜRKONFED Genel Sekreteri ve Yönetim Kurulu Üyesi Arda Batu, proje hakkında bilgi verirken rekabetçilik ve insani gelişme endeksinde üst sıralarda yer alabilmek için ekonominin bel kemiği olan KOBİ'lerin sürdürülebilirliğinin esas olduğunu

ifade etti. Açılış konuşmasının ardından etkinlik, GOINN&Girişimciye Dönüş Kurucusu Yavuz Çingitaş, İstanbul Portföy Yönetimi Genel Müdürü Barış Hocaoglu ve reeder Kurucu Ortağı&CSO'su Sezen Sungur Saral'ın katılımıyla devam etti.

Kurumların sahip olduğu en değerli varlığın insan olduğunu vurgulayan Yavuz Çingitaş, "İnovasyon metodolojilerini bilen ve girişimci zihin yapısına sahip kişilerin şirket içinde artması çok önemli. Kurum içi girişimcilik sürecinin sürdürülebilir şekilde kurulması ise bu yetkinliğin oluşturulması açısından elzem bir konu. Biz de bu bakış açısıyla tüm şirketlerin inovasyon kültürünü hem şirket hem de çalışanları için oluşturup ülkemiz dışında da yüksek değerlemelere ulaşacak ürün veya hizmetler geliştirmesine katkı sunmayı hedefliyoruz" dedi.

"DİJİTALLEŞME SÜRECİNE GİREN HER KOBİ UNICORN OLMA POTANSİYELİ TAŞIYOR"

İstanbul Portföy Yönetimi Genel Müdürü Barış Hocaoglu, şirketlerin Avrupa Yeşil Mutabakatı ile başlayan dönüşüm sürecini daha hızlı ve etkili geçirmeleri için sürdürülebilirlik konusunda çözümler üreten girişimlerle iş birlikleri yapmalarının faydalı olacağını ifade etti. Hocaoglu, sözlerini şöyle sürdürdü; "Geleneksel kanallardan dijitalleşme süreçlerine geçen bir KOBİ'nin, global pazarlarda yer edinerek hızla büyüebileceğine inanıyorum. Çünkü yeterince büyük bir problemi verimli bir şekilde çözebilen ve global yatırımcıları arkasına alabilen tüm girişimler, unicorn olma potansiyeli taşıyor."

Sungur Saral, günümüz girişimcilerinin yalnızca satışa odaklanmaktan ziyade bir organizasyon kültürü yaratmayı ve topluma fayda sağlamayı hedeflediklerini belirterek, "Artık şirketlerin değeri, eskiden bize öğretildiği gibi yalnızca hissedarlarına ödedikleri kâr payları ile değil paydaşlarına sağladıkları sosyal etkiyle de ölçülüyor. Biz de bu bakış açısıyla geçmişte tarımda, tekstilde sürdürülen üretim geleneğini, geleceğin sektörleri arasında yer alan mobil teknolojiye yaratıp, bu alanda inovasyon yapabilecek seviyelere getirmek için öncülük etmeyi amaçladık" diye konuştu.

Dayanıklı KOBİ'ler Güçlü Yarınlar
Buluşmaları

Bir Girişimin Yolculuğu: Nasıl Unicorn Olunur?

2 Temmuz 2021 | 11:00

Moderatör
Seda Öğretir
Kurucu & Yönetim Kurulu Üyesi

Açılış Konuşmacısı
Arda Batu
TÜRKONFED Genel Sekreteri & Yönetim Kurulu Üyesi

Konuşmacılar
Yavuz Çingitaş
Kurucu & Yönetim Kurulu Üyesi
Barış Hocaoglu
Genel Müdürü
Sezen Sungur Saral
Kurucu Ortağı & CSO'su

TÜRKONFED **QATAR FUND FOR DEVELOPMENT** **spark**

THE RITZ-CARLTON RESIDENCES

BODRUM

YALIKAVAK, BODRUM, TÜRKİYE 444 63 00 RC-BODRUM.COM

The Ritz-Carlton Residences, Bodrum, The Ritz-Carlton Hotel Company LLC ya da iştiraklerinin ("Ritz-Carlton") mülkiyetinde değildir, Ritz-Carlton tarafından geliştirilmemiştir ya da Ritz-Carlton tarafından satışı yapılmamaktadır. Aksoy Girişimcilik, The Ritz-Carlton markalarını, Ritz-Carlton tarafından verilen ve burada yer alan hiçbir ifade ya da beyanın doğruluğunu teyit etmeyen bir lisans kapsamında kullanmaktadır.

PERAKENDENİN GELECEĞİNİ PANDEMİ VE GENÇ KUŞAKLAR BELİRLEYECEK

TÜRKONFED VE PAYNET TARAFINDAN FARKLI SEKTÖRLERİN SORUNLARININ TESPİT EDİLMESİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ÜRETİLMESİ AMACIYLA DÜZENLENEN SEKTÖR BULUŞMALARI'NIN İKİNCİ ETKİNLİĞİNDE 'PERAKENDE SEKTÖRÜNDE YENİ DİNAMİKLER' MASAYA YATIRILDI.

Türkiye'deki farklı sektörlerin sorunlarını, sorunlarını, o sektörün önde gelen isimlerinin katkılarıyla tespit etmek, gerçekçi ve sürdürülebilir çözüm önerileri üretip uygulanmasına katkı sağlamak amacıyla TÜRKONFED ve Paynet tarafından düzenlenen Sektör Buluşmaları etkinliğinin ikincisi 9 Haziran'da gerçekleştirildi. 'Perakende Sektöründe Yeni Dinamikler' temasıyla düzenlenen etkinlik; ODE Yalıtım ve Dünya Gazetesi'nin desteği, Türkiye

Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) ve Birleşmiş Markalar Derneği'nin (BMD) katkıları ile yapıldı. Etkinliğe TGSD Müşterek Başkanı Sanem Dikmen, BMD Yönetim Kurulu Başkanı Sinan Öncel ve Paynet Genel Müdür Yardımcısı Serra Yılmaz katıldı. Etkinliğin moderatörlüğünü ise Dünya Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Handan Sema Ceylan üstlendi.

"SALGIN KONTROL ALTINA ALINSA DA ONLINE ALIŞVERİŞ ALIŞKANLIKLARI DEVAM EDECEK"

COVID-19'un hem hazır giyim üreticileri hem de markalar için dijitalleşmenin ve e-ticaret altyapısının ne kadar önemli olduğunu gösterdiğini söyleyen Sanem Dikmen, "Bankalararası Kart Merkezi'nin (BKM) verilerine göre ülkemizde salgının ilk dalgasının yaşandığı mart-nisan 2020 döneminde, 5 milyon kartla ilk kez online alışveriş yapıldı. 2020 geneline bakıldığında da internette kartlı ödeme tutarı yüzde 37 büyüyerek 260 milyar TL'ye ulaştı. Bir başka ifade ile her 5 TL'lik kartlı ödemenin 1 TL'si internette yapıldı. Spesifik bir çalışma olmamakla birlikte hazır giyim perakendesinde de e-ticaretin payının yaklaşık bu oranlarda olduğunu söyleyebilirim. Salgın tamamen kontrol altına alınsa ve normale dönsük bile abiye kıyafet ve takım elbise gibi kategoriler dışındaki giyim ürünlerinde online alışveriş alışkanlıkları devam edecek. AVM ve cadde mağazaları hem satışın yapıldığı hem de ürünlerin sergilendiği alanlara dönüşecek. Müşteri mağazada ürüne dokunacak, deneyimleyecek sonra telefonundan ya da bilgisayarımdan online sipariş verecek. Diğer taraftan özellikle genç tüketicilerin sürdürülebilir, çevre dostu ürünlere olan talebi hızla artacak. Dolayısıyla hazır giyim üreticilerinin ve markaların bu gerçeklerden hareketle planlamalarını yapmaları gerekiyor" dedi.

"TÜM DÜNYADA PERAKENDE SEKTÖRÜ ÇIĞLIK ATIYOR"

COVID-19'un dünyada ve Türkiye'de perakende sektörüne etkilerini değerlendiren Sinan Öncel, mevcut durumu Ressam Edward Munch'ün dünyaca ünlü Çığlık tablosuna benzeterek, "Tablonun arka planında yer alan iki sakın kişiden biri deniz taşımacılığı yapan armatörler, diğeri ise ham madde üreticileri. Tabloda normallığı simgeleyen gemi ise pandemi sonrası ekonomiyi anlatıyor. Ama şu an dünyanın içinde bulunduğu durum, önde çığlık atan kişiden farksız" diye konuştu. Türkiye'de 17 Mayıs itibarıyla başlayan kademeli normalleşmenin sektörde bir hareketlenmeye yol açtığını da ifade eden Öncel, şöyle devam etti; "Aldığımız yara çok büyük. Dolayısıyla yaraların sarılması, satış kadrolarının yeniden motive edilmesi ve makinelerin tam kapasiteye geçmesi için henüz önümüzde uzun bir zaman var. Bu noktada aşılma oranının artması ve sağlıklı koşulların sağlanmasıyla birlikte turizm kapılarının açılması çok önemli. Çünkü bu dönemde hem fiyatlarımız çok geride kaldı hem de TÜFE-ÜFE arasındaki fark açıldı. Perakendecilerin katlanmak durumunda olduğu bu durumdan çıkışta, alım gücü yüksek olan turistlerin etkisi büyük olacak."

"SÜRDÜRÜLEBİLİR TİCARİ SONUÇLAR İÇİN TEK YOL DİJİTALLEŞME"

Pandemi etkisiyle yaşanan e-ticaret büyümesine ve tüketicilerin alışveriş alışkanlıklarındaki kalıcı değişime dikkat çeken Paynet Genel Müdür Yardımcısı Serra Yılmaz, "BKM verilerine göre 2020'de kredi kartı kullanımı arttı, temassız ve mobil ödemeler 2,5 katına çıktı. Nisan 2021 rakamları, geçen seneye göre internette kartla yapılan ödemelerin yüzde 83 oranında arttığını gösteriyor" dedi. Yılmaz, tüketicinin ödeme alışkanlıklarının kalıcı olarak değiştiğini ve taksitli, temassız, mobil ödeme yöntemlerine yönelim olduğunu belirtti. Ayrıca nüfusu 21 milyona ulaşan Z kuşağının tercihlerinin de önümüzdeki 5-10 yılda alışverişi ve tüketimi domine edeceğini söyleyen Yılmaz, "McKinsey, Z kuşağını dünyanın en güçlü nüfusu olarak tanımlıyor. Bu nesil sadece e-ticaret veya sadece

mağaza deneyimine odaklanmıyor, çevrim içi ve çevrim dışı sistemlerin entegre olduğu çok kanallı alışveriş deneyimi ile fijital bir yaklaşım talep ediyor" diye konuştu. Yılmaz, perakendede geçtiğimiz yılda yaşanan ciro kayıplarını önlemek adına geliştirdikleri ve müşteri deneyimini en üst seviyeye çıkaran yeni çözümlerini ise şöyle anlattı: "Nebim Yazılım ile Nebim V3 Paylink isimli bir mobil ödeme entegrasyonu gerçekleştirdik. Bu sayede tüketiciler mağaza içerisinde herhangi bir yerde, hızlı ve güvenli şekilde; temassız, taksitli olarak tek tıkla mobil ödeme yapabiliyor. Yine mağazaya gelmeyen ya da gelemeyen tüketiciler de uzaktan mobil ödeme ile alışverişini tamamlayabiliyor ve ürününü evine teslim alabiliyor."

Dijitalleşen firmaların, finansal ve ticari olarak da performanslarını yükselttiğini ifade eden Yılmaz, TÜRKONFED iş birliğinde gerçekleştirdikleri araştırmada dijital olgunluğu yüksek firmaların finansal olgunluğunun da yüksek olmasının, bu durumun bir kanıtı olduğunu belirterek; "Perakendede ticari sonuçları iyileştirmek için çok kanallı bir iletişim ve alışveriş modeli kurmak artık bir zorunluluk. Tüketici fiziksel ortamlarda da dijital uygulamaların yoğun kullanıldığı fijital bir deneyim bekliyor. Marka bağlılığı yaratmak ve sürdürülebilir ticari sonuçlar almak için tek yol dijitalleşme" diye konuştu.

Sektör Buluşmaları kapsamında eylül ayında, bilişim ve otomotiv sektörlerinin gündemindeki konulara ışık tutulacak.

"Yaraların sarılması, satış kadrolarının yeniden motive edilmesi ve makinelerin tam kapasiteye geçmesi için henüz önümüzde uzun bir zaman var."

COVID-19 KADIN GİRİŞİMCİLERİ OLUMSUZ ETKİLEDİ

PANDEMİ BOYUNCA YAPTIĞI ARAŞTIRMALAR VE SAHA ÇALIŞMALARIYLA İŞ DÜNYASININ NABZINI TUTAN TÜRKONFED, "COVID-19'UN KADIN GİRİŞİMCİLİĞİNE ETKİLERİ" BAŞLIKLI YENİ RAPORUNDA; PANDEMİNİN KADIN GİRİŞİMCİLERE ETKİLERİNİ ARAŞTIRDI.

TÜRKONFED; kadın girişimcilerin pandemiden nasıl etkilendiklerini, gelecek öngörülerini ve beklentilerini analiz etmek üzere "COVID-19'un Kadın Girişimciliğine Etkileri" başlıklı bir rapor yayımladı. TÜRKONFED İş Dünyasında Kadın (İDK) Komisyonu tarafından hazırlanan rapor, iş dünyasındaki kadınların yaşadıkları zorlukları gözler önüne serdi.

2021 yılının mart ayı boyunca yürütülen araştırmaya Türkiye'nin farklı bölgelerinden, 198 kadın girişimci katıldı. Çevrim içi anket yoluyla elde edilen veriler aracılığıyla katılımcıların; devam eden pandemiden nasıl etkilendikleri, gelecek öngörülleri ve beklentileri analiz edildi. Rapora göre kadın girişimcilerin yüzde 84,3'ü salgından olumsuz etkilendi. 2019 yılında

cirosunun azaldığını beyan eden katılımcıların oranı yüzde 28,3 iken bu oran; 2020 yılında 2,5 kat artışla yüzde 74,2'ye yükseldi. Ciroşunun önceki yıla göre arttığını söyleyenlerin oranı ise 2019'dan 2020'ye gelindiğinde, üçte iki oranında azalarak yüzde 44,4'ten yüzde 14,6'ya düştü.

GİRİŞİMCİLERİN YARISI YIL SONUNU ZARARLA KAPATACAĞINI DÜŞÜNÜYOR

Pandeminin yeni dalga ve varyantlarla devam etmesi, kadın girişimcilerin yıl sonuna dair umutlarının da azalmasına neden oldu. Araştırmaya katılan işletmelerin yüzde 45,5'i, 2020 yılını zararla kapadığını söylerken bu oran; 2021 yılı öngörülerinde yüzde 50,5'e çıktı. 2020 yılında işletmelerin yüzde 23,7'si, kâr ettiğini belirtirken 2021 öngörüsünde ise bu oran; bir puandan daha düşük bir artışla yüzde 24,5'e yükseldi.

Pandeminin yeni dalga ve varyantlarla devam etmesi, kadın girişimcilerin yıl sonuna dair umutlarının da azalmasına neden oldu.

PANDEMİ DEVAM EDERSE

KADIN GİRİŞİMCİLER

KAPILARINA KİLİT VURABİLİR

Kadın girişimcilerin yüzde 69,7'si, pandemi sürecinde faaliyetlerini geçici de olsa durdurdu. İşletmelerin yüzde 46,4'ü ise 9-16 hafta arasında kapalı kaldı. Araştırmada katılımcılara, pandemi devam ettiği takdirde işletmelerini ne kadar süre daha açık tutabilecekleri de soruldu. Kadın girişimcilerin yüzde 10,6'sı en fazla üç ay, yüzde 15,6'sı üç-altı ay, yüzde 26,1'i altı ay-bir yıl, yüzde 18,6'sı ise bir-iki yıl dayanabileceklerini ifade etti. Buna göre üç ay ila iki yıl arasında kadın girişimcilerin yüzde 70,7'si işletmelerinin kapısını kilit vurabileceğini düşünürken, işletmesinin kapanmayacağını söyleyenlerin oranı ise yüzde 29,3'te kaldı.

"DESTEK VE TEŞVİKLERİN KADIN GİRİŞİMCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ KISITLI KALDI"

COVID-19'un kadın girişimcileri daha fazla etkilediğini söyleyen TÜRKONFED İDK Komisyonu Başkanı Reyhan Aktar; "TÜRKONFED olarak pandeminin başından bu yana yaptığımız araştırmalarda gerek kadın çalışanların gerekse kadın girişimcilerin mevcut durumdan daha fazla etkilendiklerini tespit etmiştik. Kadınlar bu dönemde işlerini kaybetti, çalışmaya devam edebilenler ise işle birlikte evin içinde de artan sorumlulukları nedeniyle pek çok zorlukla karşı karşıya kaldı. Diğer taraftan birçok kesimi maddi olarak kısmen rahatlatan ekonomik destek paketleri ve teşviklerin, kadın girişimciliği üzerindeki rahatlatıcı etkisi çok kısıtlı kaldı. Öyle ki kadın girişimcilerin yüzde 87'si devlet desteğinin yetersizliğine vurgu yapıyor. Hâlbuki ülkemizin kalkınmasının en önemli kanatlarından biri olan kadın girişimcilerin desteklenmesi, refah açısından çok önemli bir etken" dedi. Reyhan Aktar, kapanma döneminin sürdüğü mart ayında yapılan araştırmanın, normalleşme ile birlikte yapılacak yeni çalışmalar için de yol gösterici nitelikte olduğunu ifade etti.

%69

Ekonomik destek paketlerini yeterli bulmayan katılımcıların oranı

%46,4

İşletmesini 9-16 hafta arasında kapatan katılımcıların oranı

%74

2020 yılında cirosuz azalan işletmelerin oranı

%84,3

Salgından olumsuz etkilenen katılımcıların oranı

TÜRKONFED'DEN KADIN GİRİŞİMCİLERİN TOPARLANMA SÜRECİNE YÖNELİK ÖNERİLER

- Pandemi dönemine yönelik ekonomik tedbirlerin yetersizliği, katılımcıların ortak tespiti olmuştur. Katılımcılar, ilgili kurum ve paydaşları içerecek karar süreçleri ve kadın girişimcilere özel destek paketlerinin toparlayıcı olacağı görüşündedir.
- Kadın girişimciler, yaygın ve düzenli aşılama programı uygulanmasını beklemektedir.
- Yerel yönetimlerin yenilikçi girişimleri destekleyecek politikalar hayata geçirmesi hem yeni girişimcilğe ilgiyi yerel düzeyde artıracak hem de girişimcilerin desteklenmesini sağlayacaktır.
- Oda ve borsaların uzun vadeli politikaları, şehrin ve bölgenin bileşenleri ile birlikte hayata geçirmesi; sürdürülebilirlik için önemli bir destek olacaktır.
- Kadın girişimcilerin teknoloji konusunda geliştirilmeleri gerekmektedir. Bu konuda meslek odaları, STK ve belediyelerin mevcut altyapılarının kadın girişimcilerin hizmetine sunulması, ilk etapta etkin bir yöntem olacaktır.
- Kadın girişimcilerin dış ticaret yapmaları için teşvik edilmesi gerekmektedir. Hükümet, kadın girişimciler için bu konuda vergi avantajı sağlamalı ve gerekli altyapı ile eğitim hizmeti sunmalıdır.
- Pandemi dolayısıyla yapısal olarak işlevsiz hale gelen sektörlerden diğer sektörlerle geçiş amacıyla kadın

- girişimcilerin teşvik edilmeleri, bunun için de gereken ekonomik ve teknik desteğin verilmesi gerekmektedir. Bu konuda yerel yönetimler, STK'lar, odalar ve borsalar iş birliği içerisinde çalışmalıdır.
- Kadın girişimcileri destekleyen kurum ve kuruluşlar olsa bile kadın girişimciler arasında bu kuruluşlarla iletişim yeterince güçlü görülmemektedir. Bu iletişim ve iş birliğinin artması güçlendirici bir etki yaratacaktır.
- Artan iş yükünün hafifletilmesi ve çalışanların motivasyonlarının artırılması için belediyeler ve meslek odaları tarafından işletmelere ücretsiz rehberlik hizmeti verilmelidir.
- Hükümet tarafından kadın girişimciler için şartların daha da esnetildiği destek paketlerinin açıklanması ve psikolojik rehberliğe ulaşmalarının kolaylaştırılması faydalı olacaktır.
- Kadın girişimciler ve çalışanlarının, toplumsal cinsiyet perspektifinden ev içi iş dengesini eşitleyecek farkındalık çalışmalarına da ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda hükümetten kadın girişimcilerin kendilerine kadar tüm paydaşların, kapasiteleri oranında bu farkındalığı artırmak için çalışmaları gerekmektedir.
- Uzaktan çalışma süreçlerinde hem işveren hem de çalışan kadınların ayrıca desteklenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

TÜRKONFED

TÜRKONFED 14. OLAĞAN GENEL KURULU'NDA, ORHAN TURAN YENİDEN YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI GÖREVİNE SEÇİLDİ. "YENİ DÖNEM, YENİ UFUKLAR" ADLI YENİ VİZYON BELGESİNİN SUNULDUĞU GENEL KURULDA, TÜRKONFED'İN "HAYALİNDEKİ TÜRKİYE" DE AÇIKLADI.

14. OLAĞAN GENEL KURULU TAMAMLANDI

Çatısı altında 30 federasyon ve 275 dernek üzerinden 40 bine yakın şirket yer alan, Türkiye'nin gönüllük esasıyla bir araya gelmiş en büyük bağımsız iş dünyası örgütü

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu'nun (TÜRKONFED), 14. Olağan Genel Kurulu; 25 Haziran tarihinde gerçekleştirildi. Toplantıda TÜRKONFED Yönetim Kurulu, Yüksek Danışma Kurulu, Denetleme Kurulu ve Haysiyet Divanı üyelerinin seçimi yapıldı. Yeni yönetim kurulunun ilk toplantısında ikinci kez Yönetim Kurulu Başkanlığı görevine getirilerek güven tazeleyen Orhan Turan, TÜRKONFED'in "Yeni Dönem, Yeni Ufuklar" adlı vizyon belgesi kapsamında 2030'a doğru yürüyen

Türkiye'nin sorunlarına değinirken, çözüm önerilerini de paylaştı.

"ACİL OLARAK YENİ BİR EKONOMİK PROGRAMA İHTİYAÇ VAR"

COVID-19'un büyük bir felaket olduğunu, ancak önümüzdeki süreçte yaşanacakları yalnızca salgına bağlamanın hatalı olacağını anlatan Turan; "Çift hanelerde gezen enflasyon-faiz-kur sarmalı ile işsizlik ve özellikle genç işsizlik rakamları, yapısal sıkıntılarımızın devam ettiğini gösteriyor. Ülkemiz son 40 yılda risklerini düşürmeye değil faizi düşürmeye odaklandığı için enflasyon dahil pek çok sorununu çözemedi. Orta gelir tuzağına takılmanın kronikleşen sorunlarını yaşamaya devam ediyoruz. Pandemi yılının özel şartları ile ilk çeyrekte yakaladığımız

yüzde 7'lik büyümenin sürdürülebilir olması için yapılması gereken ev ödevleri ise hâlâ askıda duruyor. Bölgesel farklılıkların ayrılmaz bir bütün oluşturduğu ülkemiz için; bütünleşik, bölgesel ve yerel kalkınma stratejileri düşünülmüş, küresel ekonomiye daha güçlü ve etkin bir biçimde entegre olmayı hedefleyen, kurumları, kuralları ve hukuku da kapsayan yeni bir ekonomik programın acil bir ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz. Yeniden dayanışmayı örgütlemek, onurlu yaşam hakkını esas alan yeni bir strateji geliştirmek üzere; merkezi hükümet, yerel yönetimler ile STK'ların iş birliğinde geniş katılımlı konseylere ve kooperatif çalışma modellerine ihtiyaç duyuyoruz" dedi.

"TÜRKİYE'NİN ESAS BEKA SORUNU İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN YARATTIĞI SORUNLARDIR"

Yeni ekonomik dönüşüm stratejisinin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Yeşil Mutabakat ile uyumlu olmasının zorunlu olduğunu ifade eden Turan, "Gerekli mevzuatların tamamlanması ve dönüşüm sürecini fırsata çevirecek stratejilerin bir an önce hayata geçirilmesi gerekiyor. Bununla birlikte ülkemizin Paris İklim Anlaşması'nı onaylayarak uygulaması, yeşil dönüşümün yaratacağı verimlilik artışı ile rekabetçilikte oyunun içinde kalmamızı sağlayacaktır. Çünkü Türkiye'nin esas beka sorunu iklim değişikliğinin yarattığı sorunlardır" diye konuştu.

"ANA HEDEFİMİZ DEMOKRASİYİ YAŞAM TARZI HALİNE GETİRMEK OLMALIDIR"

Hukukun üstünlüğünün ve yargı bağımsızlığının işletilemediği ülkelerde, hukuk dışı yapıların bir virüs gibi sağlıklı bünyeyi hasta ettiğine vurgu yapan Turan, şöyle devam etti; "Toplumda kimliklere sıkışmışlıklar, siyasi ve kültürel kutuplaşmalar yaşandığını, hukukun üstünlüğüne inancın daha da gerilediğini, ayrımcılığın ve nefret söyleminin yaygınlaştığını, gerçeklik ile ilişkimizin bozulduğunu gözlemliyoruz. Siyasi parti liderlerine linç girişimlerinin, siyasi partilerin il ve ilçe binalarına saldırıların etkili ve kesin bir şekilde önlenmesinin yolu da

hukukun üstünlüğünden geçiyor."

Orhan Turan sözlerini, "Yeni yönetim sistemi ile yeni kurumsal yapılanmaların gerçekleştirilemediği, yönetimin olabildiğine merkezileştiği ve güçler ayrılığının oldukça zayıfladığı süreçte yaşadığımız belirsizlikleri gidermek için denge ve denetleme mekanizmalarının güçlendirilmesi gerektiğini görüyoruz. Meselemiz başkanlık ya da parlamenter sistem meselesinden çok daha sürdürülebilir kurumsal kodları içeriyor. Denge ve denetleme mekanizmaları kurulmamış, güçler ayrılığı tesis edilmemiş, yasama, yargı ve yürütmenin rol tanımlarının net ve demokratik olmadığı bir sistemde sorunlarımızın çözülemeyeceğini görüyoruz. Demokrasimizi demokratikleştirmek yani yaşam tarzı haline getirmek ana hedefimiz olmalıdır" diyerek sürdürdü.

Yeniden biz olmak ve ortak bir ufka bakma hayalini canlandırmak için yeni ve sivil bir anayasa dahil olmak üzere hukuku baştan aşağı yenilemeliyiz.

Genel Kurul'da Divan Başkanlığını Sefa Targıt yaparken Divan Başkan Yardımcılığını Münevver Uğurlu ve Yazmanlık görevini Berrin Uçar gerçekleştirdi.

Ülkemiz son 40 yılda risklerini düşürmeye değil faizi düşürmeye odaklandığı için enflasyon dahil pek çok sorununu çözemedi.

“YENİDEN BİZ OLMAK İÇİN HUKUKU BAŞTAN AŞAĞI YENİLEMELİYİZ”

“Tek fikir, tek model ve tek yönetime dayalı bir hayat üzerinden, memleketimizin geleceğini inşa etmemiz zor görünüyor. Çeşitliliği, farklılığı ve çoğulculuğu korumaktan başka yolumuz yok” vurgusu yapan Turan, “Yeniden biz olmak ve ortak bir ufka bakma hayalini canlandırmak için yeni ve sivil bir anayasa dahil olmak üzere hukuku baştan aşağı yenilemeliyiz. Anayasanın, siyasiler

arasında bir mutabakat metni değil, toplumsal bir sözleşme olduğu akıllardan çıkarılmadan katılımcı ve kapsayıcı, şeffaf bir sürecin yönetilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Şeffaflığın, liyakatin, hukukun giderek eksildiği bu dönemde bir an önce kalıcı reformlar yapmalı, orta demokrasi tuzağından kurtulmalıyız” diye konuştu.

“SEÇİM BARAJI BİR AN ÖNCE KALDIRILMALIDIR”

Parti kapatmalar ve siyasi yasaklar ile bir yere varılamadığının altını çizen Turan, “Her ses, her renk ve her düşüncenin en büyük zenginliğimiz olduğunu unutmamalıyız. Siyasi partiler yasasını, kısıtlayıcı ve yasaklayıcı her ayrıntıdan kurtarmalı, seçim barajını bir an önce kaldırmalı, herkesin kendi ihtiyaç ve talepleri için örgütlenmesinin yolunu açmalıyız” dedi.

“DAHA RADİKAL HEDEFLERE İHTİYACIMIZ VAR”

Ekonomik dinamizmi teşvik etmek için çocuklara, gençlere, kadınlara yatırım yapılmasının zorunlu olduğunu vurgulayan Orhan Turan, şöyle devam etti; “Analitik düşünebilen, dünyaya, bilime ve bilgiye açık nesiller yetiştirmek; çocuklar ve gençlerin önüne yeni hedefler, yeni fırsatlar, yeni ufuklar ve yeni umutlar inşa

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ BİRLİKTE YAŞAM KÜLTÜRÜMÜZÜ GELİŞTİRİR

Toplumsal cinsiyet eşitliğini hayatın her alanında sağlamanın sosyo-ekonomik kalkınma açısından vazgeçilmez bir öneme sahip olduğuna dikkat çeken Turan, “Bu doğrultuda şiddeti en temel insan hakkı ihlali olarak kabul ediyor ve ülkemizin öncüsü olduğu İstanbul Sözleşmesi’nin devamı ile etkin uygulanmasının birlikte yaşam kültürümüzü geliştireceğine inanıyoruz” diye konuştu.

SÜTAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Muharrem Yılmaz, TÜRKONFED Olağan Genel Kurulu'nda yeni yönetim ekibine başarılar diledi.

TÜRKONFED Genel Sekreteri Arda Batu, 2018-2021 dönemi Faaliyet Raporu'nu paylaştı.

etmek zorundayız. Kısacası çok daha radikal düşünmeye ve radikal hedefler koymaya ihtiyacımız var. En önemli sermayemiz olan gençlerimizi, tersine beyin göçüne ikna edeceğimiz bir ortamı sadece ekonomik değil, aynı zamanda demokratik standartlar ile kurabiliriz. Yeni ve kapsamlı bir eğitim reformu, yeni ekonomik dönüşümün de öncüsü ve kaldıracı olmalıdır. Yani

TÜSİAD BAŞKANI SIMONE KASLOWSKI;

TÜSİAD Başkanı Simone Kaslowski; Genel Kurul'a video mesajı ile katıldı. Kaslowski mesajında; "TÜRKONFED; istihdam, rekabet gücü, demokrasi, eğitim, kültür-sanat, teknoloji, cinsiyet eşitliği gibi pek çok alanda ülkeye ve bölgelere katkı sağlama çabasındaki iş insanlarının bir araya geldiği bir yapı. Tüm bu alanlardaki gelişmeler; arzu ettiğimiz bir ülkede yaşama olanağı sağlarken yatırım yapma zeminimizi de güçlü kılacaktır. TÜRKONFED'e ve yeni yönetimine başarılar diliyorum" ifadelerine yer verdi.

orta gelir ve orta demokrasi gibi orta eğitim tuzağından da kurtulmaya ihtiyacımız var."

"İŞ DÜNYASI OLARAK ZORLUKLARI GÖĞÜSLEMeye HAZIRIZ"

Türkiye'nin ve dünyanın daha yaşanabilir hale gelmesi için iş dünyasının da yeni yollar araması ve modeller geliştirmesi

TÜRKONFED'İN HAYALİNDEKİ TÜRKİYE

- Yerküreye ve yeşil dönüşüm ile uyumlu bir ekonomik atılımı başlatmış;
- Sosyal, laik ve demokratik hukuk devletini yeniden inşa etmiş;
- Güçler ayrılığını, denge ve denetleme mekanizmalarını yerli yerine oturtmuş;
- Yargının tam bağımsızlığını tesis etmiş;
- Toplumsal ve siyasal uzlaşmalar ile yeni dönemin, yeni ve sivil anayasasını yapmış;
- Avrupa Birliği'ne tam üye olmuş;
- Hukukun üstünlüğüne inancı artırmış, ortak yaşama iradesini ve toplumsal esenlik ile güçlü bir toplumsal dönüşümü başarmış,
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı politikalar geliştirmiş, ayrımcılığın, ötekileştirmenin, kutuplaşmanın olmadığı, toplumun refah ve huzurunun esas olduğu, bir toplumsal mutabakatı ve toplum-devlet mutabakatını sağlamış;
- Onurlu yaşam hakkını kurumsallaştırmış ve garanti altına almış;
- Adaletsizlik ve yoksullukla mücadele politikalarının küresel öncülerinden olmuş bir Türkiye hayal ediyoruz.

TÜRKONFED YÖNETİM KURULU

Abdulnasir Duyan	Murat Kolbaşı
Ali Avcı	Mustafa Karabağlı
Ali Eroğlu	Münevver Uğurlu
Ayça Eroğlu	Nergiz Kadooğlu Çıfçı
Aziz Özkılıç	Nur Ger
Celal Ögücü	Oktay Mersin
Ekin Tükek	Onur Ünlü
Emine Erdem	Orhan Turan
Enver Öztürkmen	Osman Akın
Ertuğrul Doğan	Osman Sait Günteki
Esin Güral Argat	Ozan Diren
Fahri Örengül	Öner Çelebi
Fahri Özsoy	Ramazan Kaya
Fatih Yücelik	Reyhan Aktar
Feyyaz Ünal	Selahattin Balkan
Gaye Özcan	Semih Beken
Hakan Urhan	Serhan Yıldız
Hande Öztürk	Serpil Veral
Hüseyin Öztürk	Soner Türküm
İsa Tamer Çelik	Suat Çiftçi
İsmail Erdoğan	Süleyman Sönmez
Kaan Kızıroğlu	Vedat Gizer
Mehmet Ali Kasalı	Yahya Alper Bektaş
Mehmet Gün	Yasemin Açık
Mehmet Salih Özen	Yiğit Savcı
Metin Yılmaz	

TÜRKONFED 14. Olağan Genel Kurulu sonrasında yeni yönetim kurulu, ilk toplantısını gerçekleştirdi. TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı olarak Orhan Turan'ın yeniden seçildiği toplantıda, yeni döneme ilişkin görüş ve değerlendirmeler ele alındı.

%90

TÜRKONFED'İN 3 YILDA
İNSAN KAYNAĞI

KAPASİTESİNDEKİ ARTIŞ ORANI

%182

PROJELERDEKİ ARTIŞ ORANI

%256

BÜTÇEDEKİ ARTIŞ ORANI

**Türkiye'nin ve dünyanın
daha yaşanabilir hale
gelmesi için iş dünyasının
yeni yollar araması ve
modeller geliştirmesi
gerekiyor.**

gerektiğini söyleyen Orhan Turan, “İş insanları olarak bu dönüşüm sürecinin risklerini ve zorluklarını göğüslemeye hazırız. Bizler geleceğe, memlekete topluma güveniyoruz. Demokrasiden asla vazgeçmiyoruz. Kapsayıcı ve katılımcı iş birliklerini esas alıyor, yalnızca bilançomuzu sağlamlaştırmaya değil sosyal faydayı da temel ölçütümüz kabul ediyoruz.

Bundan sonra da toplumsal bekamız ve yerleşimin sürdürülebilirliği için öncü işler yapmayı hedefleyeceğiz, bu temel değerlerimizden vazgeçmeyeceğiz” ifadelerini kullandı. Turan sözlerini şöyle tamamladı; “Devlet kurumlarımızın kurumsallaşması ile iş dünyası için de hedefimiz, şirketler ve STK'ların, ülkemiz için iyi bir ‘kurumsal vatandaş’ olmasıdır.”

TÜRKONFED'İN 5 TEMEL DEĞERİ

- Geleceğe, memlekete, topluma, kendimize, işimize, şirketimize ve çalışanlarımıza güveniyoruz.
- Demokrasiden, temel hak ve özgürlüklerden asla vazgeçmiyoruz.
- Her türden iş birliklerine açığız. İşimizin özü, kapsayıcı ve katılımcı iş birliklerini esas almak olacaktır.
- Toplumun, ülkemizin, yerleşimin ve insanlığın geleceği için fedakarlığa hazırız. Kâr etmek ve bilançomuzu sağlamlaştırmak kadar temel ölçütümüz sosyal faydayı öne koymak olacaktır.
- Bilim ve bilgi odaklı çalışmalar ile toplumsal bekamız ve yerleşimin sürdürülebilirliği için öncü işler yapmayı hedefleyeceğiz.

Bizce

Marifet Sizde!

kadoogluholding.com.tr

KADOOĞLU
HOLDİNG

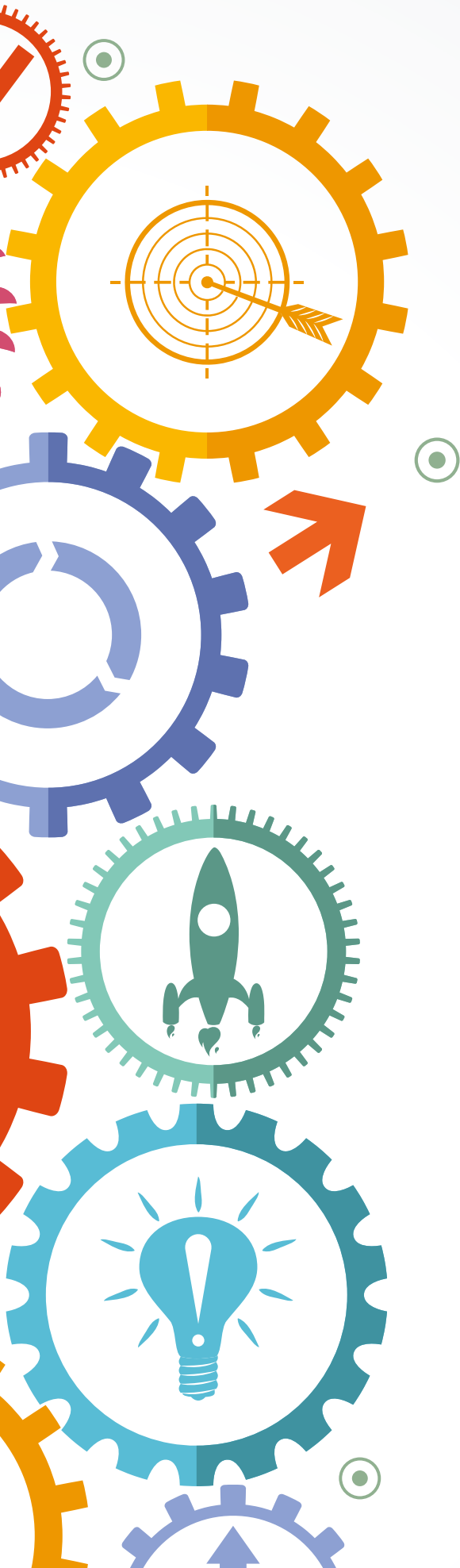
TÜRKONFED 23. GİRİŞİM VE İŞ DÜNYASI ZİRVESİ "DÖNÜŞÜM ZAMANI" TEMASIYLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

İŞ DÜNYASI İKİZ DÖNÜŞÜME HAZIRLANIYOR

TÜRKONFED TARAFINDAN
DÜZENLENEN 23. GİRİŞİM VE İŞ
DÜNYASI ZİRVESİ; "DÖNÜŞÜM
ZAMANI" ANA TEMASIYLA, ÇEVİRİM
İÇİ OLARAK GERÇEKLEŞTİRİLDİ. YENİ
NESİL ÜRETİM, YEŞİL DÖNÜŞÜM VE
DİJİTAL DÖNÜŞÜM KONULARININ TÜM
YÖNLERİYLE ELE ALINDIĞI ZİRVEDE,
İŞ DÜNYASININ LİDER İSİMLERİ
DÖNÜŞÜM YOLCULUĞUNUN ÖNEMLİ
KRİTERLERİNİ ANLATTI.

TÜRKONFED'in bu yıl 23'üncüsünü düzenlediği Girişim ve İş Dünyası Zirvesi, 27 Nisan tarihinde "Dönüşüm Zamanı" ana temasıyla gerçekleşti. Kamu, iş dünyası ve uluslararası alandan isimlerin bir araya geldiği çevrim içi zirvede, yeni nesil üretim, yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm konuları masaya yatırıldı. TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan ve TUSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Simone Kaslowski'nin konuşmaları ile başlayan zirvede, Avrupa KOBİ Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Alban Maggjar ile Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut ana konuşmacı olarak yer aldı. Zirve; İstanbul Portföy'ün ana desteğinde, CIPE, KAS ve İşimi Yönetebiliyorum Projesi paydaşlığında, İZOCAM, DFDS ve Arzum Okka'nın katkılarıyla düzenlendi.

Zirvenin “Yeşil Dönüşüm” paneli; TÜRKONFED Ekonomi Danışmanı Doç. Dr. Nazlı Karamollaoğlu, Unilever Türkiye, Orta Asya ve İran Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Seçkin, EBRD İklim Finansmanı ve Karbon Piyasaları Başkanı Jan-Willem van de Ven ve Hedefler için İş Dünyası Platformu Başkanı Şükrü Ünlütürk’ün katılımıyla düzenlendi. Avrupa Yeşil Mutabakatı’nın, işletmelerin hazırlık sürecinden bu alanda sağlanan finansmanlara kadar tüm yönleriyle ele alındığı panelde; ayrıca TÜRKONFED tarafından hazırlanan Avrupa Yeşil Mutabakatı ve KOBİ’ler raporu da kamuoyuyla paylaşıldı. Panelin moderatörlüğünü Dünya Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Gölbaş üstlendi.

TÜRK İŞ DÜNYASI VE KOBİ’LER YEŞİL DÖNÜŞÜME HAZIRLANIYOR

Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM), 2019 yılının aralık ayında kamuoyuna duyuruldu. Mutabakat, AB’nin iklim değişikliği ile mücadele kapsamında ortaya çıkan en önemli kilometre taşlarından biri olarak görülüyor. 2050 yılına kadar sera gazı emisyonunu sıfıra indirmeyi hedef alan mutabakat, aynı zamanda kaynakların verimli kullanılması, sanayinin dönüşümü gibi alanlarda da tüm dünyayı ilgilendiren kararlara imza atıyor. Bu kararlar Türk iş dünyasına ve KOBİ’lere de yansırken, dönüşüm yolculuğunda hızla adımlar atılıyor.

İklim değişikliğine bağlı çevre felaketlerinin artması, sürdürülebilirlik konusunu gündeme taşıdı. Dünyanın sınırlı kaynakları, mevcut nüfusun ihtiyaçlarının karşılanması noktasında alarm veriyor. İnsan eli ile yapılan yanlış uygulamalar, bilinçsiz üretim ve tüketim ise hem yaşamın devamlılığına hem de doğaya zarar vermeye devam ediyor. Dünyanın karşı karşıya kaldığı bu riskler, başta sanayi ve iş dünyası olmak üzere tüm kamu kurumlarını da önlem almaya mecbur bırakıyor. AYM kapsamında belirlenen eylem planları, yalnızca AB ülkelerini değil, başta AB ile ticari ilişkileri bulunan ülkeler olmak üzere birçok paydaşı etkiliyor. Enerji kullanımından atık üretimine, gıda

sisteminden ulaştırmaya kadar birçok alanı kapsayan mutabakat, temelinde dögüsel ekonomiyi hedef alıyor.

YEŞİL DÖNÜŞÜM, FIRSATLARI BERABERİNDE GETİRİYOR

Türkiye’nin toplam ihracatı içerisinde, AB ülkeleri en büyük paya sahip. 2020 yılı sonunda AB ile Türkiye arasındaki ticaret hacmi 143 milyar dolar olarak gerçekleşti. Türkiye’nin, AB’ye ihracatı 69 milyar dolar olurken toplam ihracat içerisinde AB’nin payı yüzde 41,3 olarak görüldü. Türkiye’nin en önemli ticari partneri olarak görünen AB’nin uygulamaya koyduğu mutabakat ile belirlenen yeni ticari kurallar, iş dünyasının köklü bir dönüşüme hazırlanmasına neden oluyor. Mutabakat ile belirlenen yeni kuralların en önemlisi olarak ise sınırda karbon düzenlemesi (SKD) uygulaması göze çarpıyor. İhraç edilen ürünlerin karbon miktarına göre vergilendirilmesini öngören yeni düzenlemenin, Türk iş dünyasına ekstra maliyet yükü kazandıracağı biliniyor. Ancak tüm bunlarla birlikte iş dünyasının ortak görüşü; AYM’nin önemli fırsatları beraberinde getiriyor olması.

Sanayinin, iş dünyasının ve birçok sektörün dönüşümünü hızlandırması beklenen mutabakat, çevreye ve insana daha saygılı bir üretim modeli benimsenmesine sebep oluyor. Dögüsel ekonomi uygulamalarının ise şirketlerin kârlılığına ve verimliliğine pozitif etki yaratması bekleniyor. Türkiye’nin iklim değişikliği ile mücadeleyi somut adımlarla güçlendirme konusunda yapacağı çalışmaların, dış ticaret rekabetinde güçlenme sağlayacağı ve küresel ölçekte pazar payının korunmasını destekleyeceği düşünülüyor. Karbon emisyonunun azaltılması, yenilenebilir enerji ile enerji verimliliğini merkeze alan bir dönüşüm senaryosu, fosil yakıt kullanımının azaltılması ile Türkiye’nin milli gelir ve sera gazı emisyonlarında iyileştirmeler sağlanabileceği öngörülüyor. Aktif bir iklim politikası uygulamanın Türkiye için daha faydalı, daha eşitlikçi ve sürdürülebilir sonuçlar doğurabileceği düşünülüyor.

UNILEVER TÜRKİYE, ORTA ASYA VE İRAN YÖNETİM KURULU BAŞKANI
MUSTAFA SEÇKİN

“KOBİ’LER SÜRDÜRÜLEBİLİR İŞ MODELLERİ PLANLARI OLUŞTURMALI”

“Sürdürülebilirlik ile iş dünyasını bir araya getiren ve bunu bir iş modeline dönüştüren ilk firma olduk. Şirketlerin varlık sebebinin fayda ve değer yaratmak olduğuna inanan bir şirketiz. Kâr, bunların sonucunda gelir. Bu anlayışla yıllar önce başlattığımız sürdürülebilirlik yatırımlarımıza karşı bunun ticari faydaya dönüşmesinin hayal olduğunu söyleyen bir çoğunluk vardı. Ama bugün geldiğimiz noktada sürdürülebilirlik konusunda iddialı olan markalarımızın büyümedeki paylarının çok daha

yüksek olduğunu görüyoruz. Sürdürülebilirlik çevreye iyilik yapmak veya sosyal sorumluluğun çok ötesinde. Aynı zamanda çalışanlara, müşterilere, paydaşlara, tedarik zincirine ve topluma fayda sunan bir model. İş dünyasının ve KOBİ’lerin sürdürülebilir iş modelleri konusunda bir an evvel kendi planlarını oluşturmaları ve paydaşlarıyla birlikte bir ekosistem içinde hareket ediyor olması gerekiyor. Pandemi dönemi, tüm bu çalışmaların bir tesadüf olmadığını gösterdi.”

EBRD İKLİM FİNANSMANI VE KARBON PİYASALARI BAŞKANI
JAN-WILLEM VAN DE VEN

“İŞ DÜNYASININ BU SÜRECE ADAPTE OLMASI GEREKİYOR”

“Dünya çok hızlı bir şekilde değişiyor. Bu değişim, pazarlara ve finansmana ulaşmada hem olumlu hem de olumsuz etkiler yaratabilir. İş dünyasının bu sürece adapte olması gerekiyor. Karbon nötr olmaya yönelik çalışmalara ağırlık verilmeli. Yalnızca ticarette değil finans dünyasında da benzer kurallar geçerli olacak; bankalar, finansmana başvuran firmaların karbon nötr olma konusunda attığı adımları dikkate alacak. Finansal

enstitüler bu konular üzerinde çalışmaya devam ediyor. Her sektörden KOBİ’lerin, düşük karbonlu geleceğin nasıl olacağını araştırması gerekiyor. Dünyanın en önemli sorunlarından olan iklim değişiklikleri konusunda bir şey yapmazsak, Türkiye’de ortalama 10 dereceden fazla ısınma gerçekleşecek ve bu durum pazarı küçültecek. Türkiye’deki bankalarla da birlikte çalışarak finansman ve teknik destek sağlıyoruz.”

HEDEFLEŞİM İÇİN İŞ DÜNYASI PLATFORMU BAŞKANI
ŞÜKRÜ ÜNLÜTÜRK

“BU BİR TERCİH DEĞİL, ZORUNLULUK”

“AYM, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları içindeki birçok hedefle örtüşüyor. Avrupa, tavrını net bir şekilde ortaya koyarak bugünkü üretim modelleri ile devam edemeyeceğimizi vurguladı. Dolayısıyla Yeşil Mutabakat ile atılacak adımlar aslında bir tercih değil, zorunluluk. Bu zorunluluk bizim için uyumu da beraberinde getiriyor. Türk iş dünyası olarak bu sürecin dışında kalmamak için döngüsel ekonomiye odaklanmalıyız. SKD hakkındaki

birçok konu, haziran ayında netleşecek. Uygulamanın 2023 yılında başlaması bekleniyor. Hedefler için İş Dünyası Platformu olarak iklim değişikliği konusunda işletmeleri geleceğe hazırlıyoruz. Bu amaçla birçok çalışma yaptık. Bir döngüsel ekonomi rehberi hazırladık. Bu rehberleri sektörel bazda artırmayı planlıyoruz. Doğru bilgilendirme ve maliyetlerin artması endişesini giderecek rehberliklerle firmaları bu dönüşüme istekli hale getirmek istiyoruz.”

Intermodal Limancılık Hizmeti

SAMSUNPORT

CEYPORT TEKİRDAĞ

MESBAŞ

Türkiye'nin küresel ithalat ve ihracat dünyasına açılan tam kapsamlı ve etkin limanları ile uçtan uca hizmet anlayışımızla, ihtiyaç duyulan her alanda özel çözümler sunuyoruz.

SAMSUNPORT, CEYPORT TEKİRDAĞ ve MESBAŞ'da çevre duyarlılığı ile hizmet vermeye devam edeceğiz.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM, İŞ DÜNYASININ KURALLARINI YENİDEN BELİRLİYOR

23. GİRİŞİM VE İŞ DÜNYASI
ZİRVESİ'NİN DİJİTAL
DÖNÜŞÜM TEMALİ
PANELİNDE TÜM DÜNYAYI
UZUN YILLARDIR ETKİSİ
ALTINA ALAN ANCAK
ÖZELLİKLE PANDEMİ İLE
BİRLİKTE HIZ KAZANAN
DİJİTALLEŞME KONUSU ELE
ALINDI. PANELDE, FARKLI
SEKTÖRLERDEN DİJİTAL
DÜNYANIN LİDER İSİMLERİ
BİR ARAYA GELDİ.

TÜRKONFED 23. Girişim ve İş Dünyası Zirvesi'nin "Dijital Dönüşüm" temalı panelinin moderatörlüğünü Ekotürk TV Haber Koordinatörü Ali Çağatay yaptı. Panelde, TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı Levent Kızıltan, Armut Kurucu Ortağı Başak Taşpınar Değim, VISA Türkiye Genel Müdürü Merve Tezel ve İstanbul Portföy Yönetimi Genel Müdürü Barış Hocaoglu, pandemi ile birlikte önemi artan dijital dönüşümün etkilerini değerlendirdi.

Teknolojinin gelişmesi, son yıllarda sosyal yaşamdan iş dünyasına kadar birçok alanda yüksek hızlı bir dönüşüme neden oluyor. Akıllı cihazların yaygınlaşması ve kullanım oranlarının artması, günlük hayatta

birçok kolaylık sağlıyor. Bununla birlikte gelişen robot teknolojisi, yeni üretim araçları, yapay zekâ, nesnelerin interneti (IoT), büyük veri ve bulut teknolojisi gibi kavramlar iş yapış biçimlerini değiştiriyor. We are Social tarafından hazırlanan rapora göre 2020 yılında Türkiye'de nüfusun yüzde 92'si cep telefonu, yüzde 74'ü ise internet kullanıyor. Sosyal medya kullanıcı sayısının ülke nüfusuna oranı ise yüzde 65'e yakın. Ülke genelinde internet kullanımına ayrılan günlük süre yedi buçuk saat olarak görülürken akıllı ev cihazlarına ve kripto paraya sahiplik oranı da hızla artıyor. Türkiye, dijital yeniliklerin benimsenmesi konusuna hızlı adapte olan ülkelerden biri olarak biliniyor.

DİJİTALLEŞME HIZ VE KOLAYLIK SAĞLIYOR

Dijital teknolojilerin ulaşılabilir olması hem sosyal yaşamda hem de iş dünyasında birçok avantajı beraberinde getiriyor. Özellikle pandemi sürecinde dijitalleşme, birçok açıdan önemli bir kurtarıcı rolü üstlendi. Sosyal izolasyon nedeniyle yavaşlayan iletişim faaliyetleri dijitalleşme sayesinde kesintisiz olarak sürdürülebildi. İş görüşmeleri, toplantılar, eğitimler, seminerler gibi birçok etkinlik de dijital ortamlara taşındı. Ülke genelinde yaygın olmayan uzaktan çalışma biçimleri, bu süreçte dijitalleşme sayesinde hızla tecrübe edilen ve uygulanabilen bir yapı haline geldi. E-ticaret hacmi pandemi döneminde rekor seviyelere ulaşırken, iş yapış biçimlerini dijital süreçlerle entegre eden şirketlerin pandeminin olumsuz etkilerinden daha kolay sıyrıldığı gözlemlendi.

Dijital dönüşüm; tüketici davranışlarından iş yapış biçimlerine, üretim metotlarından satın alma süreçlerine, dağıtım kanallarından ödeme sistemlerine kadar neredeyse her alana sirayet ediyor. Son yıllarda birçok sektör, dijitalleşme yatırımlarını artırarak hız ve verimlilik sağlamaya devam ediyor. Dijitalleşme, aynı zamanda iş gücünün de dönüşmesi gerektiği gerçeğini ortaya koyuyor. Gelişen yapay zekâ ve robot teknolojileri, insanın yerini almaya başlarken bu durum beraberinde yeni istihdam alanları ve iş gücünün

multidisipliner gelişimi noktasında yeni fırsatları da beraberinde getiriyor.

KOBİ'LER DİJİTALLEŞMEYİ EK MALİYET OLARAK GÖREBİLİYOR

İş dünyası, dijitalleşme sayesinde bilginin üretimi ve işlenmesinden karar süreçlerine kadar birçok alanda yeni kazanımlar elde edebiliyor. Çağın gerisinde kalmamak adına yapılan dijital yatırımlar, ilk anda büyük şirketler ya da KOBİ'ler için ek maliyet gibi görüldüğü için tercih edilmeyebiliyor. Ancak uzmanlar; günümüzde tüketicilerin değişen beklentileri, küresel piyasalardaki iş yapış biçimleri göz önüne alındığında dijital dönüşümden kaçılmayacağını ifade ediyor.

Bu nedenle başta KOBİ'ler olmak üzere Türk iş dünyasının dijital gelişmelerin gerisinde kalmaması ve bu alanda bir farkındalık oluşturulması üzerine birçok kurum ve kuruluş çalışmalarını sürdürüyor. Bu noktada dönüşümün faydalarının anlaşılması ve ihtiyaçlar doğrultusunda dönüşüme adapte olunması büyük önem taşıyor. Günümüzde neredeyse tüm işletmelerin temel gündemi haline gelen dijital dönüşüme ayak uyduramayan şirketlerin, rekabette geride kalma ve yok olma riski ile karşı karşıya kalabileceği düşünülüyor. Bu noktada kurum vizyonu ve kültürü, insan kaynakları, eğitim süreçleri gibi etkenlerin de şirketlerin dijital dönüşüme giden yolculuğunda önemli bir etkiye sahip olduğu biliniyor.

Türkiye, dijital yeniliklerin benimsenmesi konusuna hızlı adapte olan ülkelerden biri olarak biliniyor.

VİSA TÜRKİYE GENEL MÜDÜRÜ
MERVE TEZEL

“KOBİ'LER İÇİN DİJİTALLEŞME BÜYÜK BİR FIRSAT”

“Dijital satış yapabilmek, müşteriye ulaşabilmek, ödeme alabilmek pandemi döneminde daha fazla önem kazandı. Bu süreçte farklı kanallardan satışını, hizmetini devam ettirebilen KOBİ'lerin cirolarının yüzde 15 civarında arttığını görüyoruz. TÜRKONFED ve UNDP iş birliğiyle 2019 yılından beri İşimi Yönetebiliyorum Projesi'ni yürütüyoruz. VİSA olarak bu projeye başlarken bir araştırmadan yola çıkmıştık. Araştırmaya göre KOBİ'lerin yüzde 50'si internet üzerinden satış yapmıyordu. KOBİ'lerin yetkinliklerini

artırmak hedefiyle başlattığımız projede çok önemli mesafeler kat ettik. Pandemiye kadar binden fazla KOBİ'ye yüz yüze eğitim verdik. Pandemide eğitimleri çevrim içi ortama taşıdık ve bugüne kadar 600'ün üzerinde KOBİ'ye ulaştık, onlara ticari destek paketi sunduk. Sürece adapte olan KOBİ'ler için dijitalleşme büyük bir fırsat. Bizim çevikliğimiz ve pratikliğimiz birçok ülkede yok. Bu nedenle KOBİ'ler umutsuzluğa düşmeden fırsatları yakalamaya odaklanmalı.”

ARMUT KURUCU ORTAĞI
BAŞAK TAŞPINAR DEĞİM

“DİJİTALLEŞME DÜNYAMIZI GENİŞLETİYOR VE MÜTHİŞ FAYDALAR SAĞLIYOR”

“Pandemi sürecinde belki onlarca yılda yapabileceğimiz dijitalleşme adaptasyonunu birkaç aya sığdırdık. Hayatımız çok değişti ve bir anda teknolojinin faydalarını görmeye başladık, bakış açımızı değiştirmek zorunda kaldık. Dijitalleşmenin hizmet alanındaki gelişimini gördük. Armut olarak teknoloji sayesinde herkesin kaliteli ve uygun hizmete erişimini sağlayan öncü firmalardan biriyiz. Doğru ürün veya hizmetin, doğru teknolojiyle sunulduğu girişimler bugüne kadar hep başarılı oldu. Armut da bunların başında geliyor. Pandemi ise bu süreci

daha da hızlandırdı. Dijitalleşme dünyamızı genişletiyor ve müthiş faydalar sağlıyor. Armut’ta 600 binden fazla mavi yaka olarak tanımlayabileceğimiz hizmet veren var. Müşterinin olduğu ve kolayca kullanılacak bir ürünün tercih edilmemesi ancak ürün geliştiricilerin hatası olabilir. Bu nedenle platform üzerinden hizmet verenlerin ve müşterilerin kullanımlarını takip ederek ihtiyaçlar doğrultusunda inovasyon yapmaya odaklanıyoruz. Bu konuda biz teknoloji geliştiricilerine büyük bir görev düşüyor.”

TÜBİSAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI
LEVENT KIZILTAN

“KOBİ’LER UCUZ İŞ GÜCÜ YERİNE FARKLI TEKNOLOJİLERE ODAKLANMALI”

“Dijital dönüşüm, aslında iş modellerinin dönüşümü anlamına geliyor. Türkiye’nin teknoloji konusunda bütünsel programlar uygulaması lazım. Bu programları uygularken aynı zamanda onları hayata geçirecek iş insanlarının, inovasyon ihtiyacının ve insan kaynaklarının da desteğinin alınması gerekiyor. İnsan kaynakları dönüşümünü de dijital dönüşüm ile birlikte yapmamız gerektiğinin farkına varmalıyız. KOBİ’lere bu dönüşümü anlatmalı, rekabetçi bir dünyada ayakta kalabilecekleri düzeni kurgulamalarını

sağlamalıyız. Artık dünya bambaşka bir yöne ilerliyor. Yalnızca iş modelleri değil, mevcut kapitalist düzen de farklı bir noktaya gidiyor. Dolayısıyla artık KOBİ’lerin ucuz iş gücü ile ürün satmaya odaklanmak yerine farklı teknolojilere, Ar-Ge’ye, inovasyona yatırım yapmaları gerektiğini bilmeleri gerekiyor. İş modelimizi bu şekilde değiştirip Avrupa’ya, dünyaya gidemez isek onlar bizim pazarımıza gelir. Dolayısıyla çok dikkatli olmalı ve bir an önce harekete geçmeliyiz”

İSTANBUL PORTFÖY YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRÜ
BARİŞ HOCAOĞLU

“DİJİTALLEŞME YAYGINLAŞSA BİLE İÇİNDE İNSAN UNSURU OLACAK”

“Yapay zekânın insanın yerini aldığı bir noktaya gidiliyor. Ancak buna rağmen yapay zekâ, hiçbir zaman duyguların ve hislerin yerini alamayacak ve bunlar her zaman işimizin bir parçası olacak. Dolayısıyla dijitalleşme ve teknoloji yaygınlaşsa bile içinde her zaman insan unsuru olacak. Özellikle dijitalleşmeyi çok iyi kullanan ve yeni iş yapış modellerini uygulayan girişimciler, eski sistemleri kullanan şirketlerin yerini almaya başladı. Yeni kurulan şirketler

çok kısa içerisinde yüksek değerlemelere ulaşarak, dönüşüme ayak uyduramayan şirketleri sürecin dışına itti. Unutmamalıyız ki, bu gidişata ayak uyduramazsak birisi mutlaka yaptığımız işi daha iyi ya da daha hızlı yapacak. Bu nedenle dijitalleşmeye önem vermemiz lazım. Bundan sonraki hedefimiz de devlet desteği, özel sektör ve bizim gibi fon kaynaklarının desteği ile bu şirketleri büyütüp, dünya ligine taşımak olmalı.”

ÇELMAK

— Tarım Makineleri —

İYİ MAHSULUN MARKASI

TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI **ORHAN TURAN**

"YEŞİL VE DİJİTAL BİR EKOSİSTEMİN KURALLARI YAZILIYOR"

DÖNÜŞÜM ZAMANI TEMALI 23. GİRİŞİM VE İŞ DÜNYASI ZİRVESİ'NİN AÇILIŞ KONUŞMASINI YAPAN TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI ORHAN TURAN; "DİJİTAL DÖNÜŞÜM, YEŞİL MUTABAKAT, DÖNGÜSEL EKONOMİ, SKD, PARİS İKLİM ANLAŞMASI KAPSAMINDA YENİ VE YARATICI ÇÖZÜMLER İÇİN ORTAK GELECEĞİMİZ ADINA BİR AN ÖNCE HAREKETE GEÇMEMİZ GEREKİYOR" DEDİ.

"İçinden geçtiğimiz zor dönemde, ekonomik kalkınmada yeni bir kaldıraç etkisi yaşanıyor. Ham maddeden iş süreçlerine, üretimden nihai tüketiciye uzanan, insan ve çevre odaklı, yeşil ve dijital bir ekosistemin kuralları yazılıyor. Teknolojinin, sürdürülebilir ve verimlilik yarattığı yeni bir yolculuk planlanıyor. Dünyayı ve ülkemizi hazırlıksız yakalayan COVID-19 pandemisinde bir yıl geride kalırken henüz sıkıntılar bitmiş değil. Dünya genelindeki aşılama hızı, pandeminin bir müddet daha hayatımızda kalacağına işaret ediyor. Büyüme yerine kalkınmayı odağına alan ekonomik politikalar ile yatırım ortamını iyileştirmek ve güven iklimi yaratmak zorundayız. Bunun için güven veren bir para ve maliye politikasına, demokratik reformlar ile hızlı aksiyonlara, söylemden eyleme geçmeye ihtiyacımız var.

Dünya ekonomisinden aldığımız payı artırmak, toplam faktör verimliliğine odaklanmak, katma değeri yüksek bir ekonomiye geçmek zorundayız. Dönüşüm dünyasında geçici çözümler değil, kalıcı reformların zamandır diye düşünüyoruz. Yaratıcı fikirler, girişimci ruh ve inovasyon ancak eleştirel düşüncenin hayata geçtiği toplumlarda ortaya çıkıyor. Kredi maliyetlerindeki artış ve finansmana erişimde KOBİ'lerimizin sıkıntıları devam ediyor. Ülkemiz ekonomisinin

stratejik sektörleri ve KOBİ'lerin finansmana erişim kanallarının açık tutulması kadar desteklerin etkin bir şekilde sahaya yansımaları da önem kazanıyor. KOBİ'lerin nakit akışı ve finansmana erişim sorunlarına yönelik olarak 2011 yılından bugüne, 'Önce küçüğü düşün' diyoruz. Çünkü KOBİ'ler ekonominin en kırılgan yapıtaşı. Her türlü belirsizlik, ekonomik kriz, afet ve COVID-19 gibi salgınlar; bulundukları sektörlerle göre farklı düzeyde olmakla birlikte öncelikle KOBİ'leri etkiliyor."

"BU EKONOMİK SİSTEMİN SÜRDÜRÜLEBİLMESİ MÜMKÜN GÖRÜNÜYOR"

"Sınırsız kaynaklara sahip olmayan gezegenimiz; bugün sadece ekonomik değil, küresel ısınma ve iklim değişikliği kaynaklı krizler de yaşıyor. Kaynak kıtlığı arasında ciddi sorun yaratan ve tehdidi artıran bu

ekonomik sistemin sürdürülebilmesi pek mümkün görünmüyor. Gelecek neslin ihtiyaçlarının gözetildiği, bugünün ihtiyaçlarının dengeli şekilde karşılandığı, sürdürülebilir kalkınma ve toplumsal refah odaklı yeni bir vizyonun hayata geçirilmesi gerekiyor. Bu noktada Avrupa Yeşil Mutabakatı küresel ekonomik sistemde; oyunun kurallarını değil, kendisini değiştiren yeni yaklaşımları hedef alıyor. Ekonomik ilişkilerde, Yeşil Mutabakat kapsamında oluşacak kural ve uygulamaların devreye alınacağı yeni bir dönem başlıyor. Dijital dönüşüm, Yeşil Mutabakat, döngüsel ekonomi, SKD, Paris İklim Anlaşması kapsamında yeni ve yaratıcı çözümler için ortak geleceğimiz adına bir an önce harekete geçmemiz gerekiyor.

AB'nin dijital ve yeşil dönüşüm fonlarından ekonomimiz adına yararlanma fırsatı doğacaktır. KOBİ'lerin yeşil dönüşüm yolculuğunda rehberlik edecek politikaların ve süreci hızlandıracak desteklerin birlikte ele alınması gerekiyor. Yeşil Mutabakat'ın AB-Türkiye arasındaki Gümrük Birliği'nin güncellemesiyle KOBİ'ler perspektifinde de ele alınması doğru ve kapsamlı çözüm alanı gibi görünüyor. Türkiye'nin oyunun dışında kalmaması için iş dünyasının yaratacağı farkındalık ve liderlik büyük önem taşıyor. 2050'ye kadar sıfır karbon hedefi, AB ve üye ülkeler için yasal bağlayıcılığı ortaya koyuyor. Son dört yıldır TÜRKONFED olarak Anadolu'da özellikle dijitalleşme farkındalığı yarattık. Dijitalleşme projelerimizle işletmelerimizin dönüşüm yolculuklarına rehberlik ettiğimiz gibi önümüzdeki süreçte de Yeşil Mutabakat'a hazırlıklı olmak ve aksiyon almak için farkındalık yaratacağız."

Türkiye'nin oyunun dışında kalmaması için iş dünyasının yaratacağı farkındalık ve liderlik büyük önem taşıyor.

TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI **SIMONE KASLOWSKI**

"YEŞİL DÖNÜŞÜM, İŞ YAPMA MODELLERİNİN DÖNÜŞÜMÜ İLE MÜMKÜN OLACAK"

TÜRKONFED 23. GİRİŞİM VE İŞ DÜNYASI ZİRVESİ'NDE KONUŞAN TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI SIMONE KASLOWSKI; "ŞİRKETLER OLARAK DAHA SÜRDÜRÜLEBİLİR, DAHA ÇEVRE VE İKLİM DOSTU ÜRETİM KALIPLARINI SÜREÇLERİMİZE KATMAK DURUMUNDAYIZ" DEDİ.

"Yaşadığımız pandemi sürecinde dünyada ana tema değişiyor; dijital dönüşüm, yeşil sanayi devrimi ve farklılaşan bir ekonomik sisteme doğru yol alınıyor. Türkiye'nin bu zaman zarfında içeride yaşanan iktisadi sorunlardan dolayı ana global temadan kopmaması gerektiğine inanıyorum. Aksi takdirde küresel ekonomideki yerimizi korumamız mümkün olmayacaktır. Pandemi bir yandan tedarik zincirlerinin yapısını bozarken, AB merkezli tedarik zincirleri bağlamında da yeni fırsatlar doğuruyor. Türkiye, AB'ye entegre olmuş sanayisi ve insan gücü ile pandemi sonrası dünyada çok daha güçlü bir şekilde yer alabilir.

Yeni nesil üretim pratikleri hızla değişiyor. Avrupa Yeşil Mutabakatı perspektifinde yaşanan gelişmeler; imalat sanayisinden lojistiğe ve tarıma, ekonominin tüm çarklarını, aktörlerini ve rekabet kurallarını değiştiriyor. İklim değişikliği ile mücadele, pandeminin zorlu şartlarına rağmen gündemin üst sıralarına yerleşti. ABD'nin Paris İklim Anlaşması'na geri döndüğünü ve bu konuda hükümetler düzeyinde diyalogları artırarak öncü rol oynamaya başladığını görüyoruz. AB'nin Yeşil Mutabakat kapsamında açıkladığı 2050 yılında iklim nötr olma hedefi ve Döngüsel Ekonomi Eylem Planı, özellikle AB ekonomisinin

hacmi ve ticaret ortakları da düşünüldüğünde, iş dünyası olarak mutlak bir şekilde içselleştirmemiz gereken unsurlar içeriyor. Şirketler olarak daha sürdürülebilir, daha çevre ve iklim dostu üretim kalıplarını süreçlerimize katmak durumundayız. Kaynak ve enerji verimliliği potansiyelimizi yenilikçi arayışlarla maksimum seviyeye çıkarmalıyız. Yeşil dönüşüm, başta enerji sektöründe olmak üzere enerjiyi kullanan tüm sektörlerde iş yapma modellerinin, yatırım planlamalarının dönüşümü halinde mümkün olacak. Yüksek potansiyele sahip olduğumuz yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında, doğru kurgulanmış teşvik ve destek mekanizmalarının enerji dönüşümünde kaldıraç etkisi yapacağını söyleyebiliriz. Şirketlerimizin bu alanda aldıkları inisiyatifler ve sağladıkları ilerleme son derece kayda değer durumda. Bu

inisiyatifleri sürdürmeli ve ülkemizi bu konuda öncü ülkeler arasına sokmalıyız."

"VERİYE YATIRIM YAPAN ŞİRKETLER YIKICI DURUMLARDA DAHİ KONUMLARINI KORUYABİLİR"

"Salgın, hepimiz için küresel tedarik zincirleri ile ilgili kritik bir tecrübe oldu. Bu dönemde pazara erişim hızının, kaynakları etkili kullanabilmek için veri optimizasyonunun ve kalitenin yanı sıra sürdürülebilirliğin önemini birinci elden deneyimledik. Tüm bunlar için en önemli araç kuşkusuz dijitalleşme. Tedarik zincirinin dijitalleşmesinin sağladığı fırsatlardan azami ölçüde yararlanabilmek için şirketlerin müşteriden tedarikçiye kadarki süreçte hasat edeceği veri kritik önemde. Çünkü ancak veriye ve veriden değer çıkarmaya yatırım yapan şirketler, yıkıcı durumlarda dahi güçlü konumlarını koruyabilirler. Bulut bilişim, yapay zekâ, siber güvenlik gibi konuları da kapsayan dijital dönüşümü hayata geçirmek, rekabet gücümüzü korumak açısından çok önemli.

Kısalan ürün yaşam döngüleri, Ar-Ge yatırımı ihtiyacı, teknolojilerin hızlı değişimi ve sürdürülebilirlik unsurları, şirketleri daha dirençli ve inovatif bir iş modeli hedefliye iş birliğine yönlendiriyor. Büyük şirketler ve tedarikçileri, start-up'lar, akademi gibi ekosistemin oyuncularını arasındaki iş birlikleri, inovasyonun sürdürülebilir olmasını sağlıyor. İş dünyası olarak bu iş birliklerini geliştirmeye odaklanmamızın çok kıymetli olacağına inanıyorum. Dönüşümlerin en önemlisi, zihniyetlerdeki dönüşümdür. Bu olmadan hiçbir dönüşüm alanında arzu ettiğimiz seviyeyi yakalayamayız. Dönüşümün temeli insan ve hiçbir dönüşüm toplumun yarısını geride bırakarak gerçekleştirilemez."

Dönüşümün temeli insan ve hiçbir dönüşüm toplumun yarısını geride bırakarak gerçekleştirilemez.

AVRUPA KOBİ BİRLİĞİ (SMEUNITED) BAŞKANI **ALBAN MAGGIAR**

"İKİZ DÖNÜŞÜMÜ KOBİ'LER İÇİN MÜMKÜN KILMAYA ÇALIŞIYORUZ"

ZİRVEDE GERÇEKLEŞTİRDİĞİ KONUŞMA SIRASINDA SMEUNITED'IN KOBİ'LER İÇİN HAYATA GEÇİRDİĞİ ÇALIŞMALARDAN BAHSEDEN AVRUPA KOBİ BİRLİĞİ (SMEUnited) BAŞKANI ALBAN MAGGIAR; "GELECEĞE BİRLİKTE BAKMAK DURUMUNDAYIZ. KOBİ'LERİN DİJİTAL VE YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ BİRLİKTE ELE ALMASI GEREKİYOR. ÖZELLİKLE ŞİMDİLERDE BU HEDEFLERE YAKLAŞMAK İÇİN DETAYLI BİR STRATEJİYE İHTİYACIMIZ VAR" ŞEKLİNDE KONUŞTU.

"Türkiye 3,5 milyondan fazla KOBİ'ye sahip bir ülke. GSYİH'nin yaklaşık yüzde 2'si KOBİ'ler tarafından oluşturuluyor. Türkiye'de ve AB'de küçük işletmeler, pandeminin yarattığı etkileri daha fazla hissetti. COVID-19, bizi daha önce görmediğimiz güçlüklerle karşı karşıya bıraktı. Pandemiden kaynaklanan baskı devam ediyor. Bu durum aslında dünya ekonomisi için de bir test oldu diyebiliriz. 2020'nin sonbaharında küçük bir toparlanma yaşandı. Ancak KOBİ'ler hâlâ çok ciddi bir belirsizlikle karşı karşıya. SMEUnited olarak KOBİ'ler için destek önlemlerini sürekli kılmaya ve birtakım enstrümanlar ile KOBİ'lerin yatırım kapasitelerini yeniden inşa etmeye çalışıyoruz. KOBİ'lerin bu türden olanaklara erişim hakkı olmalı.

Geleceğe birlikte bakmak durumundayız. KOBİ'lerin dijital ve yeşil dönüşümü birlikte ele alması gerekiyor. Özellikle şimdilerde bu hedeflere yaklaşmak için detaylı bir stratejiye ihtiyacımız var. Avrupa Birliği yeni nesil programı için 650 milyar Euro'luk ek bir yatırımda bulundu. Pandemi süreci, yeşil ve dijital dönüşümü hızlandırdı. Birçok KOBİ bu alanda devasa adımlar attı. Yeni iş modelleri, yeni stratejiler hayata geçirildi. Yeşil dönüşüm, girişimler için de önemli bir konu. Yeşil Mutabakat, ekonominin iklim

ve çevre bağlamında sürdürülebilir olmasını öngörüyor. KOBİ'ler döngüsel ekonomi, kaynak verimliliği, ekoinovasyon bağlamında birçok inisiyatif başlattı. Ancak daha sürdürülebilir ve kapsayıcı bir iyileştirme için daha fazla adım atmamız gerekiyor. SMEUnited, ikiz dönüşümü KOBİ'ler için mümkün kılmaya çalışıyor."

"VERGİ DÜZENLEMELERİ, KOBİ'LERİN DURUMU HESABA KATILARAK YAPILMALI"

"Öncelikle hukuki çerçeveyi elverişli hale getirmemiz gerekiyor. Dijitalleşme konusunda ise büyük ve küçük oyuncular olarak adil bir oyun alanı yaratılmalı. Yeni ürün ve hizmetlerin oluşturulması, yeni iş modellerinin üretilmesi de dijital piyasalara bakışla ilişkili. KOBİ'ler artık tedarikçilerle dijital kanallar üzerinden iletişime geçiyor. Ancak KOBİ'ler üzerinde çok ciddi

düzenleyici yükler var. COVID-19 salgını, yatırım kapasitesini çok ciddi etkiledi. KOBİ'ler özellikle yatırım gerektiren bir dönemden geçiyor. Bu nedenle hukuki çerçeve ve çevre konusunda doğru ortamı oluşturmamız, dijital dönüşümü de konsolide etmemiz gerekiyor. Bu da doğru becerilerin dijital teknolojiye entegre edilmesini gerekli kılıyor. Hükümetlerin eğitim tesislerine yatırım yapması gerekiyor. Bunun yanında doğru altyapıya erişimin olması önemli. Bunlar olmadan e-ticareti geliştiremeyiz. Atık yönetimi ve malzemelerin yeniden kullanılması konusunda devreye girecek olan standartların, KOBİ dostu olması gerekiyor.

Yetkililer kamusal satın alma süreçlerinde yeşil dönüşümü ve dijitalleşmeyi teşvik edebilir. Önümüzdeki fırsatlarla ilgili farkındalık yaratmak da önemli. Araçların tedariki, teknik bir değerlendirmenin erişilebilir olması önemli. Sürdürülebilir finans olanağı sağlayan bir iş ortamına ihtiyacımız var. Ancak bu şekilde yeşil dönüşüm mümkün olacak. Çoğu ülkede yatırım araçlarının erişime açık olması gerekiyor. Mikro finans ve farklı fonların, melek yatırımcıların, sosyal yatırımcıların, girişim ve risk yatırımcıların devreye girmesi gerekiyor. Süreçlerin sürdürülebilir olması için vergi düzenlemeleri, KOBİ'lerin durumu hesaba katılarak yapılmalı. Şirketler sürdürülebilir olup olmadıklarına göre sınıflandırılacak. Bu erişime sahip olmayan KOBİ'ler, büyük şirketlerin borç uygulamalarına maruz kalacak. Öncelikle KOBİ'ler için yeterli standartların oluşturulması, sonrasında ek yüklerin azaltılması gündeme gelmeli."

Sürdürülebilir finans olanağı sağlayan bir iş ortamına ihtiyacımız var.

AB TÜRKİYE DELEGASYONU BAŞKANI BÜYÜKELÇİ **NIKOLAUS MEYER-LANDRUT**

"SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GELECEK OLUŞTURMAYA ODAKLANMALIYIZ"

ZİRVENİN KONUŞMACILARI ARASINDA YER ALAN AVRUPA BİRLİĞİ TÜRKİYE DELEGASYONU BAŞKANI BÜYÜKELÇİ NIKOLAUS MEYER-LANDRUT; TÜRKİYE'NİN AB İÇİN ÖNEMLİ BİR TİCARİ PARTNER OLDUĞUNU VURGULAYARAK ÜLKELERİN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN YARATTIĞI KRİZLERE ODAKLANMASININ ÖNCELİKLİ HEDEFLER ARASINDA YER ALMASI GEREKTİĞİNİ BELİRTTİ.

"Türkiye'deki KOBİ'lerin döngüsel ekonomi ve dijitalleşmeye geçiş sürecinde olması ve Yeşil Mutabakat hedeflerini benimsemesi bizi mutlu ediyor. AB, bu geçişe öncülük etmeye hazır. Değişim treni istasyondan kalktı, artık sonuca ulaşabilmek için güçlü bir motora ihtiyacımız var. Özel sektör hem Türkiye'de hem de Avrupa'da pandemiden çok ciddi şekilde olumsuz etkilendi. Tedarik zincirlerinde ve istihdamda büyük sorunlar yaşandı. KOBİ'ler, limitli kaynakları nedeniyle süreçten çok daha fazla etkilendi.

Karbon salınımının düşürülmesi, döngüsel ekonomi ve bunun gibi hedeflerimize ulaşmamız gerekiyor. Türkiye, Avrupa'nın sistemlerinde gerek ihracat gerek ithalat gerekse üretim açısından çok önemli bir noktada yer alıyor. 2020 yılında Türkiye, Avrupa Birliği'ne 6,2 milyar Euro'luk ürün gönderdi ve pandemiye rağmen 6 milyar Euro'luk ithalat gerçekleştirdi. Şu anki krizimizin ötesine bakmalı ve sürdürülebilir bir gelecek oluşturmaya odaklanmalıyız. Pandemi, çevrenin ve sağlığın ne denli önemli olduğunu ortaya koydu. Pandeminin etkilerinin zaman içinde yok olacağını umuyor ve asıl hedeflerimiz arasında yer alan iklim değişikliğine odaklanmamız gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü odaklanmadığımız sürece sorunlar

daha da büyüyecektir. İklim değişikliğini erteleyebilecek vaktimiz yok. Bunun için hem AB hem de Türkiye'nin ekonomide geçiş oluşturmaya, sürdürülebilir gelecek için büyük adımlar atması gerekiyor. KOBİ'ler bu konuda hassas olsalar da ekonomik sistemlerdeki sorunlara karşı daha esnek ve daha hızlılar. Bu da kriz durumlarında oldukça önem taşıyan bir özellik. İklim değişikliği gibi sorunlara inovatif çözümler bulup uygulamak çok önemli. Aynı zamanda KOBİ'lerin iklim değişikliği ile başa çıkabilmesi için modellerini güncellemeleri gerekecek. Yeşil ekonomi konusunda attığımız adımlar, bir fırsat olarak görülmesi ve bu fırsatlardan yararlanmaya çalışılmalı."

**"İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN YARATTIĞI
SORUNLARLA ÜLKELER TEK BAŞINA
SAVAŞAMAZ"**

"Avrupa Yeşil Mutabakatı, sürdürülebilir

işletme ve dijital teknolojilere geçiş planları içeriyor. Bu geçiş destekleyebilmek için regülatörler tarafından ortaya çıkarılan sorunların azaltılması gerekiyor. KOBİ'ler için dijital transformasyon merkezi oluşturuldu. Yeni normal hayatımızda dijitalleşmenin çok büyük bir önemi olduğunu görüyoruz. Tüketiciler bunu çok önemsiyor. Online alışverişin artık ana satış alanı olması da bunun bir örneği. Sürdürülebilir ve hızlı bir geri dönüş için bunlar çok önemli. Dijital bir çağa adapte olarak ve sürdürülebilir bir ekonomi oluşturarak sistemlerimizi yeniden başlatmak istiyoruz. İklim değişikliğinin yarattığı sorunlarla ülkeler tek başına savaştırmaz. Bu zorluklar, global tedarik zinciri üzerinde değişimler yapmak gerektiğini gösteriyor. KOBİ'ler, Avrupa'nın dış ticareti için çok büyük bir önem taşıyor. Avrupa Yeşil Mutabakatı gereğince uygulanacak olan sınırda karbon düzenlemesi konusunda, Türk üreticilerin merak içinde olduğunu biliyoruz. Kararlar henüz kesinleşmiş değil ama Avrupa'nın ana hedefinin sera gazı salınımını azaltmak olduğunu ve karbon emisyonuna göre belirli çalışmaların yapılacağını biliyoruz.

Avrupa'nın ticari ortaklarıyla açık ve adil bir ortamda gelişmeleri gerçekleştirmek istiyoruz. Türkiye, Avrupa için çok önemli bir partner. Avrupa'da karbon üretimlerini sıfıra düşüren üreticiler, Türkiye'deki ortaklarının da buna katılmalarını bekleyecektir. Avrupa işletme organizasyonlarının bir parçası, Türkiye'deki organizasyonlar. Türkiye'deki işletmelerin yeşil bir sisteme geçişleri bizim için önemli. Türkiye'deki paydaşlarımızı ve özel sektörün motivasyon dolu adımlarını, stratejilerini gördüğümüz için çok mutluyuz."

Türkiye, Avrupa'nın sistemlerinde gerek ihracat gerek ithalat gerekse üretim açısından çok önemli bir noktada yer alıyor.

İŞ DÜNYASI YENİ NESİL ÜRETİME UYUM SAĞLIYOR

TÜRKONFED 23. GİRİŞİM VE İŞ DÜNYASI ZİRVESİ'NİN “YENİ NESİL ÜRETİM” TEMALİ PANELİNDE İŞ DÜNYASININ LİDERLERİ, YENİ NESİL ÜRETİMİN FAALİYET GÖSTERDİKLERİ SEKTÖRLERE ETKİSİNİ VE BU ALANDAKİ YENİ YAKLAŞIMLARI ANLATTI.

Dünya genelinde yaygınlaşan teknoloji, sanayinin üretim çarklarının verimlilik esasıyla dönmesinin önünü açıyor. Özellikle son yıllarda sanayide bir dönüşümü işaret eden Endüstri 4.0 kavramı; iş süreçlerinden sürdürülebilir üretime, dijital otomasyondan iş gücüne kadar birçok alana yayıldı. Günümüzde iş dünyası, sürdürülebilir üretim metotlarına odaklanırken aynı zamanda hız ve verimlilik konularında da çalışmalar yapıyor.

Üretim süreçlerinin değişmesi, gelişen teknoloji ile birlikte adeta bir zorunluluk haline geldi. Özellikle kol gücüne dayalı belirli alanlarda insanın yerini, yapay zekâ otomasyonları ve robotlar alıyor. Bu durum bir yandan insanı devreden çıkarıyor gibi gözükse de aslında

beraberinde yeni iş alanları sağlıyor. İnovasyonun, girişimciliğin ve verinin önem kazandığı iş dünyasında geleceğin mesleklerinin; veri mühendisliği, siber güvenlik uzmanlığı, yapay zekâ uzmanlığı, yazılım ve uygulama geliştirme uzmanlığı, IoT (nesnelerin interneti) uzmanlığı, 3D üretim mühendisliği, yenilenebilir enerji uzmanlığı ve dijital strateji uzmanlığı gibi alanlarda yoğunlaşacağı bekleniyor. Teknolojinin iş süreçlerine entegrasyonun, yeni iş alanlarının açılmasına öncülük edeceği öngörülürken karar alma süreçlerinde yine insanın ön planda olacağı iş modellerinin de sektörlere hâkim olacağı konusu gündemde. Tüm bunlarla birlikte iş gücünün gençleşen yapısının ve Z kuşağının iş dünyasına girmesinin, şirketlerin insan kaynağı stratejilerini de değiştireceği düşünülüyor.

TEKNOLOJİ, YENİ ÜRETİM MODELLERİNİ BERABERİNDE GETİRİYOR

Yeni nesil üretimin odağında dijitalleşme bulunuyor. Son dönemde sayıları hızla artan akıllı fabrikalar, IoT teknolojileri, veri analitiği gibi birçok teknolojik gelişme hem iş süreçlerinin hem de üretim metotlarının dijitalleşmesini gerekli kılıyor. Dijitalleşme birçok alanda şirketlere hız, verimlilik ve kolaylık sağlayabiliyor.

Yeni üretim modellerinde sürdürülebilirlik kavramı da ön plana çıkıyor. Ham madde kaynaklarının dünya genelinde azalması, iklim değişikliği ve yanlış uygulamalar nedeniyle çevreye verilen zarar; başta Avrupa Birliği (AB) olmak üzere birçok ülkenin üzerinde durduğu ve çalışmalar yürüttüğü konular arasında yer alıyor. AB tarafından hazırlanan Yeşil Mutabakat da iş dünyasının ve ticaretin daha sürdürülebilir bir ortama taşınmasını hedefliyor. Bu kapsamda enerji kullanımından yenilenebilir enerji kaynaklarının artırılmasına, çevreye ve insana zarar vermeyen üretim altyapılarından karbonsuz ve kimyasallardan arındırılmış üretime kadar birçok yeni uygulama devreye alınıyor. Mutabakat, yalnızca AB ülkelerini değil, AB ile ticaret ilişkisi bulunan tüm ülkeleri dolaylı olarak etkiliyor. 2021 yılı içerisinde uygulamaya konulması beklenen sınırda karbon düzenlemesi (SKD) ile AB'ye gerçekleştirilen ihracatta karbon salınımı miktarının ölçülmesi ve buna bağlı olarak ekstra vergilendirilmesi gündemde. İlk etapta SKD uygulamasına çimento ve tekstil gibi öncelikli altı sektörün dahil edilmesi

öngörülüyor. Bu nedenle ihracatlarının büyük çoğunluğunu AB ülkelerine gerçekleştiren endüstriler, şimdiden yeni ve karbonsuz üretim modelleri hakkında çalışmalar yapmaya başladı.

27 Nisan tarihinde çevrim içi olarak düzenlenen TÜRKONFED 23. Girişim ve İş Dünyası Zirvesi'nin "Yeni Nesil Üretim" temalı panelinde, yeni üretim modellerinin sektörlere olan etkisi masaya yatırıldı. Dünya Gazetesi Genel Koordinatörü Vahap Munyar'ın moderatörlüğünde yapılan panele Koton Yönetim Kurulu Üyesi Gülden Yılmaz, Fiba Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Murat Özyeğin ve Sütaş Yönetim Kurulu Başkanı Muharrem Yılmaz konuşmacı olarak katıldı.

GELECEĞİN MESLEKLERİ

- Veri mühendisliği
- Siber güvenlik uzmanlığı
- Yapay zeka uzmanlığı
- Yazılım uzmanlığı
- Uygulama geliştirme uzmanlığı
- IoT uzmanlığı
- 3D üretim mühendisliği
- Yenilenebilir enerji uzmanlığı
- Dijital strateji uzmanlığı

Üretim süreçlerinin değişmesi, gelişen teknoloji ile birlikte adeta bir zorunluluk haline geldi.

KOTON YÖNETİM KURULU ÜYESİ **GÜLDEN YILMAZ**

"YENİ NESİL ÜRETİMİN GEREKTİRDİĞİ DÜZENLEMELERİ SAĞLAMAK ZORUNDAYIZ"

TEKSTİL SEKTÖRÜNÜN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE DİJİTALLEŞME ATILIMLARINA HIZLA UYUM SAĞLADIĞINA DİKKAT ÇEKEN KOTON YÖNETİM KURULU ÜYESİ GÜLDEN YILMAZ; "AB PAZARINDAN VAZGEÇMEYECEĞİMİZE GÖRE YENİ NESİL ÜRETİMİN GEREKTİRDİĞİ DÜZENLEMELERİ SAĞLAMAK ZORUNDAYIZ" DEDİ.

Çevrim içi olarak düzenlenen TÜRKONFED 23. Girişim ve İş Dünyası Zirvesi'nin 'Yeni Nesil Üretim' temalı panelinde konuşmacı olarak yer alan Koton Yönetim Kurulu Üyesi Gülden Yılmaz; tekstil ve hazır giyim sektörünün yeni nesil üretime geçiş sürecini ve Koton olarak bu alanda ne gibi çalışmalar gerçekleştirdiklerini anlattı.

"BU DÖNÜŞÜMÜ, RİSKTEN ÇOK BİR FIRSAT OLARAK GÖRÜYORUM"

"İnsanlık, doğanın kendini yenileyen müthiş dengesini bozacak bir medeniyet yarattı. Geldiğimiz noktada dünyamızı kurtarmak için acil eylem planları yapıyoruz. Böyle devam edersek mevcut sistemi sürdüremeyebiliriz. Tüm üretim ve tüketim sistemlerinde doğa ile barışık yaşamın yolunu bulmaya çalışıyoruz.

Hazır giyim sektörü; yeşil ve dijital dönüşüm hamlelerinden en çok etkilenen sektörlerden biri. Hem tekstil ve konfeksiyon hem de perakendecilik, pandeminin tetiklediği sürdürülebilirlik ve dijitalleşme atılımlarına hızla uyum sağlıyor. AB Yeşil Mutabakatı; 2030'a kadar karbon salınımını yüzde 50 oranında azaltma, 2050 yılında ise karbonsuz kıta olma hedefini belirledi ve bu bağlamda Avrupa ile ticaret yapmanın şartlarını değiştirdi. AB'ye ihracat yapan şirketler, SKD ile ihracatta karbon vergisi gibi

maliyetlerle karşılaşacak. Yılda 1,2 milyon ton karbon emisyonuna neden olan tekstil sektörü, altı öncelikli sektör arasında. Öngörüler, 2030'da karbon emisyonunun yüzde 60'ını tekstil sektörünün oluşturacağı yönünde. Son 15 yılda giysi üretimi iki katına çıktı ve kullanım ömürleri yüzde 36 azaldı. Sektörümüzde aşırı su ve kimyasal tüketimi, pamuk üretimi yetersizliği gibi problemler var. AB pazarından vazgeçmeyeceğimize göre yeni nesil üretimin gerektirdiği düzenlemeleri sağlamak zorundayız. Üretim kapasitemizin yüksekliği, AB'ye coğrafik yakınlığımız, hızlı ve esnek tedarik kabiliyetimize ek olarak bu dönüşümü, riskten çok bir fırsat olarak görüyorum."

"ENDÜSTRİMİZDE DOĞA DOSTU HAM MADDELERİN KULLANIMI ARTIYOR"
"Yenilenebilir kaynak yatırımlarını

hayata geçiren firmaların sayısının artması lazım. Sektörümüzde doğa dostu teknolojileri kullanmaya hazır üreticiler olduğunu görüyoruz. Koton olarak Yaşama Saygı manifestomuzda ifade ettiğimiz gibi işimizi sürdürülebilir teknolojilerle büyütme hedefindeyiz. Milli sporcumuz Şahika Encümen, sürdürülebilirlik çalışmalarımızda marka yüzümüz oldu. Birlikte güzel bir koleksiyon oluşturduk. Yaşama Saygı ismini verdiğimiz koleksiyonumuzda daha az su tüketerek yüzde 90'a yakın oranda doğa dostu bir üretim gerçekleştirdik. Daha iyi şartlarda pamuk üretimini teşvik eden uluslararası bir inisiyatif olan BCI'a üye olan ilk Türk marka olduk. Endüstrimizde organik pamuk, keten, kenendir, tencel gibi doğa dostu ham maddelerin kullanımı artıyor.

Ancak kimyasal ve su tüketimini azaltmak tek başına yeterli değil. Burada ülkemizi ayrıştıran konulardan birinin döngüsel ekonomi olacağını düşünüyorum. AB tarafında yayınlanan mevzuatlarla tekstil ürünlerinin döngüsellğe uygun olması ve ikincil ham maddelerin kullanılması teşvik edilecek. Şu an giysi üretiminde kullanılan malzemelerin ancak yüzde biri yeniden üretimde kullanılabiliyor. AB'de 2025'ten itibaren tekstil atıklarının ayrı toplanması zorunlu olacak. O tarihe kadar geri kazanım altyapısının Türkiye'de mutlaka kurulması gerekiyor. İplik ayrıştırma teknolojilerinin geliştirilmesi, geri dönüşüme olanak sağlayacak tedarik zinciri yapısının kurulması da önem taşıyor.

Teknolojik ürün ve hizmetlerin gelişmesi, değişen sosyal hayat, pek çok yeni iş fikri ve fırsat doğuruyor. Geleneksel rollerin dışına taşan iç yapı biçimleri geliyor."

Öngörüler, 2030'da karbon emisyonunun yüzde 60'ını tekstil sektörünün oluşturacağı yönünde.

FİBA GRUBU YÖNETİM KURULU BAŞKANI **MURAT ÖZYEĞİN**

"VERİMLİ ÇALIŞMANIN YOLU, GİRİŞİMCİLERLE İŞ BİRLİĞİ YAPMAKTAN GEÇİYOR"

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI ALANINDAKİ YATIRIMLARINA DİKKAT ÇEKEN FİBA GRUBU YÖNETİM KURULU BAŞKANI MURAT ÖZYEĞİN; ÜRÜN GELİŞTİRMENİN VERİMLİ VE ETKİN ÇALIŞMA NOKTASINDA GİRİŞİMCİLERLE İŞ BİRLİĞİ YAPMANIN AVANTAJLARINDAN BAHSETTİ.

Rüzgâr ve güneş enerjisi alanında uzun yıllardır yatırımlarını sürdürdüklerini ifade eden Fiba Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Murat Özyeğin, AB Yeşil Mutabakatı'nın bir fırsat olarak değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çekti.

"PARİS İKLİM ANLAŞMASI VE AB YEŞİL MUTABAKATI KONULARININ DIŞINDA KALAMAYIZ"

"Fiba Grubu olarak yaklaşık 11 yıl evvel rüzgâr ve güneş enerjisi ağırlıklı bir yatırım stratejimiz oluştu. İlk yaptığımız projeden beri görüyoruz ki Türkiye, yenilenebilir enerji anlamında önemli bir potansiyele sahip. YEKDEM gibi güçlü ve arkası dolu bir kanuni altyapıyla bunu ortaya koyduğumuzda; Türk iş dünyasının girişimci ruhu etrafında çok büyük bir kapasite ortaya çıktı. Fiba Grubu olarak 575 megavatla bugün bu alanın en büyük oyuncularından biri olduğumuzu söyleyebiliriz. 2021 yılının başında Van, Balıkesir, Yalova ve İstanbul'da 200 megavatlık yenilenebilir enerji yatırımını daha devreye aldık. Bu yatırımlarımız arasında Van; Türkiye'nin en doğusundaki ve en yüksek rakımındaki rüzgâr enerjisi santrali konumuyla önemli bir yere sahip. Bölge halkı da projeyi destekledi.

Aynı zamanda TÜSİAD'da, çok

kıymetli çalışma arkadaşlarımızla birlikte çevre ve enerji yuvarlak masasını yönetiyorum. Türkiye'nin kalıcı bir enerjiye, sürdürülebilir şekilde ulaşması ve sanayisinde yenilenebilir enerji stratejilerini çeşitlendirmesi gerekiyor. Enerji verimliliği ve dijitalleşme konularında birçok projemiz var. Bu projeler etrafında Türkiye'nin enerji dönüşümünü mümkün olduğu kadar sürdürülebilir, yenilenebilir, dijital ve tüketiciyi odağında tutan bir noktaya kavuşturmak adına çevreyle uyumlu yoğun bir çalışma içindeyiz. Yeşil dönüşümün Avrupa tedarik zincirleri ayağı çok önemli. Bu noktada düşük karbonlu kalkınma olgusunu gündemin en ortasında tutmamız gerektiği görüşündeyiz. Bunun için gereken her türlü kalıcı çözümü ortaya koyacak ekonomik kalkınma modellerini geliştirmeliyiz.

Paris İklim Anlaşması ve AB Yeşil Mutabakatı konularının dışında kalamayız."

"İKLİMLE MÜCADELE STRATEJİMİZİ, AVRUPA'YA VE DÜNYAYA İSPAT ETMEK ZORUNDAYIZ"

"Artık tüm dünya ticaretin ve finansmanın şeklini, kurallarını belirleyecek noktaya doğru hızlı bir şekilde gidiyor. Bu nedenle bunları yoğun şekilde müzakere ederek, tehdit ve fırsatları en iyi şekilde değerlendirerek, ansızın karşımıza çıkmasına izin vermeyerek ve bir plan stratejisi üzerinde çalışmalıyız. Ön hazırlıklarımızı en iyi şekilde yapmalıyız. Şirketlerimizin Yeşil Mutabakat çerçevesinde sunulan finansman imkânlarına kavuşmasına yardımcı olmalı, yenilenebilir enerji tarafında ortaya çıkabilecek sertifikalardan faydalanmalarını sağlamalıyız. Bunu yaparken de iklimle mücadele stratejimizi, Avrupa'ya ve dünyaya ispat etmek zorundayız. AB Yeşil Mutabakatı'nı bir fırsat olarak ele almalıyız.

Dağıtım kanallarımızı ve ürünlerimizi geliştirmemizin, daha verimli, etkin ve güçlü bir şekilde çalışmamızın tek yolu artık girişimcilerle iş birliği yapmaktan geçiyor. Melek yatırımcılarla sınırlı bir yatırımcı ağı olduğu noktada hız kazanılamıyor. Ama kurumsal sermaye işin içine girdiğinde ölçek ekonomisi, ortaklık anlayışı, beta ürünlerin piyasaya sürülmesi, pazar bilgisi, marka gücü gibi faktörler devreye giriyor ve bu şirketler çok daha hızlı bir şekilde ilerleyebiliyor. Fiba Grubu olarak birçok girişimciye yatırım yaptık. Böylece ürün geliştirme, dağıtım kanalları gibi alanlarda rakiplerimizden öne geçtik."

2021 yılının başında Van, Balıkesir, Yalova ve İstanbul'da 200 megavatlık yenilenebilir enerji yatırımını daha devreye aldık.

SÜTAŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI **MUHARREM YILMAZ**

"HIZLI UYUM SAĞLAYABİLİRSEK İHRACATIMIZI KORUYABİLİRİZ"

TÜRKİYE'NİN GIDA VE TARIM ALANINDA YAŞANAN ÜRETİM DÖNÜŞÜMÜNE UYUM SAĞLAYACAK KAPASİTESİ OLDUĞUNU BELİRTEN SÜTAŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUHARREM YILMAZ; "YEŞİL MUTABAKAT VE ÇİFTLİKTEN ÇATALA STRATEJİSİNDE HIZLI YOL ALABİLİRSEK HEM AVRUPA'YA İHRACAT KAPIMIZI AÇIK TUTARIZ HEM DE İÇ PAZARIMIZI KORUYABİLİRİZ" DEDİ.

Sütaş Yönetim Kurulu Başkanı Muharrem Yılmaz; teknolojinin gıda ve tarım sektörlerinin üretim metotlarını nasıl değiştirdiğini, Sütaş'ın bu alanda ne gibi çalışmalar yaptığını ve Bingöl entegre tesislerinin AB Yeşil Mütabakatı'na hangi alanlarda uyum sağladığını dile getirdi.

"FAALİYETLERİMİZ SIRASINDA TOPLUMSAL SORUMLULUĞUMUZU İHMAL ETMEMELİYİZ"

"Hem tarım hem de sanayi alanında faaliyet gösterirken işlerimizi nasıl sürdürebilir hale getiririz, kullandığımız kaynakları nasıl geri dönüştürürüz, çevresel sürdürülebilirliğe nasıl katkıda bulunabiliriz, topluma nasıl yarar sağlayabiliriz diye düşünüyoruz. Bu bağlamda hem AB hem de dünyadaki gelişmeleri izlemek, onların ileriye dönük vizyonlarını takip etmek ve stratejilerini anlamak mecburiyetindeyiz.

Teknolojinin sağladıkları ile bir yandan işimizi Endüstri 4.0 seviyesine çıkarmaya, nesnelerin internetinin getirdiği imkânlardan yararlanmaya, verileri kaydedip toplayacak sistemleri geliştirmeye, otomasyon uygulamalarını oluşturmaya, bir yandan da insana ve topluma karşı sorumluluklarımızı planlamaya odaklıyız. Teknoloji,

bizi insansızlaşmaya götürüyor. Ancak bu süreçte insanın sağladığı katkıyı, yaratıcılığı, potansiyeli kaybetmek istemiyoruz. Dünyamız, iklim değişikliğinin yol açtığı küresel ısınma ve doğal kaynakların hızla tükenmesinin yarattığı tehditlerle mücadele ediyor. Faaliyetlerimiz sırasında sosyal, toplumsal ve üretim tarafındaki sorumluluğumuzu ihmal etmemeliyiz.

21'inci yüzyılın başında artık sadece biz değil, bütün dünya bunları düşünüyor. Birleşmiş Milletler'de, AB'de ve dünyanın çeşitli yerlerinde sürdürülebilir gıda sistemleri konuşuluyor. 'Çiftlikten çatala' stratejisi, AB Yeşil Mütabakatı'nın merkezine yerleştirildi. Sütaş olarak biz buna yıllardır 'Çiftlikten sofralara' diyoruz. Çiftlikten çatala stratejisi; tarımsal üretimde kullanılan girdileri ve doğal kaynakları, üretim, tüketim,

hatta tüketim sonrası atıklar dahil olmak üzere bütün süreçlerin sürdürülebilirliğini amaçlıyor. Türkiye, bu gelişmeleri takip edip uyum sağlayabilecek düzeyde."

"VERİ BİRİKTİRME, ANALİZ ETME BİLİNCİ HIZLA GELİŞİYOR"

"Türkiye olarak bu stratejiye uyum sağlayabilmek adına ölçeklerimizi büyütmemiz lazım. Gıda sektörümüz ölçekler ve teknoloji konusunda biraz daha iyi durumda. Ancak tarım alanında ölçekler daha küçük, sermaye birikimi az, bilgi ve teknoloji kullanma seviyesi düşük. Maalesef iş gücümüzü de kaybediyoruz. Yeşil Mütabakat'ı iyi anlayıp hızlıca bu konuda yol alabilirsek hem Avrupa'ya ihracat kapımızı açık tutarız hem de iç pazarımızı koruyabiliriz.

Tüketiciler her geçen gün gıda güvenilirliği konusunda daha fazla hassasiyet gösteriyor. Kıt kaynaklarla daha fazla üretmemiz ve bu üretimin güvenilirliğini de garanti altına almamız lazım. Medeniyetin beşiklerinden biri olan ülkemizde, AB'nin ulaştığı bu seviyeye hızlıca gelebileceğimizi düşünüyorum. Endüstri 4.0 uygulamaları konusunda sektörümüz epeyce yol aldı. Dijital teknolojileri uzun süredir kullanıyoruz. Bingöl entegre tesislerimiz, Yeşil Mütabakat'ın çiftlikten çatala stratejisinin çok güzel bir modeli. Tesisimizde bitkisel üretim yapıyor, hayvanların yemlerini yetiştiriyor, üretimi gerçekleştiriyor, atıkları işleyip enerji elde ediyoruz. Fabrikalarımızda kullanılan su, tekrar sulama suyu kalitesine getiriliyor. Aynı zamanda entegre tesisimiz ile bölgede hem ekonomik hem de sosyal olarak büyük dönüşüm sağlayacağımızı düşünüyoruz."

Endüstri 4.0 uygulamaları konusunda sektörümüz epeyce yol aldı, dijital teknolojileri uzun süredir kullanıyoruz.

PROFESYONEL MUTFAKLARIN ÇÖZÜM ORTAĞI

öztiryakiler

1958'den bugüne
turizm ve gastronomi
profesyonellerinin
çözüm ortağıyız.

2021 MUTFAK PROJELERİMİZ

Akara Otel	İzmir / Türkiye	Galataport Ortak Depo Alanı	İstanbul / Türkiye	Pizza Lazza	İstanbul / Türkiye
Alarcha Hotel	Antalya / Türkiye	Galataport Pideci	İstanbul / Türkiye	Pescado Gume Restoranı	İzmir / Türkiye
Arnella Hotel	Antalya / Türkiye	Galataport Popülist	İstanbul / Türkiye	Petra Coffee	İstanbul / Türkiye
Aydinbey Gold Dreams Hotel	Antalya / Türkiye	Galataport Salt Bisk Restoran	İstanbul / Türkiye	Radisson Collection Otel	Bodrum / Türkiye
Azur Balk Restoran Yalıkavak	Bodrum / Türkiye	Gizla Brasserie Restoran	İstanbul / Türkiye	Ramada by Wyndham Allağa	İzmir / Türkiye
Beyond Restoran	Bodrum / Türkiye	Gizla Türkükü Beach & Restoran	Bodrum / Türkiye	Rönesans Yargıtay	Ankara / Türkiye
Bob's Kitchen	Bodrum / Türkiye	GQ Restoran	İzmir / Türkiye	Sağlık Bakanlığı	Ankara / Türkiye
Buselik Restoran - Bodrum Hilton Otel	Bodrum / Türkiye	Happy Moon's	Bodrum / Türkiye	Tavuk Dünyası Marina	Bodrum / Türkiye
Delta Hotels Bodrum Marriott Otel	Bodrum / Türkiye	Helipad Restoran	İzmir / Türkiye	Vakko Bistrot İstinyepark	İzmir / Türkiye
Ela Quality Resort	Antalya / Türkiye	Hampton by Hilton	İstanbul / Türkiye	Vakko L'Atelier Alaçatı	İzmir / Türkiye
Fiko Ocakbaşı	Bakü / Türkiye	Hilton Double Tree	İzmir / Türkiye	Vakko L'Atelier Göcek	Muğla / Türkiye
Fiko Ocakbaşı	İstanbul / Türkiye	Jumeriah Hotel	İstanbul / Türkiye	Vakko Patisserie Ritz Carlton Otel	İstanbul / Türkiye
Fiko Ocakbaşı Yalıkavak	Bodrum / Türkiye	Kitchenette Yalıkavak	Bodrum / Türkiye	Wanda Vista Otel	İstanbul / Türkiye
Galataport Gina Restoran	İstanbul / Türkiye	Liu Hotel	Antalya / Türkiye	Wish More Otel Şişli	İstanbul / Türkiye
Galataport Happy Moon's	İstanbul / Türkiye	Nef Yalıkavak	İzmir / Türkiye	Wu Restoran	İzmir / Türkiye
Galataport Liman Restoran	İstanbul / Türkiye	NG Phaselis Bay Hotel	Antalya / Türkiye	Zizou Restoran	İstanbul / Türkiye
Galataport Mezzaluna	İstanbul / Türkiye	Nobu Restoran Ritz Carlton Otel	İstanbul / Türkiye		
Galataport Monochrome & Ara Güler	İstanbul / Türkiye	Novikov Restoran	İzmir / Türkiye		

HİBRİT ÇALIŞMA MODELLERİ KALICI OLACAK MI?

HIZLA HAYATIMIZA GİREN ESNEK VE HİBRİT ÇALIŞMA MODELLERİ, BİRÇOK İŞLETME TARAFINDAN DENEYİMLENDİ. HİBRİT MODELLERİN, PANDEMİ SONRASINDA DA İŞ DÜNYASININ ÇALIŞMA BİÇİMLERİ ARASINDA YER ALACAĞI DÜŞÜNÜLÜYOR.

C OVID-19 pandemisi ile başlayan dönüşüm rüzgârından en fazla etkilenen alanların başında iş dünyası geliyor. Tüm dünyanın yaşadığı karantina süreci, geleneksel iş modellerinin sürdürülebilirliğinin sorgulanmasına neden oldu. Pandemi döneminde bağımsız ve özgün çalışma yaklaşımlarını esas alan hibrit çalışma modelleri uygulanmaya başladı. Bilişim ve iletişim teknolojilerindeki gelişimin de etkisiyle, çalışma yaşamının ihtiyaçlarına uyum sağlanabilmesini kolaylaştıran yeni iş modellerine birçok işletme kolayca adapte olabilirken, sistemsel zorlukların aşılmasıyla hibrit çalışma modellerinin pandemi sonrasında da uygulanıp uygulanmayacağı gündemde.

İstanbul Bilgi Üniversitesi, TÜBİTAK Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı

kapsamında 'Esnek Çalışma Yönetim Sistemi Geliştirme' adlı projeyi hayata geçirdi. Yürütücülüğünü Doç. Dr. İdil Işık'ın yaptığı ve Prof. Dr. Kübra Doğan Yenisey ile Doç. Dr. Deniz Kantur'un araştırmacılık görevini üstlendiği projenin, özet raporu yayımlandı. Raporda esnek çalışma uygulamalarının; çalışanların fiziksel ve psikolojik sağlığının korunması, çalışan bağlılığı, verimlilik, iş sürekliliği ve işveren itibarı gibi konularda olumlu katkılar sunduğu vurgulandı. Ancak esnek çalışma sisteminin özenle yönetilmesi ve yapılandırılması büyük bir önem taşıyor. Esnek çalışma standartlarının geliştirilmesi ve Türkiye'deki iş yaşamına uygulama modeli rehberi sunulması amacıyla hazırlanan raporda, 81 özel sektör ve kamu kurumu ile sektörel sivil toplum örgütü katılımcı oldu. Proje kapsamında enerjiden kimyaya, turizmde teknolojiye, modadan bankaya kadar pek çok alanda faaliyet gösteren kurumların üst düzey temsilcileri ile görüşüldü. Katılımcıların yüzde 48,8'i kadınlardan oluşurken yüzde 91'i 19-45 yaş aralığında yer aldı. Ayrıca katılımcıların yüzde 83'ü haftada beş gün çalışan kişiler ve yüzde 82'si üniversite ve üstü eğitim düzeyine sahip kişiler olarak belirlendi.

YENİ ÇALIŞMA ŞEKİLLERİ İŞ DÜNYASINI GELECEĞE HAZIRLIYOR

COVID-19 salgını ile hızlı ve beklenmedik şekilde değişen yaşam biçimleri, esnekliğin önemini gözler önüne serdi. Bu kapsamda pek çok firma, uygun teknolojik altyapı ile evden çalışma, kısmi çalışma, kısa çalışma ve henüz adı konmamış çalışma modellerini uygulayarak iş sürekliliğini garantilemeye çalıştı. Bu durum, gelecekte olası bir salgın, kriz ya da başka bir travmatik olay durumunda da iş sürekliliğini sağlamak, üretim ve hizmetleri devam ettirmek için alternatif çalışma şekillerinin ne derece kritik olduğunu gösterdi ve iş dünyasını geleceğe hazırladı.

Raporda salgın ortamının esnek çalışma için geniş ölçekli bir uygulama koşulu yarattığı belirtilirken kısa çalışma, evden çalışma, uzaktan çalışma gibi çeşitli esnek çalışma yöntemlerinin, desteklenmeye ve

teşvik edilmeye başlandığı belirtildi. Salgın döneminde en çok kullanılan esnek çalışma biçimi evden çalışma olurken Eurofound'un tahminlerine göre salgın nedeniyle çalışanların ortalama yüzde 37'si evden çalışma modeline geçiş yaptı. Esnek çalışma uygulamalarının iş dünyasının gündeminde kalmaya devam edeceğini belirten rapor; bu modellerin sektör ve meslek bazlı standartlar ve kontroller altında uygulanması gerektiğini ortaya koyuyor.

Yapılan araştırmaya göre pandemi öncesinde çalışanların yaklaşık yüzde 92'si iş yerinde çalışırken esnek mekanlarda çalışanların oranı yüzde 3,5 civarındaydı. Ancak raporun hazırlandığı temmuz 2020-ocak 2021 döneminde iş yerinde çalışanların oranı yüzde 39,6 düşerek yüzde 52,3'e, esnek çalışanların oranı ise yüzde 35,6 artarak yüzde 39,1'e ulaştı. Rapor, zaman esnekliğinin karantina dönemi ile birlikte yoğun olarak deneyimlenmesine rağmen normalleşme süreciyle sabit zamanlı çalışma düzenine dönüş yaşandığını gösteriyor. Normalleşme sonrası esnek zamanlı çalışmaya devam eden katılımcıların oranı yüzde 34,4 olarak görülüyor. Pandemi öncesi ile karşılaştırıldığında, esnek zamanlı çalışanların oranı sadece yüzde 16,3 artmış olarak görülüyor.

YÖNETİCİLERİN TUTUMU ÇOK ÖNEMLİ

Esnek çalışmayı daha önce deneyimlememiş işletmeler konuya önyargı ve kaygı ile yaklaşırken; pandemi ile hızlı şekilde esnek çalışmaya geçen ve beklentileri karşılanan işletmeler, esnek çalışmanın başarı sağladığını belirtiyor. Esnek çalışmaya geçiş esnasında, evden ya da uzaktan çalışma için gereken çalışma koşullarının yaratılması için kimi işletmeler; çalışanlarının istedikleri yere taşınmasına izin verdiler. Kimi işletmeler hediye çekleri yoluyla çalışma ortamını yaptırmak için çalışanların karşılaştığı mali yükü azalttılar. İnternet ve telefon giderlerini karşılayarak işin yürütülmesi için zorunlu maliyetleri çalışanın üzerine yıkmamak, çalışanların adalet algısını kuvvetlendiren bir yaklaşım oldu.

ESNEK ÇALIŞMADA BAŞARIYI TETİKLEYEN UNSURLAR

- Ayni ve parasal destek
- Sosyal destek
- İnsan kaynakları uygulamaları
- Örgüt içi güven
- Yönetici desteği
- Üst yönetim tutumu
- Esnek bireysel uygunluk
- Çalışılan ortamın esnek çalışmaya uygunluğu

Esnek çalışma uygulamalarının iş dünyasının gündeminde kalmaya devam edeceğini belirten rapor; bu modellerin sektör ve meslek bazlı standartlar ve kontroller altında uygulanması gerektiğini ortaya koyuyor.

Adil ve tutarlı esneklik uygulamaları, etkin iletişim, ergonomik önlemler, çalışan ihtiyaçlarına uyumlu esneklik uygulamalarının organizasyonca benimsenmesi, takım çalışmasını destekleyici hamleler, esnek çalışma dönemine uygun eğitimlerin verilmesi, tam donanımlı teknolojik altyapının sağlanması, esnek çalışmanın başarısını artıracak örgütsel unsurlar arasında yer alıyor. Yöneticiler ve çalışanlar arasındaki karşılıklı güven, esnek çalışmadaki ana belirleyiciler arasında altı çizilen bir değer olarak görülüyor.

Karantina döneminde şirketlerin sunduğu bilgisayar, ofis gereçleri, internet bağlantısı ve yemek desteği, esnek çalışmada motivasyonu ve verimliliği sağlamak açısından önemli rol oynuyor. Araştırmada bu dört unsurun tümüne sahip olanlar, katılımcıların sadece yüzde 24,4'ünü oluştururken katılımcıların yüzde 17,4'ünün hiç destek görmediği gözleniyor. Katılımcıların yüzde 58,2'sinin kısmi destek gördüğü, çoğu durumda da bu desteğin teknolojik

gereçlerin teminiyle sınırlı kaldığı görülüyor. Çalışanların ve yöneticilerin iletişim halinde olmaları esnek çalışmanın başarılı olması ve çalışan sağlığı ve iyi oluşu için önemli bir faktör olarak ortaya çıkıyor. Esnek çalışma gibi çalışanların daha otonom ve bireysel çalıştığı durumlarda; yönetici ve çalışanların birbirlerine güvenmeleri, iş arkadaşlarının karşılıklı güvenleri başarılı bir iş süreci için önem taşıyor. Esnek çalışanların iş yaşamı kalitesinde ve iş-özel yaşam dengesi kurabilmelerinde yönetici desteği kritik bir rol üstleniyor. Uzaktan çalışırken yönetici desteği hissedemeyen çalışanlar, zaman ve mekân esnekliği uygulamalarını tekinsiz, kendilerini güvensiz hissediyor. Yöneticilerin bu çalışma modelinde çalışanlara güven telkin etmesi, güçlü bir liderlik sergilemesi gerekiyor.

BİREYSEL UNSURLAR DA BAŞARIYI TETİKLİYOR

Esnek çalışma sırasında işletmelerin alacağı kararların yanı sıra bireysel

unsurlar da başarıyı etkiliyor. Bu bağlamda çalışanların esnek çalışmaya uygunlukları ve evlerinin uygunluğu gibi konular, esnek çalışmanın doğuracağı sonuçları şekillendiriyor. Çalışanların ihtiyaçları, tercihleri, yetkinlikleri ile yöneticilerin olumlu, olumsuz, kuşkucu veya kontrolcü tutumları; esnek çalışmadan elde edilecek sonuçların mahiyetini belirliyor. Çalışanların bireysel olarak kendilerini esnek çalışmaya uygun hissetmesi, örgütlerin esnek çalışmaya geçişini kolaylaştırıyor. Çalışanların yaşadıkları evin esnek çalışmaya uygunluğu da iş performanslarını, motivasyonlarını ve psikolojilerini etkiliyor. Çalışmaya uygun bir ortam olması, masa ve teknik araçlar, evde yaşayan kişi sayısı ve bakıma muhtaç aile bireyleri olup olmadığı, evin esnek çalışmaya uygunluğu algısını belirliyor.

ESNEK ÇALIŞMANIN ETKİLERİ ÇALIŞANLARA SORULDU

Yapılan çalışma sırasında, esnek çalışmayı deneyimleyen çalışanlara, bu modelin etkileri soruldu. Çalışanlar; organizasyona bağlılıklarının, yönetici ve çalışan arasındaki iletişim kalitesinin ve mesleki/kişisel gelişim, terfi, kariyer hedeflerine ulaşma imkânlarının, esnek çalışma ile

Esnek çalışma modellerinin en önemli risklerinden biri; çalışanların kişisel sınırlarının ihlal edildiğini düşünmesi.

herhangi bir değişime uğramayacağını belirtti. Odaklanma ve konsantrasyon, motivasyon ve çalışma isteği, işten alınan hazzın esnek çalışma ile yükseleceğini dile getiren çalışanlar; diğer çalışanlarla aralarındaki iş birliği, uyum ve takım ruhunun düşeceğini ön görüyor. Ancak katılımcıların yüzde 20'sinden daha fazlası, bu tutumların tümünün zayıflayacağını, yani düşeceğini ifade ediyor.

Katılımcıların yaklaşık yüzde 40'ına göre işle ilgili önemli bilgilere ulaşma hızı, çalışanların kararlara katılma imkânı, örgüt içinde karar alma hızı ve acil işlere tepki hızı, esnek çalışmanın etkisiyle düşebilir. Araştırmaya katılan her dört katılımcıdan üçü, işe yeni başlayanların işe ve organizasyona uyum hızı konusunda düşüş yaşanacağını belirtiyor. Katılımcıların yüzde 40'ından fazlası; verimliliğin ve işin kalitesinin esnek çalışma sırasında yükseleceğini düşünüyor. Raporda, esnek çalışma modellerinin en önemli risklerinden birinin çalışanlarda kişisel sınırlarının ihlal edildiğine dair bir algı oluşma potansiyeli olduğu belirtiliyor. Çalışma sürelerinin takibi ve çalışanın dinlenme aralarını kullanamaması gibi faktörler, esnek çalışmada kişisel sınırların ihlal edildiği duygusunu kuvvetlendiriyor.

GELECEKTE EVDEN ÇALIŞMA DAHA FAZLA YAYGINLAŞACAK

Dijitalleşme ve küreselleşme, yaşam ve çalışma şekillerinde radikal değişimlere yol açarken salgın, bu değişimleri beklenenin çok ötesinde hızlandırdı. Geleceğin çalışma yaşamında pandemi ile hayatımıza giren evden çalışmanın daha çok yaygınlaşacağı, işletmeler tarafından verimli görülmesi nedeniyle de tercih edilen bir iş modeli haline geleceği düşünülüyor. Salgından korunmak adına hızla deneyimlenen ve uyum sağlanan iş pratikleri, salgın tamamen kontrol altına alındıktan sonra da iş dünyasının gündeminde olmaya devam edecek gibi görünüyor. Bu nedenle karar alıcı merkez yönetimlerde, ülke genelinde, özel veya kamu kuruluşlarının kendi kurumsal yapılarında icra sorumlulukları özelinde, bir yönetim sistematığına ihtiyaç duyuluyor. İstanbul Bilgi Üniversitesi tarafından hazırlanan proje raporuna göre var olan

standartlar konusunda kurumlar, hızla daha yetkin hale getirilirken esnek çalışma süreçleri için özelleştirecek bir modellemenin acilen başlatılması gerekiyor.

HİBRİT ÇALIŞMAYA GEÇİŞTE DİJİTALLEŞME YATIRIMLARI ÖN PLANA ÇIKIYOR

Cisco'nun yaptığı Geleceğin İş Gücü araştırmasının sonuçlarına göre uzaktan çalışan birçok kişi; yöneticilerinin ve ekiplerinin kendilerine gerekli yetki ve güveni sağladığını düşünse de "geride kalma" kaygısı taşıyor. Avrupa, Orta Doğu, Afrika ve Rusya (EMEAR) bölgesindeki katılımcıların yüzde 18'i ciddi ölçüde yönetici denetimine maruz kalmadan evden çalışma konusunda kendilerine güvenilmediğini hissederken, çalışanların yüzde 51'i takdir edildiğini, yüzde 49'u ise başarılarının göz ardı edildiğini düşünüyor. Çalışanların yüzde 46'sı yöneticilerine yakın olmamalarının kariyer hedeflerini etkileyeceğinden endişe duyduğunu ifade ediyor. Bu durumda iletişimi öne çıkaran bir liderlik anlayışı, uzaklık sorununun aşılmasının yanı sıra istikrar ve özerklik hissinin korunmasında büyük öneme sahip oluyor. Araştırmaya katılanların yüzde 49'u evden çalışmak için gerekli teknolojik donanımına sahip olduklarını ifade ederken; şirketlerin dijitalleşmeye yatırım yapması, hibrit çalışmaya geçişte en önemli unsurlarından biri olarak biliniyor.

ESNEK ÇALIŞMANIN ETKİLİ YÖNETİMİ İÇİN 7 TEMEL UNSUR

- Dijital ve teknolojik altyapı.
- Performans değerlendirme ve yönetim sisteminin yapılandırılması.
- Fiziki çalışma şartlarının düzenlenmesi.
- Departmanlara göre segmentasyon yapılarak ihtiyaca uygun esnek çalışma alternatiflerinin üretilmesi.
- İşletmelerin esnek çalışmaya hazırlıklı hale getirilmesi.
- Riskleri kaynağında minimize etmek.
- İşe alım, eğitim ve kurum içi iletişim fonksiyonlarının etkili şekilde yürütülmesi ve esnek çalışma ihtiyaçlarına uyulanması.

Uzaktan çalışırken yönetici desteği hissedemeyen çalışanlar, zaman ve mekân esnekliği uygulamalarını tekinsiz, kendilerini güvensiz hissediyor.

İSTANBUL PORTFÖY YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRÜ

BARIŞ HOCAOĞLU

"YENİ TEKNOLOJİ VE İŞ MODELİ ÜREten GİRİŞİMLERİN ŞİRKET DEĞERİNİN YÜKSELMESİNİ BEKLİYORUZ"

GİRİŞİM SERMAYESİ FONLARI ARACILIĞI İLE GİRİŞİMLERE VE FİRMALARA HEM YATIRIM YAPIP HEM DE FİNANSMAN SAĞLADIKLARINI SÖYLEYEN İSTANBUL PORTFÖY YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRÜ BARIŞ HOCAOĞLU "HER ALANDA DESTEK OLMAK VE YATIRIMCILARIMIZA DEĞER YARATMAK TEMEL AMACIMIZ" DEDİ.

Istanbul Portföy Yönetimi Genel Müdürü Barış Hocaoglu ile İstanbul Portföy'ün faaliyetleri, kriz dönemlerinde yatırımcılarını nasıl yönlendirdikleri ve pandemi döneminde değişen yatırım alışkanlıkları üzerine konuştuk.

Öncelikle İstanbul Portföy'ün faaliyetlerinden ve kuruluş amaçlarından kısaca bahsetmenizi isteriz.

İstanbul Portföy Yönetimi A.Ş. (IPY), 2012 yılında Sermaye Piyasası Kurulu'ndan gerekli izinleri alarak faaliyetlerine başladı. Portföy yönetim şirketleri; yatırımcıların varlıklarını, bir sözleşme ile kendilerine tanınan yetki çerçevesinde; para ve sermaye piyasaları ile girişim sermayesi ya da gayrimenkul yatırım fonları vasıtası ile yönetir ve onlara değer yaratır. 2020 yılında sektörün önemli iki bağımsız oyuncusu olan İstanbul Portföy ve Actus Portföy, güçlerini İstanbul Portföy çatısı altında birleştirerek şirketi sektörün en büyük yerli ve bağımsız sermayeli portföy yönetim şirketi haline getirdi. IPY, şu anda yaklaşık 10 milyar TL gibi bir portföy büyüklüğünü yöneten ve girişim sermayesi alanında da en büyük portföye sahip olan şirkettir.

Yatırımcı profilinizde, COVID-19 krizi sonrasında nasıl bir değişim gözlemliyorsunuz? Pandemi, yatırım alışkanlıklarını ve yatırımcı davranışlarını nasıl etkiledi?

Pandemi sonrasında portföy yönetim şirketlerinin karşılaştığı en büyük değişim, COVID-19 nedeniyle işlerini temassız ve bir lokasyona bağımlı olmadan yürüten, dijital ve mobil teknoloji kullanan ya da üreten firmalara olan ilginin artması oldu. Bu nedenle de özellikle risk sermayesi fonları (venture capital funds) üzerinden bütün şirketlere yapılan yatırımların arttığını gözlemliyoruz. Elbette bunun yansıması olarak da bu tip şirketlerin değerlemelerinin oldukça yüksek seviyelere geldiği söylenebilir.

Bunun dışında daha çok küçük ve bireysel yatırımcıların, yine dijital kanallardan alım-satım yapma imkânı bulunan hisse senetleri ile kripto varlıklara yöneldiğini görüyoruz.

Türkiye'deki bu değişimlere ek olarak küresel piyasalarda ve dünya genelinde yatırımcı davranışlarının pandemi sonrasında nasıl şekillendiğini söyleyebiliriz?

Öncelikle kurumsal yatırımcıların her ne şekilde olursa olsun, mutlaka yıkıcı teknolojiler ve teknoloji tabanlı işlere yatırım yapmaları gerektiği konusundaki

farkındalıklarının arttığını düşünüyorum. Bireysel tarafta da yine alım-satım aracılık eden firmaların, bireysel yatırımcılara organize şekilde yatırım yapma imkânı tanıdığı Robin Hood gibi firmaların; artık yatırım evrenini daha demokratik, bilgi asimetrisini ortadan kaldıracak şekilde yatırım yapma imkânı verdiğini görüyoruz. Bu ve benzeri girişimlerin artması ve bir noktadan sonra blockchain teknolojilerinin, araçları ortadan kaldıracak bir yöne doğru bizleri evrilmesi mümkün olabilir.

Kriz dönemleri, bazı yatırımcılar için fırsat niteliği de taşıyabiliyor. Genel olarak değerlendirdiğinizde; karmaşık finansal piyasalarda minimum risk ile istikrarlı ve beklentileri aşan getiriler yaratmak konusunda müşterilerinizi nasıl yönlendirdiniz?

2008'den bu yana ortaya çıkan düşük faiz, bol likidite ortamı, belki de ileride ekonomi teorilerini yıkacak bir değişime sebep olacak. Getiri kaygısı ile alınan yüksek risk, artan kaldıraç oranları ve varlık fiyatlarının gelmiş olduğu yüksek seviyeler, bazı yatırımcıların bundan zarar görmesi ile sonuçlanabilir. Bu nedenle biz; risk profili çerçevesinde yatırımcılarımızın varlıklarını yönetmek ve pragmatik davranarak yeni bir gerçeklik ile karşılaşıldığında buna göre pozisyonumuzu hızla adapte etmek yolunu seçtik. Profesyonel olmayan yatırımcıların ise bu esneklikte davranma şansları son derece düşük olduğu için mutlaka profesyonellerden destek almadan yapılan yatırımların kazanç sağlama olasılığı daha düşük olacaktır.

İstanbul Portföy'ü diğer portföy şirketlerinden ayıran özelliklerinin neler olduğunu düşünüyorsunuz?

IPY'yi diğer portföy şirketlerinden ayıran en büyük özelliği, yenilikçi ve hızlı karar alma yeteneğine sahip olmasıdır. Bu sebeple de yerli ve yabancı yatırımcılara, sermaye piyasalarının her alanında hizmet veren tek portföy şirketi olma başarısına ulaşmış durumdayız. Ülke varlık fonlarından, yabancı kalkınma bankalarına ve emeklilik şirketlerine kadar geniş bir yelpazede yatırımcılara hizmet vermeye devam ediyoruz.

Doların ve altının tarihi rekorlar kırdığı bir dönemden geçiyoruz. Bu süreçte yatırım enstrümanları arasında en güvenilir limanın hangisi olduğunu söyleyebiliriz?

2008'den bu yana yaşadığımız parasal ve mali genişleme, aynı şekilde varlık fiyatlarının daha da yükselmesi ile neticelendi.

Bu nedenle tek bir varlık sınıfının en düşük risk ya da en yüksek getiriye sahip olacağını söylemekten ziyade, belirli bir portföy dağılımı ile varlıklarını yatırıma yönlendirmelerini öneririz. Ancak içinden geçtiğimiz dijital transformasyonda yeni iş yapış şekilleri ve yeni teknolojiler üreten firmaların, hisse senetlerinin kazandırma potansiyelinin yüksek olacağını söylemek yanlış olmaz.

Son yıllarda doğru fon seçimi yapılabilmesini sağlayan yapay zekâ sistemleri devreye alınıyor. Portföy yönetiminde teknoloji ve dijitalleşmenin etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu tip robo-advisory, algoritma ve yapay zekâ ile yazılım tabanlı yatırım ve portföy yönetim hizmetinin; sektörde gittikçe artan bir pay alması kaçınılmazdır. Ancak burada insan faktörünün tamamen ortadan kalkacağını öngörmüyoruz.

Portföy büyüklüğünüz ve fon getirileriniz hakkında neler söylemek istersiniz?

Bugün itibarıyla 10 milyar TL civarında olan portföy büyüklüğümüzün, bir yıl içerisinde ikiye katlanmasını hedefliyoruz. Elbette bu güçlü büyüme, fon ve portföy performansları ile desteklenmeden mümkün olmayacaktır. Değişik strateji ve risk gruplarına göre farklı getirilere ulaşmak mümkün olsa da IPY olarak, 10 yıllık geçmişimizde düzenli olarak yatırımcılarımıza yüksek reel getiri sağladığımızı söylememiz mümkün.

İstanbul Portföy, girişim şirketlerine yatırım yapan fonlarda önemli bir konuma sahip. Bu alandaki bakış açınızdan bahseder misiniz?

Pandemi ile birlikte hız kazanan ve birçok alanda iş yapış şekillerini değiştiren, yeni teknolojiler ve iş modelleri üreten girişimlerin; orta ve uzun vadeli getirilerinin, yani şirket değerlerinin yükselmesini bekliyoruz. Girişim sermayesi fonlarımız aracılığı ile de bu tip girişimlere ve firmalara hem yatırım yapıp hem de onlara finansman sağlamak dışında da her alanda destek olmak ve yatırımcılarımıza değer yaratmak temel amacımız. Bu nedenle kurucusu ve yöneticisi olduğumuz, her biri değişik bir yatırım stratejisine sahip, farklı ekipler tarafından yönetilen fonlarımız aracılığı ile 2020 yılının başından bu yana 20'den fazla girişime yatırım yaptık ve yapmaya devam ediyoruz. Söz konusu yatırımların başarılı şekilde büyümesi ve yurt dışına açılması, sadece bizim yatırımcılarımız için değil tüm ülke ekonomisi ve ekosistem açısından büyük önem taşıyor.

**10
MİLYAR TL**

IPY'nin portföy büyüklüğü

20

2020'den bu yana yatırım yapılan girişim sayısı

Kurumsal yatırımcıların yıkıcı teknolojiler ve teknoloji tabanlı işlere yatırım yapmaları gerektiği konusundaki farkındalıklarının arttığını düşünüyorum.

BANKALAR, PANDEMİ DÖNEMİNDE KOBİ DESTEK PAKETLERİNİ GÜÇLENDİRDİ

TÜRKİYE EKONOMİSİNİN BELKEMİĞİ OLAN KOBİ'LER SALGIN SÜRECİNDEKİ EKONOMİK DALGALANMALARDAN OLUMSUZ YÖNDE ETKİLENDİ. BANKALAR TARAFINDAN SUNULAN FİNANSMAN DESTEKLERİNİN VE KOBİ'LERİN HAYATINI KOLAYLAŞTIRACAK BANKACILIK İŞLEMLERİNİN, BU SÜREÇTE ÖNEMLİ BİR ROL ÜSTLENDİĞİ GÖRÜLDÜ.

Türkiye ekonomisinin ana dinamosu olarak görülen KOBİ'ler, pandemi sürecinde yaşanan ekonomik krizden en fazla etkilenen taraflardan biri oldu. Sanayi ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren 3,2 milyonu aşkın KOBİ, Türkiye istihdamının yüzde 72'sini sağlayan dev bir gücü temsil ediyor. Aynı zamanda toplam cironun yüzde 50'sini sağlayan KOBİ'ler, Türkiye ihracatını da yüzde 37'sini gerçekleştirerek ülkenin ekonomik açıdan kalkınmasına önemli bir katkı sunuyor.

Salgınla birlikte uygulanan küresel kapanmaların yaşandığı süreçte KOBİ'lerin en önemli ihtiyaçlarından biri finansmana erişim oldu. Nakit akışları bozulan ve finansmana erişimde zorlanan KOBİ'ler, bankaların

sağladığı KOBİ destek paketleriyle çözüm buldu.

KOBİ'LER HEM FİNANSAL HEM DİJİTAL DESTEKLERDEN FAYDALANDI

Ekonomik koşullardan, krizlerden, salgın ve afetlerden ilk anda etkilenen ve son derece kırılgan bir yapıya sahip olduğu da bilinen KOBİ'lerin, finansal olarak desteklenmesi ve ayakta tutulması; ülke ekonomisi, istihdamı ve ihracatı adına büyük bir önem taşıyor. Ekonominin lokomotifleri olan ve pandemi sürecinde faaliyetleri durma noktasına gelen KOBİ'ler, işlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla hem finansal hem de dijital desteklere ihtiyaç duyuyor. Dolayısıyla bankalar tarafından sağlanan finansal destek paketlerine ek olarak, dijital altyapı çözümleri de

KGF, 163 MİLYARLIK KEFALET SUNDU

Kredi Garanti Fonu, teminat yetersizliği nedeniyle kredi alamayan KOBİ'lere ve KOBİ dışı işletmelere sağladığı kefalet desteği ile bu süreçte önemli bir rol üstlendi. KOBİ'lerin finansmana erişimine destek sağlayan KGF; pandeminin etkili olduğu 2020 yılında 286 bin 773 KOBİ tarafından kullanılan 203 milyar 404 milyon TL'lik ticari kredilere, toplamda 163 milyar 30 milyon TL'lik kefalet sundu. Kurumun verilerine göre yıl içerisinde 25 kefalet programı ve muhtelif projeler için ulusal ve uluslararası çapta 81 yeni protokol ile zeyilnameye imza atıldı.

Salgın sürecinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı Ekonomik İstikrar Kalkınma Programı'nda kredi garanti fonlarına sağlanan kefalet desteği tutarı 25 milyardan 50 milyar TL'ye, kefalet hacmi ise 250 milyardan 500 milyar TL'ye çıkarıldı. Bunun akabinde bakanlık ile KGF arasında protokol imzalanarak; 29 bankanın ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'nın kefalet protokülü yapmasıyla 11 yeni destek paketi oluşturuldu. KGF bu süreçte ilk kez ticari kredilerin yanı sıra bireysel kredilere de kefalet desteği verdi. Temel ihtiyaç destek kredisi kapsamında 2020 yılında 7,5 milyon bireysel kullanıcı talebi değerlendirildi ve 7 milyon kişiye, 41 milyar 639 milyon TL krediye karşılık 33 milyar 495 milyon TL kefalet desteği sunuldu. Ticari kredilere sağlanan kefaletlerin yüzde 39'u ticaret ve hizmet sektörlerine, yüzde 38'i imalat sanayisine ve 10'u da inşaat sektörüne sağlandı. BDDK'nın 2020 yılı sonu verilerine göre ise bankalardan kredi kullanan KOBİ sayısı, 2019'a kıyasla yüzde 23,3 arttı.

KOBİ'lerin geleceğine katkı sağlıyor. Bankalar, salgın sürecinde KOBİ'lere sağladıkları finansman desteklerine ek olarak dijitalleşme alanında da çeşitli avantajlar sundu. KOBİ'ler banka şubelerine gitmek zorunda kalmadan birçok işlemlerini, istedikleri zaman ve istedikleri dijital kanal üzerinden gerçekleştirebilme olanağına sahip oldu. Bununla birlikte online ödeme sistemleri, temassız ödeme yöntemleri, QR kod teknolojileri gibi uygulamalar da salgın sürecinde KOBİ'lerin işlerini kolaylaştıran banka hizmetlerinden oldu.

KGF VE TOBB'DAN NEFES KREDİSİ

KGF ve TOBB, 2021 Nefes Kredisi ile KOBİ'lere destek sağlayacak yeni bir finansman paketi açıkladı. Açıklamaya göre 10 bankanın katılımıyla, 1 Haziran itibarıyla geçerli olacak paket; yıllık cirosu 10 milyon TL'nin altında olan ve 2020 yılı cirosunda 2019 yılına göre yüzde 25 kayıp yaşayan ticaret, deniz ticaret, sanayi, ticaret ve sanayi odaları ya da ticaret borsasına kayıtlı üyelere; işletme sermayesi finansman imkânı sağlanacak. 2020 yılı cirosu 1 milyon lirayı aşmayan KOBİ'ler azami 50 bin TL, cirosu 1-10 milyon lira olan KOBİ'ler ise azami 200 bin TL kredi kullanabilecek. İşletmelere altı ay ödemesiz dönem imkânı sağlanacak pakette, kredi geri ödemeleri 12 eşit taksitte yapılacak. Kredinin faiz oranı ise yıllık yüzde 17,5 olarak belirtildi.

163,03 MİLYAR TL

2020'de KGF tarafından
sunulan kefalet tutarı

%39

KGF tarafından sunulan
kefaletlerdeki ticaret ve hizmet
sektörü payı

Bankalar, salgın sürecinde KOBİ'lere sağladıkları finansman desteklerine ek olarak dijitalleşme alanında da çeşitli avantajlar sundu.

TÜRKİYE İŞ BANKASI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞAHİSMAIL ŞİMŞEK

“KOBİ’LERE DİJİTALLEŞME EKSENİNDE ÇÖZÜMLER SUNUYORUZ”

Ticari hayatta yaşanan zorlukların üstesinden gelmek, müşterilerimizin finansman ve finansman dışı ihtiyaçlarına çözüm sunmak üzerine çalışmalarımızı sürdürüyoruz. KOBİ’lerimize destek kredisi kampanyamız kapsamında, 5 milyon TL’ye kadar olan finansman ihtiyaçlarında 36 ay vadeli ve altı ay ödemesiz kredi imkânı sunuyoruz. Bu kampanya ile İş Bankası’ndan ticari kredi kartı almaları ve/veya yeni üye iş yeri olmaları durumunda, kredi kullandırımında tahsil edilen komisyon bedelinin yüzde 10’unu ticari kredi kartlarına MaxiPuan olarak iade ediyoruz. İş Bankası olarak 2021 TOBB Nefes Kredisi protokolünü de imzaladık. KOBİ’lerimize Hazine destekli KGF kefaleti ile altı ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 18 ay vadeli, 200 bin TL’ye kadar finansman desteği sunuyoruz. Kredi tutarının yüzde 80’i, belge ve fatura istenmeksizin KOBİ’lerimizin ticari kredi kartlarına aktarılıyor ve peşin alışveriş işlemleri

ile fatura ödemelerinde kullanmaları mümkün oluyor. Müşterilerimizin hayatını kolaylaştırmak adına odağımızı dijitalleşme ekseninde tutmaya çalışıyoruz. Müşterilerimiz; İşCep, internet şubesi, Maximum Mobil ve Maximum işyerim uygulamalarını kullanarak, birçok işlemi uzaktan tamamlayabiliyor. Kişi tacir ve tüzel müşterilerimiz, dijital kanallarımız üzerinden 7/24 Anında POS’a başvurabiliyor. Maximum işyerim platformu üzerinden dünyada yaygınlaşmakta olan alternatif tahsilat yöntemlerinden; linkle tahsilat ile peşin veya taksitli ödeme alma imkânı sunuyoruz. QR teknolojisi ile iş yerlerine cep telefonu üzerinden ödeme kabul edilmesi imkânını sağlıyoruz. Müşterilerimiz, İşCep ticari ve ticari internet şubemiz üzerinden limitleri kapsamında 250 bin TL’ye kadar kredi kullanabiliyor. TekCep, firmaların farklı bankalarda bulunan vadeli-vadesiz ticari hesap ve POS hareketlerini, ilgili bankaların dijital kanallarına girilmesine gerek kalmadan takip edilmesini sağlıyor.

5 milyon TL’ye kadar olan finansman ihtiyaçlarında 36 ay vadeli ve altı ay ödemesiz kredi imkânı sunuyoruz.

GARANTİ BBVA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞİBEL KAYA

“KOBİ’LER İÇİN NAKİT İHTİYACI, HER ZAMANKİNDEN ÖNEMLİ HALE GELDİ”

Şubelerimizin yanında, bölge ve genel müdürlük ekibimizle KOBİ’lerin mevcut ve olası ihtiyaçlarına odaklanıyoruz. KOBİ’lerin sadece finansal ihtiyaçlarını karşılayan bir banka değil; her zaman yanlarında olan ve iş hayatlarını kolaylaştıran bir çözüm ortağıyız. Gerek günlük işlerini yürütebilmeleri için ihtiyaç duydukları kredi, POS, ticari kredi kartı gibi finansman ihtiyaçlarında gerekse fabrika ve makine alımı, kapasite artırımı gibi büyümelerine ve sürdürülebilirliklerine destek olacak, uzun vadeli finansal ürünler sunuyoruz. Bu dönemde KOBİ’ler için nakit ihtiyacı her zaman olduğundan daha önemli hale geldi. Sağladığımız kaynak desteğinin yanı sıra KGF iş birliğiyle ekonomideki durgunluğun etkisini sınırlandırmak adına önemli miktarda fon ve likidite akışı sağladık. Kredi dahil birçok süreci, dijital kanallarda tamamlıyoruz. E-fatura, e-imza ve QR ile ödeme gibi ürün ve hizmetlerimizle KOBİ’lerin dijitalleşme yolculuğunu kolaylaştırıyoruz. Garanti BBVA

ile çalışan KOBİ’ler, başka bankalardaki hesap bilgilerini Garanti BBVA internet üzerinden takip edebiliyor. Pandemi döneminde müşterilerimizle farklı kanallardan iletişim sağlayarak ihtiyaçlarına yönelik çözüm bulma ve danışmanlık hizmetlerimizi artırdık. Salgının birçok sektörü ekonomik olarak etkilediği bu dönemde, KOBİ ve ticari firmalarımızın özellikle kısa vadeli nakit akışlarını düzenlemeleri için sağladığımız kaynaklarla yanlarında olduk. KGF kefaletli destekler de çok önemli bir yer teşkil etti. Geri ödemeler tarafında, kolaylık sağlayacak uygulamalar hayata geçirdik. KOBİ’lerimiz; işlerini kolaylaştıracak, sürdürülebilirliklerini sağlayacak, yeni iş fırsatlarının kapılarını açacak çözümlere ihtiyaç duydu. KOBİ’lerimiz; havale, EFT, SWIFT, kart ödeme, fatura ödeme gibi işlemlerinin yüzde 97’sini dijital kanallarımız üzerinden gerçekleştiriyor. Şubeye gelmelerine gerek olmadan ödemelerini yönetebiliyor, tahsilatlarını anlık olarak görüyor, muhasebe programlarına entegre olarak sunduğumuz çözümlerle ilave iş yükü yaratmadan bilanço ve nakit akışlarını izleyebiliyor.

Geri ödemeler tarafında, kolaylık sağlayacak uygulamalar hayata geçirdik.

“KREDİ ÖTELEME TALEPLERİNİ SORUMLULUK BİLCİYLE DEĞERLENDİRDİK”

2005'ten bu yana her türlü etkin finansal desteğimizin yanı sıra finansal olmayan ürün ve hizmetlerimizle KOBİ'lerimize değer yaratmaya devam ediyoruz. KOBİ'lere özel dijital platformumuz CepteTEB İşte'yi dijital hizmet kanalımız olarak konumlandırdık. CepteTEB İşte ile temasın kısıtlandığı salgın döneminde, müşterilerimizin günlük bankacılık işlemlerini kolaylıkla yapmalarını sağladık. Dijital kanalımızda, taksitli ticari kredi kullanımı, müşteriye özel teklif ve fırsatların oluşturulması, yabancı para transfer detaylarının takibi, online müşteri edinimi ve kolay adres gibi yenilikleri hayata geçirdik. Orta ve büyük ölçekli işletmelerimiz için uzman müşteri temsilcilerimiz, danışman bankacılık anlayışıyla müşterilerimize özel hizmet ve finansal çözümler üretirken bu servis modelini modern bankacılık uygulamaları ve dijital süreçlerle bütünleştirdik. Salgın döneminde, nakit akışı bozulan ve kredi ödemelerinde zorlanan müşterilerimizin

kredi öteleme taleplerini sorumluluk bilinciyle değerlendirdik. Müşterilerimizin nakit akışlarına uygun yeni ödeme planları oluşturduk, ilave kredi taleplerini karşıladık. Sunduğumuz avantajlı masraf paketlerinin yanı sıra ürün ve işlem fırsatlarıyla KOBİ'lerimize destek olduk. İhracatçılarımıza özel üç farklı dış ticaret masraf paketini de hizmete sunduk.

Türkiye'de reel sektörün geleceği, başta teknoloji girişimcilerimiz olmak üzere, tüm girişimcilerimizi desteklemeyi sürdürdük. TİM-TEB Girişim Evleri çatısı altında eğitimlerimize, dijital mecralarda ise etkinlik ve danışmanlık programlarımıza devam ettik. Desteklediğimiz girişimci sayısı bini aştı. Teknolojik çözüm sunan girişimcilerimizle KOBİ ve kurumsal firmalarımızı bir araya getirdiğimiz programlarla aralarındaki sinerjinin artmasında katkıda bulunduk. Bu süreçte, çiftçilerimizin artan işletme sermayesi ihtiyacına destek olmak için Harman Kart ve Tarım Kredisi başvurularını şubeye uğramadan tek bir SMS ile yapabilmelerini sağladık.

Sunduğumuz avantajlı masraf paketlerinin yanı sıra ürün ve işlem fırsatlarıyla KOBİ'lerimize destek olduk.

YAPI KREDİ**“KOBİ'LERE SAĞLADIĞIMIZ UZAKTAN HİZMETİN KAPSAMINI GENİŞLETECEĞİZ”**

Çalışmalarımızı, KOBİ'ler için değer yaratmak, sürdürülebilir gelişmelerini desteklemek, işlerini büyütmek, önlerindeki sınırları kaldırmak ve KOBİ bankacılığında fark yaratmak amacıyla gerçekleştiriyoruz. Pandemi döneminde KOBİ'lerimizin nakit akışlarının bozulmaması adına özel çaba sarf ettik. Geçtiğimiz yıl mart ayında kredi öteleme işlemlerine başladık. Bu süreçte 15 binden fazla müşterimizin vadesi gelen anapara ve faiz ödemelerini erteledik. Haziran ayı itibarıyla başladığımız KGF teminatl TOBB Nefes Kredisi paketi ile KOBİ'leri desteklemeye devam ediyoruz. 2020 yılı cirosunda, 2019 yılına göre minimum yüzde 25 kayıp yaşayan, 2020 cirosu 10 milyon TL ve altı olan KOBİ'lere altı ay ödemesiz, yıllık yüzde 17,5 faiz oranıyla 200 bin TL'ye varan finansman imkânı sağlıyoruz. Turizm sektöründe hizmet veren firmalarımızı desteklemek adına KGF Turizm Destek Paketi'ne dâhil olduk. Müşterilerimizin işletme sermayesi ve yatırım ihtiyaçlarına yönelik pek çok farklı kredi

ürünümüz mevcut. Geniş işlem setine sahip dijital bankacılık kanallarımız sayesinde müşterilerimiz, diledikleri yerden 7/24 bankacılık hizmetlerimize erişebiliyor. World Business kart başvurularını, SGK ve fatura ödemelerini kolaylıkla gerçekleştirebiliyorlar. Müşterilerimiz ayrıca QR kod ile ATM'ye hiç dokunmadan para çekebiliyor ve yatırabiliyor. POS Cepte uygulaması ile müşterilerimiz ister kendileri ister firma çalışanlarını yetkilendirerek android işletim sistemli akıllı telefonlarla temassız özellikli banka ve kredi kartlarından ödeme alabiliyor. Uzaktan hizmet verebilmek için şahıs işletmesi nitelikli ve tek yetkilisi olan tüzel müşterilerimizin ürün onay ve evrak işlemlerini şubeye gelmeden Yapı Kredi mobil üzerinden tamamlamalarını sağlayacak geliştirmeleri hayata geçirdik. Önümüzdeki dönemde KOBİ'lere sağladığımız uzaktan hizmetin kapsamını genişleteceğiz. Yapı Kredi olarak KOBİ bankacılığı bizim için stratejik öneme sahip bir alan. Önümüzdeki dönemde de KOBİ'leri destekleyici stratejimizi devam ettireceğiz. KOBİ'lerin finansman kaynaklarına daha kolay ulaşmasına olanak sağlayacağız.

Pandemi döneminde KOBİ'lerimizin nakit akışlarının bozulmaması adına özel çaba sarf ettik.

GİRİŞİMCİ KADINLARI DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI **GAMZE AŞNÜK**

"KADINLAR, İŞ HAYATINA 1-0 YENİK BAŞLIYOR"

GİRİŞİMCİ KADINLARI DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI GAMZE AŞNÜK; "KADINLAR; GÖSTERDİKLERİ İNSAN ÜSTÜ ÇABA SONUCUNDA BİRÇOK MECRADA, BİRÇOK KİŞİYE SORUMLULUKLARINI HARFİYEN YERİNE GETİRECEKLERİNİN TEMİNATINI VEREREK İŞ HAYATININ ZORLU KAPILARINI ARALAYABİLİYORLAR" DEDİ.

Pandemi sürecinin kadın girişimciler üzerindeki etkilerini konuştuğumuz Girişimci Kadınları Destekleme Derneği

Başkanı Gamze Aşnük ile dernek faaliyetlerinden Türkiye'deki kadın girişimciliğine, STK'lar arası iş birliğinden kişisel deneyimlerine kadar birçok konudan bahsettik.

Öncelikle Girişimci Kadınları Destekleme Derneği'nin kuruluş amaçlarından bahsedebilir misiniz?

Girişimci Kadınları Destekleme Derneği (GİKAD), 2010 yılından bu yana güçlü bir kadro ile hizmet veriyor. Gaziantep merkezli, kendi alanlarında uzman, meslek sahibi kadınlardan oluşan bir derneğiz. Aramızda mali müşavirler, mühendisler, hukukçular, mimarlar, eğitimciler, insan kaynakları yöneticileri, sağlık sektöründe çalışanlar, serbest ticaretle uğraşan kadınlar var. Ayrıca bizi destekleyen gönüllü bir kadromuz var.

Kuruluş amacımızın başında; iş hayatına katılmak isteyen, ancak çeşitli nedenlerle buna imkân bulamayan kadın girişimcilere yol göstermek geliyor. Girişimci olma fikri doğan kadınlara, iş fikrinden başlayarak hayallerine ulaşabilmeleri için koçluk yapıyor, yeterliliklerini artırıcı eğitimler veriyoruz. Ayrıca yaratabildiğimiz kadar maddi imkân sağlıyoruz. Maddi imkân sağlayamadığımız noktalarda ise destek alabilecekleri kuruluşlara yönlendiriyor ve iş hayatına kazandırıyoruz. İş sahibi olan kadınlarımızın sektörde bilinirliğine destek olup, rekabetçi yaklaşım kazandırıyor, cesaretlerini ve öz güvenlerini artırıcı etkinlikler yaparak destek olmaya devam ediyoruz.

Dernek olarak kadınları girişimcilik alanında desteklemek adına neler yapıyorsunuz?

Kurulduğumuz günden bu yana kadınların iş hayatına başlamamama, başladıklarında yürütememe nedenlerini araştırıyoruz. Maddi kaynaklara erişimin ne kadar hayati önem taşıdığını vurgulamak için birtakım çalışmalar yapıyoruz. Girişimci olmayı isteyen 150 kadına,

girişimcilik eğitimi aldirarak KOSGEB kredilerine başvuru yapmalarını sağladık. Ayrıca meslek sahibi olan, fakat çeşitli sebeplerle çalışma hayatına dahil olamayan kadınların önündeki engellere yönelik bir projemiz var. Yaptığımız tespitler sonucunda çalışan kadının iş hayatında karşılaştığı en büyük zorluk ve engelin, cinsiyet eşitsizliğiyle birlikte iş yerinde karşılaştıkları mobbing olduğunu gözlemledik. Araştırmalarımızın ışığında, iş hayatına atılmak üzere olan üniversite son sınıftaki kız öğrencilere karşılaşılabilecekleri zorluklar konulu seminerler düzenliyor ve onları bilgilendiriyoruz. Bu seminerlerde mobbing'in hukuki boyutu, sağlık boyutu ve belirtileri üzerinde durarak bir farkındalık yaratmak istiyoruz.

Bunun dışında ev eklenli çalışan kadınların, yaptıkları işlerin ekonomiye katılması ve resmiyete bağlanması açısından mesleki yeterlilik kursları açıyoruz. Özellikle girişimci ruhu olup da bunu hayata geçireceği yolları bilemeyen kadınları, kısa sürede kendi iş yerlerini açabilecek konuma getirmek için eğitimler düzenliyor ve desteğe ihtiyaçları oldukları noktalarda mentorluk yapıyoruz.

Kadınların girişimcilik alanında cesaretlendirilmesi noktasında toplumun ve ailenin bakış açısı da bir hayli önemli. Türkiye'deki kadınların girişimciliğe yönelebilmesi adına kültürel ve sosyal açıdan eksiklikler olduğunu düşünüyor musunuz?

Kadınların, iş hayatına bir sıfır yenik başlaması hepimizin vakıf olduğu bir konu. Toplumun onlara yüklediği sosyal görevler kutsallaştırılarak iyi bir evlat, iyi bir eş, mükemmel bir anne olmaları gerektiği her fırsatta vurgulanıyor. Kadınlar; gösterdikleri insan üstü çaba sonucunda birçok mecrada, birçok kişiye sorumluluklarını harfiyen yerine getireceklerinin teminatını vererek iş hayatının zorlu kapılarını aralayabiliyorlar. Her kadın girişimci için böyle olmayabiliyor ancak azımsanamayacak kadar büyük bir çoğunluk için maalesef durum bu.

Bırakın destek olmayı, birçok insan bu konuda kadınlara köstek oluyor ve öz güvenlerinin incinmesine neden oluyor. İşverenler, erkek çalışanı daha sorunsuz gördükleri için açık bir iş pozisyonunda öncelikli olarak erkek çalışan tercih

ediyor. Kadın çalışanın doğum ve süt izni gibi haklarından dolayı iş yerinde verimsiz olabileceği ön yargısı oluşuyor. Oysa kadınlar, erkeklerden daha keskin bir iç görüye sahiptir. Bu nedenle özellikle planlama, esneklik, pratiklik ve kararlılık gerektiren birimlerde daha başarılıdır.

Kadınların tam anlamıyla eşitlikçi bir iş hayatında olmaları için daha fazla desteklenmeleri gerektiğini düşünüyorum. Bunun için özellikle meslek odalarının kadın komisyonları, acilen kaldırılmalı. "İş insanı" tanımının, toplumda hiçbir tereddüte mahal verilmeden yerleşmesi gerekiyor. Siyasi partilerde ya da herhangi bir kurumda kadınlar kota doldurmak amacıyla değil, liyakate göre görevlendirilmeli. Bu kadar eğitimli kadın gücünün, evlerde kapalı kalması bu ülkenin kaybettiği bir servettir.

Kadınları iş dünyasında desteklemek amacıyla kurulan bir STK olarak, farklı STK'lar ile iş birlikleri yapıyor musunuz? STK'ların birbirleriyle aralarındaki koordinasyonu ve entegrasyonu nasıl değerlendirirsiniz?

Yaşam felsefem; "Birlikte, severek, eğlenerek yapalım." Bu nedenle hem kamu kuruluşları hem de diğer STK'lar ile ortak çalışmalar, etkinlikler yapabiliriz. Birlik olunarak yapılan etkinlikler, toplumda çarpan etkisi yaratır. GİKAD, bu konuda gerçekten açık görüşlü bir enerjiye sahip. STK sayılarının artıyor olması, toplumun gelişmişliğinin bir göstergesidir. Biz birlikte daha güçlüyüz. Bunun bilincinde olan TÜRKONFED çatısı altındaki kadın dernekleri, federasyon

150 kadına, girişimcilik eğitimi aldirarak KOSGEB kredilerine başvuru yapmalarını sağladık.

İşverenler, erkek çalışanı daha sorunsuz gördükleri için açık bir iş pozisyonunda öncelikli olarak erkek çalışan tercih ediyor.

olma yolunda ilerliyor. Türkiye'nin ilk kadın derneği federasyonu, İzmir İş Kadınları Derneği'nin önderliğinde, bizim de içinde yer aldığımız sekiz kurucu dernekle birlikte temmuz ayında faaliyetlerine başlıyor. Farklılıklarımızdan muazzam renkler ortaya çıkardık. Birlikte, birbirimizi destekleyerek, geliştirerek büyüyeceğiz. Dernek olarak yaptığımız etkinlikleri daha büyük kitlelere ulaştıracak olmanın sevincini de beraberinde yaşıyoruz.

Pandemi dönemi, zaten birçok sebepten ötürü kadınların uzak kaldığı girişimcilik alanına nasıl yansdı? Bu süreçte krizi fırsata çeviren kadınlar oldu mu, mevcut kadın girişimciler nasıl etkilendi?

Pandemi dönemi farklı dinamikleri ortaya çıkardı. Vazgeçilmez sandığımız birçok doğru ve alışkanlık, bir anda yerle bir oldu. İş hayatı da bundan nasibini aldı. Çok zorlu günler geçirdiğimiz bu süreç, birçok girişimci için yeni fırsatları beraberinde getirdi. Esnek olabilen ve çok kısa sürede dijital hayata adapte olan yatırımcı kazandı. Bir anda bütün dünya bir pazar haline geldi. Eğitimini tamamlamamış birçok kişi, bu dönemde kendini geliştirme fırsatı buldu. Bu süreçte en çok zorlananlar ise dijital ortama ayak uyduramayan küçük işletmeler oldu.

Kişisel tecrübelerinizden yola çıkarak, kadınların iş hayatında ne gibi zorluklarla karşı karşıya kaldığını düşünüyorsunuz?

Kadınlar; annelik, eşlik, evlatlık görevlerinden dolayı iş hayatında

geriden gelmek zorunda kalıyor. İş fikri olan kadın, bunu gerçekleştirmek için danışmanlık alacağı bir merci bulamıyor. Şimdilerde bunu, belediyelerin kadın girişimci destek birimleri ve GİKAD gibi kadınlara destek olmayı amaçlayan kadın dernekleri üstlenmiş durumda. Kadın, iş yeri açmak istese de kurumların prosedürü ile uğraşıyor. Finansman kaynağı olmayan girişimci; iş yerini açar açmaz vergi, elektrik, su, makine masrafları altında eziliyor. Küçük ölçekli kadın girişimci, devlet tarafından daha fazla desteklenmeli. En azından iki sene kadar vergi desteği olmalı, müşteri bulma ve finansmanı yönetme konusunda da desteklenmeli. Ayrıca bankaların kredi imkânı sağladığı kadın girişimcilerin koşullarında da iyileştirmeye gidilmesi gerektiğini düşünüyorum.

TÜRKONFED yedek yönetimine de dahil olan bir iş insanı olarak yeni dönemde TÜRKONFED'in belirlediği vizyonu nasıl değerlendiriyorsunuz?

TÜRKONFED gibi birleştirici ve geliştirici yönü olan, Türkiye'nin en büyük STK'sının yönetiminde görev alıyor olmak benim için gurur ve onur kaynağı. TÜRKONFED, pandemi döneminde küçük ve orta ölçekli yatırımcılara dijital ortama uyum ve adaptasyon sağlama konusunda muazzam çalışmalar yaptı. Yönetim becerilerinin artırılması, yeni finansal araçlar ve kullanımı, değişen çalışma ortamları ve çalışma alışkanlıklarının adaptasyonu konusunda çok büyük çalışmalar yapılıyor. TÜRKONFED'in çalışan ve üreten kadınlara bakış açısıyla vermiş olduğu desteklerin, dijital ortamda yapmış olduğu eğitimlerin; kalifiye kadın işveren sayısını ve globalleşen dünyada kadınların rekabet gücünü büyük ölçüde artırdığını gözlemliyorum. Birçok STK, sorunların tespitinden öteye gidemezken çözüm odaklı işleyen bir sistemin inşa ediliyor olması hem güven verici hem de motive edici. TÜRKONFED'in çalışmalarından doğan sonuçların, önümüzdeki günlerde daha da belirginleşeceğini düşünüyorum. Yerel STK'ların arkasında böyle güçlü bir oluşumun olması, onları da güçlendiriyor.

Türkiye'de son dönemde gündemde önemli bir yer tutan İstanbul Sözleşmesi hakkındaki görüşleriniz nedir?

2011 yılında, İstanbul'da kadına şiddeti önlemeye yönelik imzalanan sözleşmenin iptali; hepimiz için kanayan bir yara. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararından bir an önce vazgeçilmeli ve ülkemizde son zamanlarda katlanarak artan kadın cinayetlerinin önü kesilmeli. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu sözcüsü Gülsüm Kav, İstanbul Sözleşmesi'nin kapsamını dört maddede özetlemiş. Öncelikle şiddeti önleyen bir toplum yarat ve toplumda cinsiyet eşitliğini yaygınlaştırmak. Toplumu bu doğrultuda eğit. Eğer bunu yapamadıysan, toplumda şiddetsizlik oluşmadıysa o zaman kadını etkin olarak koru. Bu da gerçekleşmediyse yaparı, adilce cezalandır. Bunların hiçbirini yapamadıysan kadını güçlendir. Bizim gibi STK'ların yapmaya çalıştıkları da kadının toplum içindeki yerini güçlendirmeye çalışmak.

İKLİM HEDEFİ DÜZENLEMELERİ, AB'NİN EKONOMİK VE TİCARİ ORTAKLARINI YAKINDAN İLGİLENDİRİYOR

İklım diplomasisi, dijitalleşmeyle birlikte uluslararası gündemde giderek daha ön plana çıkıyor. AB-ABD Zirvesi, AB-Kanada Zirvesi, G7 Liderler Zirvesi başta olmak üzere haziran ayındaki yoğun uluslararası zirvelerde; yeşil ve dijital dönüşüm konuları, somut küresel iş birlikleri ve ortaklıklara dair siyasi irade ortaya konuldu. Yeni kurulacak AB-ABD Teknoloji ve Ticaret Konseyi veya G7 OECD Gelecek Teknoloji Forumu gibi yeni girişimler, önümüzdeki dönemde geliştirilmesi öngörülen dijital ekonomik ortaklıklara işaret ederken yeşil dönüşümü destekleyen inovasyon ve teknolojilere yönelik finansman ve yatırımlar da küresel iş birlikleri açısından öne çıkıyor. Bu doğrultuda iklim kriziyle mücadeleye yönelik küresel çabalarda geline aşamayı gösterecek ve müzakerelerin ana forumu olan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP26), kasım ayında Glasgow'da düzenlenecek.

Son gelişmeler açısından; Avrupa Birliği'nin iklim hedefine ilişkin önümüzdeki yılların enerji ve çevre konularında yasal düzenlemelerini içeren "55 Hedefine Uyum-Fit For 55" yasa paketi tasarısının, temmuz ayında açıklanması oldukça önemliydi. Söz konusu yasa paketi Avrupa'nın iklim nötr olmasına yönelik; 2030'a kadar sera gazı salımının (1990 seviyelerine kıyasla) yüzde 55 azaltılması amacıyla, mevcut yasaların revizyonunu ve yeni yasa tasarılarını öngören, oldukça kapsamlı bir içeriğe sahip. Sınırdaki karbon düzenleme mekanizması dışında, ulaştırma sektörü başta olmak üzere genel karbon emisyon üst sınırını düşürmeyi hedefleyen AB Emisyon Ticareti Sistemi (ETS); yanı sıra fosil yakıtların teşvik ve indirimlerinin kaldırılması ve temiz teknolojilerin teşvikine yönelik enerji vergilendirmesi konusu, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği, 2035 itibarıyla tüm yeni arabaların sıfır emisyon hedefi ve kara yolu

ZEYNEP SANIGÖK

**TÜRKONFED BRÜKSEL
TEMSİLCİSİ**

Sınırdaki karbon düzenlemesinden potansiyel olarak en fazla etkilenecek ülkeler arasında Rusya, Ukrayna, Türkiye, Belarus, Arnavutluk, Mısır, Cezayir ve Fas yer alıyor.

taşımacılığında emisyon artışıyla mücadeleye dair düzenlemeler, denizcilik ve havacılıkta kullanılan yakıtlar ile alternatif ve sürdürülebilir yakıtlarla ilgili çeşitli düzenlemeler de Avrupa Birliği'nin yeni paket önerisi içerisinde sunuldu. İstisare süreçlerinin ardından önümüzdeki yıllarda yürürlüğe girmesi öngörülen tüm bu düzenlemeler, kuşkusuz Avrupa Birliği'nin ekonomik ve ticari ortaklarını da yakından ilgilendiriyor.

"TÜRKİYE AÇISINDAN DİKKATE ALINMASI GEREKEN; SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI"

Öte yandan, enerji ve çevre alanındaki bu yasa paketi içerisinde Türkiye açısından özellikle dikkate alınması

gereken; sınırda karbon düzenleme mekanizması (CBAM). Sınırdaki karbon düzenleme mekanizması, AB'nin iklim hedeflerine ve emisyon azaltım mekanizmalarına sahip olmayan ülkelere AB'ye ithal edilen belirli ürünlere yönelik ek maliyet oluşturacak ve ilk aşamada çimento, elektrik, gübre, demir ve çelik ile alüminyum kapsayacak. Belirlenen ürün gruplarına ilişkin ithalata karbon fiyatı getirilecek olan sınırda karbon düzenleme mekanizmasının, 2023'te yasalaşp yürürlüğe girmesi bekleniyor. AB Komisyonu'nun çalışma belgesinde yer alan ilk tespitlere göre sınırda karbon düzenlemesinden potansiyel olarak en fazla etkilenecek ülkeler arasında Rusya, Ukrayna, Türkiye, Belarus, Arnavutluk, Mısır, Cezayir ve Fas yer alıyor.

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında iklim değişikliği alanında ortak çalışma, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın 2030'a kadar sera gazı salımını azaltabilmesi ve 2050'de karbonsuz bir Avrupa oluşturulması açısından mutlaka gerekli. Türkiye'nin bu gündemi takip etmesi sadece AB ilişkileri açısından değil; ticari ilişkileri, küresel rekabet gücü ve küresel ortaklıkların bir parçası olabilmesi açısından da belirleyici olacak. Bu doğrultuda Türkiye'nin temmuz ayında açıkladığı "Yeşil Mutabakat Eylem Planı" önemli bir adımdı. Türkiye'de karbon salımını yanı sıra yeşil dönüşüm finansmanı gibi konuların da ivedilikle ele alınması önem kazanıyor. Yeşil dönüşümün önemli bir ayağı olması gereken AB ve Türkiye arasındaki Gümrük Birliği güncellenmesi müzakereleri konusu, ekim ayındaki AB Liderler Zirvesi'nde görüşülecek. Teknik çalışmalar kapsamında uzun bir sürenin ardından Türkiye-AB Gümrük Birliği Ortak Komitesi (GBOK) toplantısı, temmuz ayında gerçekleşti. Türkiye ile AB arasında üst düzey iklim değişikliği diyalogu oluşturulmasına yönelik hazırlık toplantısı kararı da bu yönde olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

ESCON ENERJİ GENEL MÜDÜRÜ

ONUR ÜNLÜ

"ENERJİ VERİMLİLİĞİ, ELİMİZDEKİ EN BÜYÜK FIRSAT"

ENERJİ VERİMLİLİĞİNİN UZUN SOLUKLU VE SABIRLA YÖNETİLMESİ GEREKEN BİR SÜREÇ OLDUĞUNU VURGULAYAN ESCON ENERJİ GENEL MÜDÜRÜ ONUR ÜNLÜ; "BİRÇOK GELİŞMİŞ ÜLKENİN YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAĞI VE EMİSYON AZALTIM HEDEFLERİNE ULAŞMADA İLK YAKIT OLARAK GÖRDÜĞÜ ENERJİ VERİMLİLİĞİ, ELİMİZDEKİ EN BÜYÜK FIRSAT" DEDİ.

Uzun yıllar boyunca kaynaklarımızı, sonu hiç gelmeyecekmiş gibi sorumsuzca tükettiğimize değinen ESCON Enerji

Genel Müdürü Onur Ünlü; son yıllarda bu konuda farkındalığın artmaya başladığını ifade etti.

Öncelikle enerji sektöründeki kariyer yolculuğunuzu sizden dinlemek isteriz.

Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği'nden mezun olduktan sonra İngiltere'deki University of Warwick'te Mühendislik İşletme Yönetimi üzerine yüksek lisansımı tamamladım. Türkiye'ye döndükten sonra iki yıl özel sektörde çalıştım. İngiltere'de yaşadığım dönemde, danışmanların işletmelere sağladığı faydalara şahit olmuştum. Diğer taraftan dünya genelinde enerji talebi hızla artarken enerji verimliliği pazarı da büyüyordu. Bu gözlemlerim neticesinde 2004 yılında, Türkiye'nin ilk ve tek enerji hizmet şirketi (ESCO) olan ESCON Enerji'yi kurdum.

İş hayatımın yanı sıra STK'larda aktif görevler üstleniyorum. EYODER Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürütüyorum. AEE (Association of Energy Engineers), TTMD ve MMO üyeliklerim bulunuyor. TÜRKONFED Yönetim Kurulu üyeliği göreviyle de ülkemizin gönüllülük esasına dayalı en büyük sivil toplum kuruluşunda, ülkesinin sorunlarını dert edinen ve çözüm üretmek isteyen idealist iş insanları ile görev aldığım için mutluluk duyuyorum.

Enerji kaynaklarının sürdürülebilirliği, son yıllarda artan bilinç ve azalan dünya kaynakları ile sorgulanır hale geldi. Bu konudaki düşünceleriniz nedir?

Uzun yıllar boyunca kaynaklarımızı, sonu hiç gelmeyecekmiş gibi sorumsuzca tükettik. Ancak özellikle son yıllarda bu konuda farkındalığın artmaya başladığını görüyoruz. Özellikle küresel ısınma, afetler ve salgınların etkilerini hayatımızın her alanında daha yoğun hissetmeye başlamamızla birlikte dünya kaynaklarını daha verimli kullanmamız gerektiğinin farkına vardık.

Enerjide dışa bağımlı olan ülkemizde enerji talebinin hızla arttığını da göz önünde bulundurursak, birçok gelişmiş ülkenin yenilenebilir enerji kaynağı ve emisyon azaltım hedeflerine ulaşmada ilk yakıt olarak gördüğü enerji verimliliği, elimizdeki en büyük fırsat. Bu noktada işletmeler, enerji verimliliği yönetimini uzun soluklu ve sabırla yönetilmesi

gereken bir süreç olarak düşünmeliler. İşletmedeki gereksiz aydınlatmanın kapatılması enerji tasarrufudur ve sürdürülebilir enerji yönetiminin de ilk adımıdır. Bundan sonraki adım olan enerji verimliliği, yeni teknolojili ve yüksek verimli ekipmanlara yatırım yapılmasını gerektirir. Son aşama ise yenilenebilir enerjidir. Eğer bir işletmede enerji verimliliği sağlanmadan ve tüketimi minimize etmeden yenilenebilir enerji çalışması yapılırsa bunun anlamı ve faydası olmayacaktır.

Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynakları bakımından verimli bir ülke olduğu ve son yıllarda bu alandaki yatırımların arttığı gözleniyor. Türkiye'nin bu alanındaki faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Enerji alanında yapılan çalışmalar, ülkemiz için yeni sayılabilecek bir konu. Özellikle son 3-4 yıldır enerji verimliliği konusunda atılan adımlar umut veriyor. Bu alanda büyük fırsatlar sunan ülkemizde yenilenebilir enerji yatırımları, YEKDEM mekanizmasıyla destekleniyor. Bu mekanizma sayesinde ciddi bir yatırım oldu ve olmak devam ediyor. Ülkemizin, potansiyelini kullanabilir seviyeye kısa sürede geleceğini düşünüyorum.

Özellikle sanayi, enerjinin yoğun olarak tüketildiği alanların başında. ESCON, sanayide enerji verimliliği sağlanması anlamında ne tür çalışmalar yapıyor?

ESCON Enerji olarak sunduğumuz hizmetler üç ana başlık altında toplanıyor. Enerji mühendislik hizmetleri kapsamında; detaylı ve yatırım odaklı enerji etütleri, enerji yatırımı ve yönetim danışmanlık hizmetlerimiz bulunuyor. Sistem çözümleri ile performans garantili anahtar teslim hizmet veriyoruz. Verimlilik artırıcı projelerin finansmanını ise Enerji Performans Sözleşmeleri (EPS) hizmetimiz altında sağlıyoruz. Hem işletmelerimizin enerji yönetimine destek olmak hem de ülkemizin enerji verimliliğinde dünyanın üst sıralarında yer almasına katkı sunmak üzere hizmetlerimizi sürekli geliştiriyor, işletmeleri enerji verimliliği çözümleri ile tanıştırmaya odaklanıyoruz. Bugüne kadar yapmış olduğumuz bin 100'ün üzerinde enerji etüdü, bin 300'ün üzerinde sistem çözüm uygulaması,

400'ün üzerinde danışmanlık-projelendirme hizmeti ve 25 EPS ile sürece katkıda bulunduk. Yaptığımız sözleşme sayısı itibarıyla sektörde açık ara lider konumundayız.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın verimlilik artırıcı proje desteklerinde hem yatırım ve destek tutarını artırması hem de zamansız ve çevrim içi başvuru ile süreci hızlandırması, bunun yanı sıra Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın asgari yüzde 15 tasarruf sağlayan enerji verimliliği projelerini Beşinci Bölge yatırım teşviki kapsamında kabul etmesi çok önemli gelişmeler. Kısa bir süre önce Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından da ülkemizin enerji verimliliği için 2023 yılına kadar 11 milyar dolarlık yatırım planlandığı açıklandı. Bu yatırımla birincil enerji tüketimini yüzde 14, karbon salınımı ise yılda 66 milyar ton azaltmak mümkün olacak.

Yeşil Mutabakat, yeşil enerjinin önemine vurgu yapıyor. Sizce Türkiye, enerji verimliliğinde global açıdan nasıl bir konumda duruyor?

Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM), başta sanayiciler olmak üzere tüm iş dünyasını yakından ilgilendiriyor. Özellikle yakın zamanda uygulamaya alınması planlanan sınırda karbon düzenlemesi, işletmeler için dönüşümü zorunlu kılıyor. Bu süreçte global markaların ve rekabet ortamında globalleşmeye her geçen gün daha fazla önem veren Türk markalarının, AYM kapsamında dönüşüm sürecine girdiklerini görüyoruz. Bu yıl itibarıyla işletmelerden ilk kez kömür ve doğal gaz gibi fosil yakıtlardan çıkmaya yönelik talepler almaya başladık. Bu uygulamaların hızlanması için devlet desteklerini, teşvikleri çok daha iyi anlatmalıyız. Örneğin yüzde 30 hibe desteği sağlanan verimlilik artırıcı proje (VAP) desteğinin, her ölçekteki işletme tarafından bilinmesi son derece önemli.

ESCON'un gündemindeki konulardan da bahseder misiniz?

ESCON olarak ülkemizin yanı sıra bugüne kadar Avrupa'dan Güney Asya'ya uzanan bir coğrafyada, toplam 12 ülkede hizmet verdik. Sağlıktan gıdaya, beyaz eşyadan otomotive kadar pek çok farklı sektörde faaliyet gösteren endüstriyel işletmeler için proje üretiyoruz. PepsiCo ve Lactalis'in global tedarikçisi konumundayız. Aynı şekilde ülkemizin

"SEVDİĞİ İŞİ YAPABİLEN SAYILI KİŞİLERDEN BİRİ OLDUĞUM İÇİN MUTLUYUM"

Enerji verimliliği, benim keyif aldığım ve çalışmaktan yorulmadığım bir konu. Sevdiğim işi yapabilen sayılı kişilerden biri olduğum için mutluyum ve iş dışındaki zamanlarımda da mümkün olduğunca bu alanda herkesi bilinçlendirebilmek için uğraşıyorum. Üniversitelerden, STK'lardan veya kanun koyuculardan gelen tüm seminer, eğitim ve toplantı taleplerine olumlu dönüş yapmaya çalışıyorum. Çünkü bilgi ve farkındalık arttıkça hem ülkemizin hem de bizlerin kazanacağı bir gerçek. En keyif aldığım ve dinlendiğimi hissedebileceğim kadar beynimi boşaltabildiğim spor; kayak. Sezonalsal bir hobi olduğu için yakaladığım her fırsatı değerlendirmeye çalışıyorum. Diğer ilgilendiğim alan olan motor sporlarının ise artık sadece izleyicisi olarak içindeyim.

Bir işletmede enerji verimliliği sağlanmadan ve tüketimi minimize etmeden yenilenebilir enerji çalışması yapılırsa bunun faydası olmayacaktır.

Enerji verimliliği uygulamayan işletmelere baktığımızda, en önemli gerekçelerinin yatırım maliyeti ve performans riskleri olduğunu görüyoruz.

1.100+

Enerji etüdü

1.300+

Sistem çözüm uygulaması

400+

Danışmanlık-projelendirme

25

EPS

gururu Şişecam'a da hem yurt içi hem de yurt dışı fabrikalarında hizmet veriyoruz. Önümüzdeki dönemde Türkiye'deki liderliğimizi sürdürürken yurt dışındaki pazar payımızı ve operasyonlarımızı büyütmeye odaklanıyoruz. Yurt dışındaki ilk ofisimizi geçen yıl Dubai'de açtık. Aktif olarak çalıştığımız Ukrayna ve Rusya'da da ofis açmaya yönelik değerlendirme sürecindeyiz. 2020 yılında ciro olarak yüzde 100 büyüyen şirketimizin istikrarlı büyümesini sürdürmek istiyoruz.

Enerji verimliliği alanında yatırım yapmak isteyen KOBİ'lere özellikle finansmana erişim konusunda ne tür önerilerde bulunmak istersiniz?

Bugün enerji verimliliği uygulamayan işletmelere baktığımızda, en önemli gerekçelerinin yatırım maliyeti ve performans riskleri olduğunu görüyoruz. Başta gelişmiş ülkeler olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde yaygın olarak kullanılan ve enerji verimliliği ile yenilenebilir enerji yatırımlarının hayata geçmesinde 'en yaratıcı finansman yöntemi' olarak benimsenen EPS, bu iki ana engeli tamamen ortadan kaldırıyor. Sözleşme kapsamında işletmelere, yatırım odaklı etüt ile desteklenmiş proje tasarımı, performans ve enerji tasarruf garantisi sunulurken; anahtar teslim proje uygulaması gerçekleştiriliyor. Projenin finansmanını da sağlayan enerji hizmet şirketleri, sadece finansal riskleri değil; teknoloji, uygulama ve performans risklerini de üstleniyor. Bu sayede işletmeler sadece gelecekte

sağlayacakları garantili tasarruftan pay vererek tüketimlerini azaltıyor ve verimliliklerini artırabiliyor.

15 Nisan'da yayımlanan Kamuda Enerji Performans Sözleşmelerine İlişkin Tebliği ile artık kamu kurum ve kuruluşlarının enerji verimliliği yatırımlarının bütçesi, enerji hizmet şirketleri (ESCO) tarafından karşılanacak. Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji yatırımları, sürdürülebilirlik kapsamında ele alındığında finans kuruluşları da daha uygun şartlarla finansman desteği sağlıyor. Karbon nötr olma yolunda atılan adımlar ve çevreye, sürdürülebilirliğe, döngüsel ekonomiye yönelik yatırımlar, işletmelerin yalnızca ticaretini değil finansman başvurularını da etkilemeye başladı. Dünya Bankası; 2016 yılında kamu bankaları üzerinden ESCO projelerine, proje sözleşme bedelinin yüzde 10'u oranında hibe destek sağladı. Biz de ESCON olarak altı projemizi, bu finansman ile hayata geçirdik.

Bir yönetici olarak yaşanan salgın sürecini nasıl yönettiniz ve pandemi sonrasında geleceği nasıl yorunuyorsunuz?

Salgından önce şirket altyapımızı, müşterilerimize kesintisiz hizmet sağlayabilecek şekilde mobilize etmiştik. Geliştirdiğimiz EnergyEye yazılımı ile işletmelere gitmeden enerji verimliliği parametrelerini ölçme, analiz etme ve yorumlama imkânımız, bize yeni fırsatlar yarattı. Dolayısıyla salgın sürecinde iş akışımız olumsuz etkilenmedi. Bilakis hem çalışan sayısı hem de ciro olarak hedeflerimizin üzerinde büyüme sağladık. Bu başarının arkasında dijitalleşme dışında çalışanlarınızın motivasyonunun, onlara vereceğiniz öz güven ve sorumluluk duygusunun çok önemli olduğuna inanıyorum.

Pandemi, herkesi eş zamanlı olarak dijital dünyanın içine çekti. Tüm hayatımızı çevrim içi yaşamaya başladık. Bu durum enerji verimliliği sektörü için çok ciddi fırsatları da beraberinde getirdi. Hızlı dijitalleşme ile geliştirilen sistem ve yazılımlar, artık işletmelerin enerji tüketim ve maliyetlerini eş zamanlı ve çevrim içi takip edebilmesine, dataya dayalı ulaşılabilir ve gerçekçi hedefler koyabilmesine ve yaptığı yatırım veya iyileştirmelerin sonuçlarını gözlemleyebilmesine imkân sağlıyor.

DÖNÜŞÜM İÇİN BLOCKCHAIN VE DEKARBONİZASYON ŞART!

İş dünyası 2030'a kadar oldukça zorlu hamleler yapmak ve bütünüyle dönmek zorunda! Dikkat ederseniz "zorunluluk" kelimesini kullandım, "tercih" değil. Bunu özellikle yaptım, çünkü aşağıda sadece ve temel iki tanesini yazdığım alanda küresel kriterleri karşılayamayan ve asgari eşikleri geçemeyen firmaların; herhangi bir sektörde, iş dünyasında tutunması ya da sürdürülebilir başarı elde etmesi mümkün değil. Bilhassa pandemiden sonra "aşağıdaki konularda dönüşüm" kesinlikle tartışmaya kapanmış durumda. "İşe devam hem de başarıyla devam!" diyen her ölçekteki kurum ve firmanın;

1. Tüm süreçlerini yüzde 100 dijitalleşirmesi, blockchain alt yapısına geçmesi,

2. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın özellikle 13. maddesini ve dekarbonizasyon hedeflerini mutlaka gerçekleştirmesi gerekiyor. Çünkü içine girdiğimiz 10 yıl, insanlığın en büyük değişim geçirdiği dönemlerden biri olacak.

NEDEN BLOCKCHAIN'E GEÇİLMESİ GEREKİYOR?

Yeni nesil şirketlerin "Data driven-veri tabanlı/odaklı", yani tüm süreçlerini; tasarımdan geliştirmeye (satın alma, üretim, insan kaynakları, finans, dağıtım, pazarlama, satış, lojistik vb. süreçlerini), yönetmeye kadar her adımı ve katmanı "veri + veri analizi" ile sürdürebiliyor, yönetebiliyor olması, yukarıdaki ikinci madde için bir ön koşul niteliğinde.

Bu yüzden mevcut merkeziyetçi sistemler, para piyasaları, bürokrasi ve uluslararası kurallar artık iş dünyasının ihtiyaçlarını karşılayabilir durumda değil. İnanılmaz hızlanmış, hem nicelik hem nitelik olarak fazlalaşmış ve karmaşıklaşmış işlemlerin, güvenle ve verimlilikle akabilmesi için araçların ortadan kalkması, devlet müdahalelerinin

UFUK TARHAN

**FÜTÜRİST,
EKONOMİST, YAZAR**

"Küresel kriterleri karşılayamayan firmaların, iş dünyasında tutunması ya da sürdürülebilir başarı elde etmesi mümkün değil."

minimize edilmesi, para birimlerinin değişmesi gerekiyor. Bu sistem ise ancak blockchain üzerinde kurulabilir ve blockchain de ancak her şeyin dijitalleşmiş olduğu bir yapıda çalışabilir. O halde dönmek için büyük-küçük tüm kurumlar dijitalleşmeye ve blockchain'e geçişe odaklanmalıdır.

DEKARBONİZASYON NİYE ŞART?

Eğer sürdürülebilir bir gelecek istiyorsak dünya; dekarbonizasyonu, yani yenilenebilir enerji kaynaklarının artmasını ve temiz enerji kullanan ekonomiye geçiş kotarmalı. Fosil yakıtlar dönemini kapatmalı.

Küresel ısınma ve çevresel felaketler, insanlığı enerji konusunu daha fazla ertelenemeyecek derecede kritik bir noktaya getirmiş bulunuyor. Gerek

Birleşmiş Milletler'in yayımladığı Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gerekse Paris İklim Anlaşması, insanlığın önüne 2030'a kadar küresel ısınmayı 2 derecenin altında, 1,5 derece seviyelerinde tutmak gibi son derece ciddi ve ulaşılması zor bir hedef koymuş durumda. Bu seviyelere ulaşabilmek, ancak yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelenerek sera gazı etkisini, kısaca karbon emisyonunu düşürmekle mümkün olabilir.

Yanı sıra özellikle ülkemizi çok yakından ve fazlası ile ilgilendiren Avrupa Birliği'nin Green Deal-Yeşil Mutabakat olarak açıkladığı bir dizi düzenleme hazırlığı var. Bu anlaşma ile uluslararası ticari faaliyetlerden kaynaklanan karbon emisyonlarını azaltmak için karbon vergisi ve sınırda karbon düzenlemesi gibi önemli yaptırımların devreye alınması planlanıyor. Yeşil Mutabakat ile Avrupa'nın 2050 yılına kadar ilk karbon nötr kıta olması hedefleniyor.

Tüm bunlar, hiç şüphesiz ülkemizi ve AB ile ticaret yapan bütün sektörlerin ve yan sanayinin uluslararası rekabetini, büyük ölçüde etkileyecek gibi görünüyor. En fazla etkilenmesi beklenen alanlar; inşaat, tarım, gıda ve tekstil gibi karbon emisyonu en yüksek olanlar olacak. Bu nedenle hem büyük-ana üretici, dağıtıcı şirketler hem de onlara ürün ve hizmet sağlayan alt sektör firmalarının; zaman kaybetmeden karbon ayak izlerini ve karbon emisyon maliyetlerini hesaplamak, karbon emisyonlarını düşürecek stratejiler geliştirmek üzere ciddi ve acil çalışmalar yapmaları gerekiyor.

Kısacası, iş dünyasının sürdürülebilir geleceği için "dijitalleşme=blockchain'e geçiş ve dekarbonizasyon" hedeflerini tutturması, bu alanlardaki standartlara uyumlu alt ve üst yapılar kurması şart. Bunları kotaramayan her kurum masadan kalkacak! Aman dikkat!

FEDERASYONLARDA YENİ DÖNEM; YENİ HEDEFLER

TÜRKONFED'E BAĞLI FEDERASYONLARDA YENİ DÖNEM BAŞLADI. BATI ANADOLU SANAYİCİ VE İŞ İNSANLARI DERNEKLERİ FEDERASYONU'NUN (BASİFED) YENİ BAŞKANI MEHMET ALİ KASALI VE GÜNEY EGE SANAYİ VE İŞ DÜNYASI FEDERASYONU'NUN (GESİFED) YENİ BAŞKANI OKTAY MERSİN İLE FEDERASYONLARIN YENİ DÖNEM HEDEF VE STRATEJİLERİNİ KONUŞTUK.

BASİFED Başkanı Mehmet Ali Kasalı ile GESİFED Başkanı Oktay Mersin; federasyonlarının yeni dönem hedef ve stratejilerini TÜRKONFED Biz'e anlattı. Faaliyet gösterdikleri bölgelerin pandemi sonrasındaki ekonomik açıdan nasıl bir görünüme sahip olduğunu değerlendiren federasyon başkanları, önümüzdeki üç yıllık süreçte güçlü bir sinerji yaratarak çalışmalarını sürdürmeyi hedefliyor.

Yeni federasyon başkanı olarak, bölge ekonomisinin mevcut durumunu nasıl değerlendirirsiniz? Pandeminin bölgede yarattığı tahribatın düzelmeye aşamasına geçtiği söylenebilir mi?

"PANDEMİNİN, GELİR DAĞILIMINI DAHA DA DENGESİZ HALE GETİRMESİNDEN ENDİŞE DUYUYORUZ"

Mehmet Ali Kasalı: Ege Bölgesi'nin ve özellikle İzmir'in, tarih boyunca ülkemiz açısından büyük bir potansiyel ve önem taşıdığını görüyoruz. Cumhuriyet'in ilk iktisat kongresi, İzmir'de gerçekleştirildi. Türkiye'nin

ilk demiryolu, İzmir ve çevresinde yapıldı. Ancak daha sonraki dönemde bunları yaratan entelektüel kapasite ve insan kaynakları kalitesinin, yöneticiler tarafından yeteri kadar farkında olunmadığını görüyoruz. Tüm verileri önümüze koyduktan sonra geleceğe ait planlamalarımızı yaparken barındırdığımız insani kapasiteyi dikkate almamız gerekir. Türkiye'nin en önemli sermayesinin İzmir'de olduğunu düşünüyorum. Katma değeri yüksek ürünleri, eğitimli ve nitelikli insanlar yapabilir. İzmir'in bu anlamda bir üniversite kenti olması lazım. Aynı zamanda İzmir'in çok önemli bir turizm kapasitesi var. İzmir'in tarım kenti olması da köyden kente göçü azalttı. İzmir için plan yaparken bunlara bakmamız lazım. İnsan kaynaklarının yaratacağı katma değerler, turizm ve tarımdaki imkânlar, ülkenin kaderini değiştirir. Ege Bölgesi kadar bile olmayan pek çok ülkenin, yarattığı katma değeri görüyoruz.

Pandemi döneminde özellikle esnaf ve günlük gelirle çalışan grupların istihdam sorununun, gençlerdeki istihdam kaybının, sosyal sorunlara yol açabilecek düzeye geldiğini endişeyle takip ettik. Biz iş insanları ve sektör

temsilcileri olarak kendi alanımızda görüşlerimizi belirtiyoruz ama makro olarak baktığımızda; orta ve alt sınıfın, bu konudan olağanüstü olumsuz etkilendiğini görüyoruz. Pandeminin, Türkiye'deki gelir dağılımını daha da dengesiz hale getirmesinden endişe duyuyoruz. Şu anda işçi çıkarmalarla ilgili birtakım kısıtlamalar var. Biçimsel olarak istihdam, sanki gerektiği kadar kaybolmamış gibi gözüküyor. Pandemi bittikten sonra normale döndüğümüzde, özellikle istihdam sorunu ve gelir dağılımındaki dengesizlik çok daha çarpıcı şekilde ortaya çıkacak. Bu sosyal dengeler açısından çok riskli bir durum.

"DENİZ KENARINDA BULUNAN BÖLGELERDE HAREKETLİLİK BAŞLADI"

Oktay Mersin: GESİFED; TR32 Bölgesi'nde yer alan Denizli, Aydın, Muğla illerinde bulunan derneklerden oluşuyor. Bu üç ilimiz, ekonomik anlamda benzerlikler gösterse de öne çıktıkları sektörler açısından farklılaşıyor. Denizli; üretim ve sanayi ağırlıklı, aynı zamanda turizm ve tarımsal faaliyetlerin de görüldüğü bir il. Aydın; tarım, turizm ve sanayi,

“BASİFED’İN ÖZGÜL AĞIRLIĞINI ARTIRACAĞIZ”

Federasyonunuzun yeni dönem stratejileri ve projeleri hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?

Mehmet Ali Kasalı: Federasyonumuz bünyesinde TÜSİAD, EGİAD, ESİAD, İZSİAD, EGİKAD, İZİKAD, EĞOD, EGEDERİDER, USAD, EgeYDD ve ENSİA olmak üzere 11 üye derneğimiz bulunuyor. Hem bu dernekleri koordine etmek hem de üst kuruluşumuz olan TÜRKNKFED ile aradaki bağı oluşturmak gibi bir görevimiz var. Bu hiyerarşi içinde doğru bir konumlandırma olması lazım. Gerek kuruluş tarihi gerekse bugüne kadar yaptıkları etkinlikler bakımından, federasyondan daha güçlü olan derneklerimiz var. Bizim bu taşları doğru yere oturtmamız gerekiyor. Federasyon olarak, derneklerin önüne geçmeyen ve kendine yeni bir alan yaratan, konfederasyonla da doğru bağlantı oluşturan bir mekanizma oluşturmamız lazım. Şu anda yaptığımız çalışmalar tamamen buna yönelik. Bu dönemde BASİFED’in özgül ağırlığını artıracamız. Ayrıca iş hayatının yeteri kadar uyarıcı gücü olmadığını

düşünüyorum. Siyasetçilerin her alanda aldığı kararlar, bizi etkiliyor. Dolayısıyla alınan ve alınacak olan tedbirlere, yapılan uygulamalara karşı bir fikrimizin olması, bu fikrin karşı tarafa doğru bir şekilde ulaşması lazım. BASİFED olarak bunu yapmak istiyoruz.

Ekonomi ile ilgili yapılan hatalar; istihdamı ve yatırımı, dolayısıyla Türkiye’nin global ekonomik gücünü belirliyor. Durumun değişmesi için doğru bir analiz ve değerlendirme yapılmalı. Doğru yapılanları elde tutan, yanlışlardan geri dönülen bir yol izlenmeli. Bu zamana kadar yaptıklarımızın önemli bir bölümü yanlış ki; biz emsal ülkelerden negatif olarak ayrışıyoruz. Türkiye, dünya enflasyon ve faiz liginde üst sıralarda. Milli gelirimizi yükseltmiyoruz. Neredeyse her sene pozitif bir kalkınma ilan ediyoruz ama bunun yarattığı sonuçları pozitif olarak göremiyoruz. Sadece büyüme değil, büyümenin kalitesinin de önemli olduğu ve tercihlerin ona göre yapılması gereken bir süreç yaşamamız gerekiyor. Geçmişe dönük modellerin tekrar gözden geçirilip, bunun gibi hataların tekrarlanmadığı yeni bir yöne gireceğimizi umuyorum.

Muğla ise turizm yoğunluklu bir ekonomiye sahip. Turizmin ön plana çıktığı illerde pandeminin etkisi çok şiddetli hissedildi, oteller kapalı kaldı, uçak seferleri azaldı veya tamamen iptal edildi, maalesef firmalar çok olumsuz etkilendi. Turizm sezonunun başlaması, pandeminin etkisinin azalması ve yasakların kalkmasına bağlı olarak deniz kenarında bulunan bölgelerde hareketlilik başladı. Ancak Denizli’de bulunan termal turizm, henüz istenen seviyeye gelmedi ve hâlâ kapalı tesislerin olduğu biliniyor.

Denizli sanayisi bu dönemde üretime ara vermedi, hatta artış kaydetti. Haziran ayında açıklanan ihracat rakamlarından da görüleceği üzere Türkiye ihracatı yüzde 47 artışla 19,8 milyar dolar olurken Denizli ihracatı yüzde 87 artışla 461 milyon dolar olarak kaydedildi. Önümüzdeki süreçte bölge ekonomisinin; turizmin hareketlenmesi, sanayi artışının devam etmesi ve tarıma bağlı olarak daha iyi seviyelere geleceği görüşündeyiz. Tarım sektöründe teknolojik yatırım destekleri özendirilmeli ve gerek iç pazar gerekse ihracat anlamında üretime dönük teşviklerle potansiyel artırılmalıdır.

“İŞ BİRLİKLERİNİN HAYATA GEÇİRİLMESİ ÖNCELİKLERİMİZ ARASINDA”

Oktay Mersin: GESİFED olarak 11-13 Haziran'da, Bodrum'da organize ettiğimiz çalıştayda yeni dönem stratejilerimizi ve projelerimizi belirledik. Federasyon bölgemizde ekonomik, kültürel, turistik ve ticari boyutlarda şu ana kadar yapılan çalışmalardan yola çıkarak daha farklı neler yapabileceğimizi üyelerimizle tartıştık. GESİFED yönetimi olarak bizlere 'çatı oluşum' olma özelliğimizin

dolayı 'mentorluk' rolünün düştüğünü daha net bir şekilde görmüş olduk.

Üye derneklerimizin destekleriyle gerçekleştireceğimiz çalışmalarda, üyelerimizin faaliyetlerinde ve gelişim serüvenlerinde onlara zaman zaman mentorluk yapmak temel noktamız olacaktır. Üyeler arası iletişimin ve aidiyet duygusunun güçlendirilmesini sağlayarak potansiyel iş imkânlarının artırılması, iş birliklerinin hayata geçirilmesi önceliklerimiz arasında. Dünyada ve ülkemizde meydana gelen sosyal, siyasal

ve ekonomik gelişmeler ışığında bizlere büyük görevler düşüyor. Demokratik hukuk devleti anlayışı içinde, evrensel iş ahlakı ilkelerini benimseyerek ve iş insanlarının sorunlarına sahip çıkarak, bölgemizin potansiyelinin en iyi şekilde değerlendirilmesi amacıyla yeni dönemde de elimizden geleni yapacak ve projeler üreteceğiz. GESİFED olarak faaliyetlerimizde; bölgemizde yarattığımız katma değerlerin, sayısal veriler olarak takibini yapmak ve kayıt altına almak, önemle eğileceğimiz bir konu olacak.

MEHMET ALİ KASALI

Batı Anadolu Sanayici ve İş İnsanları Dernekleri Federasyonu (BASİFED) Başkanı

“DERNEKLERİN GÜCÜNÜ BİRLEŞTİRİP ORTAK BİR SİNERJİ YARATMAYA ÇALIŞIYORUZ”

Önümüzdeki üç yıl için belirlediğiniz planlar ve hedefler nelerdir?

Mehmet Ali Kasalı: Sivil toplum örgütlerinin; özlem duyduğumuz demokrasiye, batı standartlarına uygun yaşam tarzına ulaşabilmemiz için olmazsa olmaz alanlardan biri olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla kendimizi ifade etmemiz, bulunduğumuz sektörün ve coğrafyanın sözcülüğünü yapmamız lazım. Hep bu disiplin ve anlayış içinde oldum ve kendi işim kadar bu alanlara da mesai harcadım. STK'larda yöneticilik, iş yönetmek gibi değildir. Bunca yıllık deneyimim ve federasyonun kendine ait bir misyonu var. Bu misyonun doğru bir yere oturtulması, doğru tanıma ulaştırılması ve bu tanının gereğinin yapılması gerekiyor.

Ülkedeki ekonomi yönetimi, hukuki gelişmelerle ilgili hepimizin bir görüşü olmalı ve bu görüşü yüksek sesle söyleyebilmeliyiz. Bunun yolu da derneklerimizin güçlenmesi, güçlü derneklerin güçlü federasyon yaratması, güçlü federasyonların da çok güçlü konfederasyonları oluşturmaktan geçiyor. BASİFED'in yönetiminde görev alan biri olarak dernekleri tedirgin etmeden, onların alanlarına fazla girmeden; onların sözcülüğünü yapan ve onların boş bıraktığı alanda faaliyet gösteren, güçlü derneklerin güçlü federasyonları, güçlü federasyonların da güçlü konfederasyonu yaratacağı sürecin bir parçası olmak istiyoruz. Bunun için derneklerimizin temsilcilerinin, daha önce başkanlık yapmış olan deneyimli arkadaşlarımızın, federasyonda görev yapmış arkadaşlarımızın, hatta medya temsilcilerinin olacağı bir arama

konferansı yapacağız. Bizleri izleyen akademisyenler olacak. Derneklerin gücünü birleştirip ortak bir sinerji yaratan yapıya ulaşmaya çalışıyoruz.

Bugüne kadarki alışkanlıklardan dolayı “Acaba bu değişiklik nasıl bir sonuç yaratır?” diye bir kuşku mevcut. Tüm derneklerimizin, yönetim kurulumuzda başkanları tarafından temsil ediliyor olması; doğru karar vermemiz ve doğru sonuç almamız açısından bizim için şans olacaktır. Bütçe konusunda da sorunlarımız var çünkü derneklerimizin bütçeleri, bizim bütçemizden daha güçlü. Etkinlik yaparak, proje gerçekleştirerek, belli sponsorlar yaratarak bütçemizi de büyötmeye çalışıyoruz.

“ÖNCELİĞİMİZ, FEDERASYONUMUZU GENİŞLETMEK”

Oktay Mersin: Önümüzdeki üç yılda önceliğimiz, federasyonumuzu genişleterek bölgemizde daha etkin ve verimli konuma gelmek olacak. Bu bağlamda federasyon yapımıza uygun derneklerle görüşmeleri hızlandırdık. Marmaris Genç İş Adamları Derneği’nin üyelik işlemlerini tamamladık. Böylece üye dernek sayımız 11 oldu. Üç dernek ile de görüşmelerimiz devam ediyor.

Üyeler arası ticaretin artırılması da çok önem verdiğimiz bir konu. Bunun için ilk yönetim kurulu toplantımızda bir komisyon oluşturduk. Komisyon, üyeler arası iletişimin ve ticaretin artması için faaliyetler düzenleyecek ve üyelerimizin ticari faaliyetlerini sektörel olarak sınıflandıracak. Üyeler arası bağların güçlendirilmesini sağlayarak potansiyel iş imkânlarının oluşturulması ve iş birliklerinin hayata geçirilmesi, çeşitli proje ve hibe fırsatlarının tüm üyelere duyurulması da çalışma planımız içinde yer alıyor.

GESİFED olarak geçmiş dönemde uygulamaya konan ‘Ege Hikâyesi’ projesine, yeni dönemde de devam edeceğiz. Bu projeyle bölgede sürdürülebilir sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmanın hızla gerçekleşmesi için çalışmalar yapacağız. Geleneksel hale getirdiğimiz Cumhuriyet Balosu etkinliğimize yeni dönemde devam edeceğiz. Dernek üyelerimizin yoğun katılımlarıyla gerçekleştireceğimiz etkinlikte, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı’nı hep

OKTAY MERSİN

Güney Ege Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (GESİFED) Başkanı

beraber coşkuyla kutlayacağız. Girişim ve teknoloji, çok önem verdiğimiz projeler arasında. Bu konuyla ilgili bir komisyon oluşturduk. Her ilimizden üyelerimizin oluşturduğu komisyon, bu konuyla ilgili üyeleri bilgilendirmek ve projeler üretmek için çalışmalara başladı. Yönetim kurulu toplantımızda aldığımız karara göre her sene farklı bir ilimizde ekonomi zirvesi düzenlemeyi planlıyoruz. Bu zirvelerde hem ekonominin nabzını tutmayı hem de toplanacağımız ildeki yatırım imkânlarını araştırarak yatırımcılarla

buluşturmayı hedefliyoruz. İlerleyen günlerde üye aidiyetlerinin artırılması, kurumsallaşma adımlarıyla birlikte daha güçlü bir GESİFED’in bilinirlik çalışmalarına önem verilmesi ve üye dernek sayısının artırılarak bölgede daha etkin konuma gelmesi, mentorluk rolünün güçlendirilmesi, federasyon içi üyeler arası ve federasyon dışı aktörlerle iletişimlerin geliştirilmesi, yaratılan katma değerlerin kayıt altına alınarak bölge genelinde veri kaynağı haline gelmesi odağımız olacak.

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI KOBİ'LER İÇİN BİR ENGEL DEĞİL, FIRSAT

TÜRKONFED, AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI İLE BAŞLAYAN DEĞİŞİM SÜRECİNİ KOBİ'LER ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRMEK ÜZERE "AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI VE KOBİ'LER" BAŞLIKLIL BİR RAPOR YAYIMLADI. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN, TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK TİCARET ORTAĞI OLDUĞUNUN BELİRTİLDİĞİ RAPORDA, EKONOMİDE ÖNEMLİ BİR PAYA SAHİP KOBİ'LERİN BU DEĞİŞİMDE KİLİT ROL OYNAYACAĞINA, BU NEDENLE AYM'NİN BİR ENGEL DEĞİL, FIRSAT OLDUĞUNA DİKKAT ÇEKİLDİ.

TÜRKONFED, Avrupa Yeşil Mutabakatı ve KOBİ'ler isimli raporu yayımladı. TÜRKONFED Ekonomi Danışmanı Doç. Dr. Nazlı Karamollaoğlu tarafından hazırlanan raporda, Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) ile başlayan değişimin KOBİ'ler çerçevesinde değerlendirilmesi hedeflendi. Aralık 2019'da Avrupa Komisyonu, 2050 yılına kadar Avrupa'yı iklim nötr hale getirmeyi ve ekonomik büyümeyi kaynak kullanımından ayırıştırıp Avrupa Birliği (AB) ekonomisinin sürdürülebilir olmasını amaçlayan AYM'yi yayımladı. AYM; kapsamlı bir politika tasarımı öngörerek bu süreçte sıfır kirlilik aksiyon planı, biyoçeşitlilik stratejisi, iklim gibi farklı politika alanlarına

odaklanan ve sektörel hedefleri destekleyen stratejiler oluşturdu.

Avrupa'nın, belirlenen hedeflere tek başına ulaşması imkânsız. Bu nedenle dönüşümün, uluslararası platformda uygulanması önem kazanıyor. En geç 2023 yılında uygulamaya geçirilmesi planlanan sınırda karbon düzenlemesi (SKD) mekanizmasının, AB ülkeleri ile ticari ilişkileri bulunan tüm ülkelere sirayet etmesi öngörülüyor. SKD uygulamasının detayları ve hangi sektörleri kapsayacağı henüz netlik kazanmasa da uygulamanın, AB'nin iklim değişikliği ile mücadele konusunda temel araçlarından biri olan Emisyon Ticaret Sistemi'nin (ETS) uluslararası alana genişletilmesi şeklinde olma ihtimalinin yüksek olduğu değerlendiriliyor.

DÖNGÜSEL EKONOMİ ADIMLARI TÜRK SANAYİSİNİ DÖNÜŞTÜRECEK

AYM'nin Türkiye ekonomisine etkisinin SKD ile sınırlı kalmayacağı ve döngüsel ekonomi adımlarının da Türk sanayisini etkileyeceği düşünülüyor. AYM kapsamında sunulan Döngüsel Ekonomi Eylem Planı'nda iklim nötr ve döngüsel ürünlerin üretimi amaçlanıyor. Planın bir parçası olan sürdürülebilir ürün politikası ile özellikle tekstil, inşaat, plastik ve elektronik gibi kaynak yoğun sektörlerde üretilen tüm ürünlerin döngüsel tasarımının önemi vurgulanıyor. Döngüsel ekonomide ham madde ve enerji kullanımının azaltılması, atık oluşumunun kontrol altına alınması ve enerji kaybının minimize edilmesi amaçlanıyor. Bu dönüşümün, yeşil büyümenin de katalizörü olduğu biliniyor. Yeşil büyüme, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından işletmelere yeni fırsatlar sunan, toplumsal eşitliği ve toplumsal refahı artıran, çevresel riskleri, ekolojik kısıtları azaltmayı amaçlayan bir büyüme modeli olarak tanımlanıyor. Beklenen dönüşümün, Türkiye'nin ekonomik gelişimini ve büyümesini destekleyen bir büyüme stratejisi olarak kurgulanması gerekiyor.

AYM'nin sürdürülebilir sanayi politika alanı kapsamında hazırlanan Yeni Sanayi Stratejisi ise hem dijital hem de yeşil bir dönüşüm amaçlıyor. Çiftlikten çatala gıda sistemi kapsamında da sürdürülebilir bir gıda politikası oluşturulması hedefleniyor. AB ayrıca Adil Geçiş Mekanizması kapsamında yeşil ekonomiye geçişten olumsuz etkilenecekler yardım etmek için mali destek ve teknik yardım sağlıyor. Avrupa Komisyonu, önümüzdeki 10 yıl içinde en az 1 trilyon Euro'luk sürdürülebilir yatırımı harekete geçirmeyi amaçlayan Avrupa Yeşil Mutabakatı Yatırım Planını açıkladı. Bu plan ile fosil yakıtla büyük ölçüde bağlı olan bölgelerde, geçişin sosyo-ekonomik etkisini hafifletmek için 2021-2027 döneminde en az 150 milyar Euro'luk desteğin mobilize edilmesi planlanıyor.

KOBİ'LER DÖNÜŞÜMDE BÜYÜK ROL OYNUYOR

AB, Türkiye'nin 2019 yılında ihracat ve ithalatının sırasıyla yüzde 42'sini ve yüzde 32'sini karşılayan en büyük ticari ortağı oldu. Türk KOBİ'lerinin toplam ihracatının yüzde 46'sını AB'ye gerçekleştirdiği biliniyor. Bu nedenle Türk işletmelerinin, AYM kapsamında uygulanacak politikalardan haberdar olmaları ve sürece hazırlık yapmaları büyük önem taşıyor. Bu dönüşümde, Türkiye'de toplam cironun yarısını ve istihdamın yüzde 72,4'ünü oluşturan KOBİ'ler, önemli bir rol oynuyor. AYM'nin gelişmekte olan ülkeler için bir engel olarak düşünülmesinden ziyade, bir fırsat olarak değerlendirilmesi gerekiyor.

AYM ile başlayan değişimin önemli bir parçasını oluşturan Döngüsel Ekonomi Eylem Planı ile KOBİ'ler, düşük karbonlu ekonomiye geçiş sürecinde gerekli uygulamaları benimseyerek bu

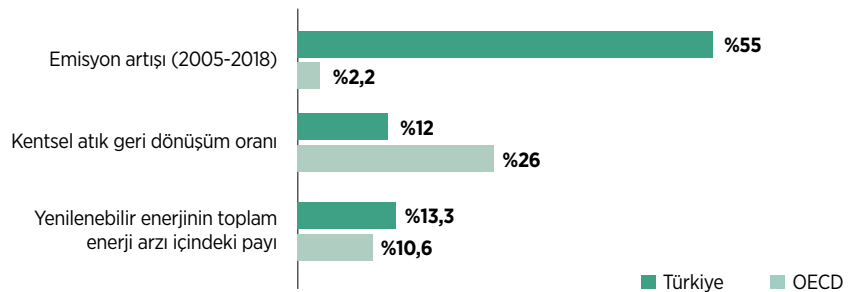
dönüşümün katalizörü olma konusunda potansiyel oluşturuyor. KOBİ'ler, yenilikçi kapasiteleri ve motivasyonları sayesinde yeşil dönüşümün sunduğu fırsatlardan yararlanarak hem istihdam hem de katma değer yaratma kapsamında itici güç olma konumuna sahip. AYM'nin, bir büyüme stratejisi olarak kurgulanıp KOBİ'lerin mevcut kırılabilirlikleri düşünülerek; gerekli politikaların yüksek teknoloji, yüksek verimlilik ve yüksek katma değeri hedefleyen bir amaç doğrultusunda oluşturulması önem taşıyor.

TÜRKİYE'NİN VE KOBİ'LERİN ÇEVRESEL GÖSTERGELERİ ARAŞTIRILDI

Rapora göre tüm OECD ülkeleri arasında son dönemde en yüksek sera gazı artışı kaydeden ülke Türkiye oldu. Türkiye'nin dünya sera gazı emisyonundaki payı yüzde 1'den az olsa da emisyon miktarı, 1990'dan bu yana düzenli biçimde arttı. 1990'da yaklaşık 220 bin ton olan emisyon miktarı, 2018'de 521 bin tona çıktı. Yenilenebilir enerji üretiminde kapasite artışı olumlu seyrederken toplam enerji ihtiyacının artmasına paralel, yenilenebilir enerjinin toplam enerji kaynakları içindeki payında önemli bir artış gözlenmiyor. Türkiye'nin enerji kaynaklarına bakıldığında 2018 itibarıyla fosil yakıtların payı yüzde 86 olarak görülüyor. Enerji verimliliği, Türkiye'de KOBİ'ler için önceliklendirilen bir uygulama. 2015 yılı verilerine göre tarım hariç sektörlerde toplam elektrik giderleri içinde KOBİ'lerin payı yüzde 45, toplam akaryakıt giderleri içinde ise yüzde 60 oranında. Dolayısıyla KOBİ'lerin enerji verimliliğinin artırılması konusunda önemli bir rolleri bulunuyor.

Hava kirliliğine ilişkin göstergelere göre ise Türkiye'de kirli hava

TÜRKİYE'NİN ÇEVRESEL GÖSTERGELERİ

Türk KOBİ'lerinin yüzde 40'ı kaynak verimliliğini artırma konusunda hiçbir yatırım yapmadı, AB'de ise bu oran yüzde 30. Kaynak verimliliği konusunda dış destek alma eğilimi Türk KOBİ'lerinde yüzde 7'de kalırken AB ülkelerinde yüzde 22 oldu.

maruziyeti, OECD ortalamasının oldukça üstünde seyrediyor. Belediye atık yönetimi konusunda da Türkiye, OECD ortalamasının oldukça altında. Kaynak verimliliği noktasında Türkiye'de 2011-2017 döneminde malzeme tüketiminin yüzde 8 arttığı görülüyor. Bu oran OECD ülkelerinin genelinde yüzde 7 düşmüş durumda. Türkiye'de devletin çevre ile ilgili Ar-Ge harcamaları, toplam Ar-Ge harcamaları içerisinde diğer OECD ülkelerine oranla küçük bir paya sahip.

SKD BİR MALİYET UNSURU YARATACAK

SKD ile maruz kalınacak vergi ve ek maliyetlerin ise önümüzdeki dönemde özellikle büyük ölçekli firmalar için önemli bir maliyet unsuru olabileceği düşünülüyor. Raporda SKD'nin etkileri; sektörel ve ölçek bazında hesaplanan AB ihracat yoğunluğu ile sektörel düzeyde hesaplanan ETS'nin ima ettiği vergi oranı kapsamında hesaplandı. Sonuç olarak SKD'nin etkilerinin mikro ve küçük işletmelerde AB'ye olan düşük ihracat yoğunlukları nedeniyle sınırlı kalacağı, SKD'nin büyük ve orta ölçekte faaliyet gösteren üreticilerin değer zincirleri boyunca tedarik kararlarını etkileme ihtimali olduğu görüldü. Büyük şirketlerin tedarikçisi konumunda olan mikro ve küçük ölçekli işletmelerin, SKD sonucu dolaylı olarak etkilenmeleri bekleniyor. SKD'nin ilk dönemlerinde ana metal sektöründe faaliyet gösteren orta ve büyük ölçekte firmalar, "görece riskli" olarak değerlendirilirken SKD'nin olgunluğa eriştiği dönemde tüm sektörleri kapsayacağı öngörüsü altında; orta ölçekte tarım, maden ve gıda sektörlerinin, büyük ölçekte ise kok kömürü ve tarım sektörlerinin etkilenmesi bekleniyor.

KOBİ'LERİN ENGELİ FİNANSAL KAYNAK VE FARKINDALIK EKSİKLİĞİ

KOBİ'lerin yeşil ekonomiye geçiş sürecinde karşılaştıkları fırsatlar, kaynak verimliliği kanalıyla kazanılan maliyet avantajı, yeni marketlere erişim fırsatları ve eko-inovasyon olarak sıralanıyor. Flaş Barometre anketine göre Türk KOBİ'lerinin yüzde 12'si, kaynak

verimliliği aksiyonlarının üretim maliyetini “önemli ölçüde” azaltan, yüzde 32’si ise üretim maliyetini “kısmen azaltan” bir faktör olarak değerlendiriyor. Kaynak verimliliği aksiyonlarının üretim maliyetlerini “önemli ölçüde artırdığını” belirten KOBİ yüzdesi, AB ülkelerinin oldukça üzerinde seyrediyor. Bu durum kaynak verimliliğinin üretim maliyeti üzerindeki pozitif etkileri konusunda rehberlik ihtiyacının gerekliliğini ortaya koyuyor. Kaynak verimliliği aksiyonları sonucunda Türkiye’deki KOBİ’lerin yüzde 16’sı üretim maliyetlerinin kısmen arttığını, yüzde 44’ü ise azaldığını belirtiyor. Türk KOBİ’lerin yaklaşık yüzde 13’ü yeşil

ürün ve hizmet sunarken AB’de bu oran yüzde 24. Yeşil ürün ve hizmet yelpazesini oluşturma ve genişletme kapsamında Türk KOBİ’lerinin en temel ihtiyacı mali teşvik ve danışmanlık olarak görülüyor. KOBİ’lerin yeşil ekonomiye geçişte karşılaştıkları en önemli engeller ise talep, getiri, düzenleme gibi belirsizlikler, finansal kaynakların yetersizliği, farkındalık ve iş gücü eksikliği olarak sıralanıyor. Türk KOBİ’lerinin yüzde 40’ının kaynak verimliliğini artırma konusunda hiçbir yatırım yapmadığı gözlenirken, yüzde 29’u cirosunun yüzde 5’inden az bir kısmını kaynak verimliliğine ayırıyor.

Kaynak verimliliği aksiyonlarının üretim maliyetlerini “önemli ölçüde artırdığını” belirten KOBİ yüzdesi, AB ülkelerinin oldukça üzerinde seyrediyor.

TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI **ORHAN TURAN**

"YEŞİL DÖNÜŞÜMÜNE YÖNELİK POLİTİKALAR, DESTEK VE TEŞVİKLERLE ELE ALINMALI"

"AYM’nin bir büyüme stratejisi olarak kurgulanması gerekiyor. Bunu yaparken de KOBİ’lerin mevcut kırılganlıkları düşünülmeli ve gerekli politikalar; yüksek teknoloji, yüksek verimlilik ve yüksek katma değeri hedefleyen bir amaç doğrultusunda oluşturulmalı. Tıpkı dijital dönüşüm gibi ekonomimizin ve KOBİ’lerimizin rekabetçiliğinde kalıcı etkisi

yaratacak AYM sürecinde de döngüsel ekonomi, SKD ve Paris İklim Anlaşması kapsamında bir an önce harekete geçmeliyiz. Özellikle ülke olarak imzaladığımız Paris İklim Anlaşması’nın uygulamaya geçmesi ile AB’nin dijital ve yeşil dönüşüm fonlarından ekonomimiz adına yararlanma fırsatı doğacaktır. KOBİ’lerin yeşil dönüşüm yolculuğuna rehberlik edecek

politikaların, süreci hızlandıracak destek ve teşvikler ile ele alınması gerekiyor. AYM’nin AB-Türkiye arasındaki Gümrük Birliği’nin güncellenmesi sürecinde, KOBİ’ler perspektifi ile ele alınması da en doğru ve kapsamlı çözüm alanı olarak görünüyor. Türkiye’nin oyunun dışında kalmaması için iş dünyasının yaratacağı farkındalık ve liderlik de büyük önem arz ediyor."

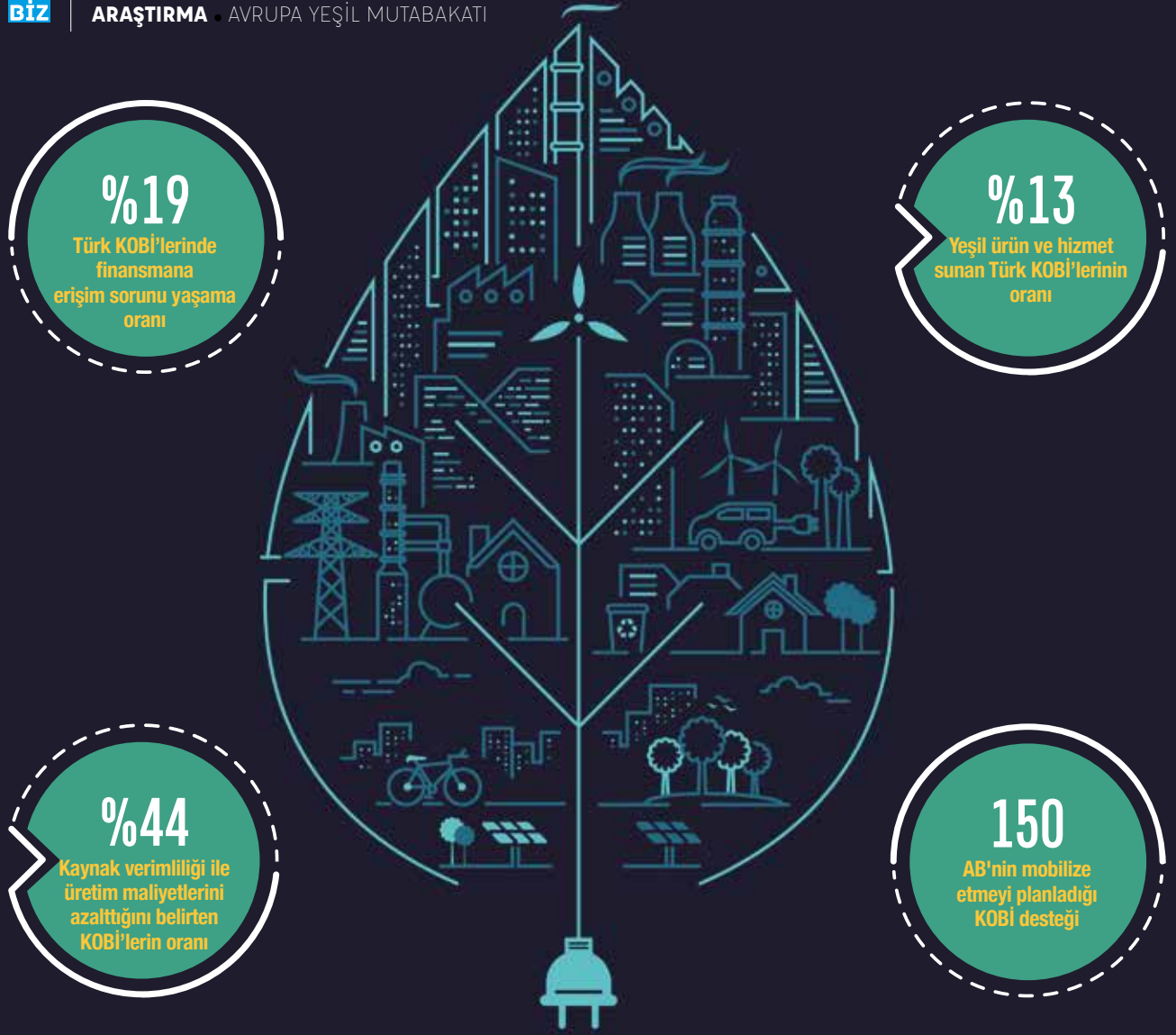
TÜRKONFED EKONOMİ DANIŞMANI **DOÇ. DR. NAZLI KARAMOLLAOĞLU**

"SKD'DEN EN FAZLA ETKİLENECEK SEKTÖRLERİ BELİRLedik"

"Özellikle döngüsel ekonomi ve kaynak verimliliği alanlarında KOBİ’lerin çok önemli bir rolü olduğunu görüyoruz. Türkiye’de sanayi ve hizmet sektörlerinde yaklaşık 7 bin büyük şirkete kıyasla 3,2 milyon KOBİ bulunuyor. EKO-inovasyonu teşvik ederek KOBİ’lerin çevresel etkilerini sınırlamak mümkün. Rapor kapsamında SKD’den en fazla etkilenecek sektörleri belirledik.

En yüksek vergi oranının elektrik, çimento, tarım ve ana metal sanayisinde olduğunu görüyoruz. İlk etapta karbon kaçağı riskli ürünlerin ve sektörlerin bu uygulamaya tabi olacağı belirtiliyor. Bu sektörler; petrol ve rafineri, kâğıt, cam, seramik, demir çelik, elektrik ve kimyasal ürünler olarak biliniyor. KOBİ’lerin sürdürülebilirlik ve kaynak verimliliğini artırma yönünde atacakları adımlar

önem taşıyor. Türk KOBİ’ler, kaynak verimliliği ile ilgili dış destekten ziyade, kendi finansmanı ve teknik kaynaklarını kullanıyor. Kaynak verimliliğine yapılacak yatırımların kısa vadede getirisiz olmayacağı düşünülüyor. KOBİ’lerin eğitim ve beceri seviyesinin artırılması gerekiyor. Çevre, iklim ve istihdam politikalarının bütüncül bir yaklaşımla kurgulanmasını öneriyoruz."

Yeşil ürün ve hizmet yelpazesini oluşturma ve genişletme kapsamında Türk KOBİ'lerinin en temel ihtiyacı; mali teşvik ve danışmanlık olarak görülüyor.

AB, KOBİ STRATEJİSİNİ BELİRLER

AB KOBİ Stratejisi, 2020 yılının mart ayında açıklandı. Strateji kapsamında ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak KOBİ'lerin rekabetçi, sürdürülebilir ve dayanıklı olmaları amaçlanıyor. Strateji; sürdürülebilirlik ve dijitalleşme için destek, düzenleme yükünün azaltılması ve pazar erişiminin iyileştirilmesi ile finansmana erişim başlıklarına odaklanıyor. Sürdürülebilirliğin sağlanmasında dijitalleşme ile paralel bir yol izlenmesi önem taşıırken KOBİ'ler, dijital ekonominin bir parçası olan veri odaklı stratejilerden henüz tam olarak yararlanamıyor. Dijitalleşme, KOBİ'lere hem üretim süreçlerinin verimliliğini hem de ürün ve iş modellerini yenileyebilme kabiliyetlerini artırmak için büyük fırsatlar sağlıyor. Avrupa'da KOBİ'lerin

yalnızca yüzde 17'si dijital teknolojileri işlerine başarıyla entegre ederken Türkiye'de farklı dijital teknolojilerden yararlanma oranı KOBİ'lerde oldukça düşük. Dijitalleşme konusunda en önemli engeller ise Türkiye'de finansal kaynak yetersizlikleri ve altyapı eksikliği. Dijitalleşmenin sağlanabilmesi için bir başka ihtiyaç da yüksek becerili iş gücü. Bu dönüşüme iş gücünün mevcut yapısının uyum sağlaması gerekiyor. Finansmana erişimdeki sıkıntılar AB KOBİ'lerinin yüzde 21'i, Türk KOBİ'lerinin ise yüzde 19'u için en büyük sorunlardan biri. Bu çerçevede KOBİ'lerin finans kaynaklarının çeşitlendirilmesine ihtiyaç duyuluyor. AB KOBİ Stratejisi'nde krediler ve start-up'ların öz sermaye finansmanına erişimlerinin artırılması gibi seçenekler üzerinde duruluyor.

Cephelerinizde
Çözüm Ortağınız.

ÇUHADAROĐLU

interal

interax

interwall

intersecure

interdigi

www.cuhadaroglu.com

TÜRKİYE LİMAN İŞLETMELERİ DERNEĞİ BAŞKANI
MEHMET HAKAN GENÇ

"TÜRK LİMANLARINDA GÜVENİLİR VE HIZLI HİZMET VERİLİYOR"

TÜRKİYE'NİN ÖNEMLİ LİMANLARINI TEMSİL ETTİKLERİNİ SÖYLEYEN TÜRKİYE LİMAN İŞLETMELERİ DERNEĞİ (TÜRLİM) BAŞKANI MEHMET HAKAN GENÇ; "BUGÜN HİÇBİR GEMİ VE MAL; LİMANLARIMIZDA SIKIŞIKLIK YÜZÜNDEN BEKLEMİYOR, YÜKSEK STANDARTTA GÜVENİLİR VE HIZLI HİZMET VERİLİYOR" DEDİ.

Türk limancılık sektörünün gelişimini ve dünyadaki konumunu konuştuğumuz TÜRLİM Başkanı Mehmet Hakan Genç; sektörün çağın getirdiği yenilikler karşısında proaktif davranması gerektiğini vurguladı.

Öncelikle TÜRLİM'in kuruluş misyonundan bahsetmenizi isteriz. Amaçlarınız ve şu anda dernek üye sayınız hakkında bilgi verir misiniz?

TÜRLİM, ülkemizdeki liman işletmelerini bir araya getirerek ortak sorun ve ihtiyaçları tartışıp, çözüm önerileri ile talepleri kamu idaresine intikal ettirmek ve yapılması gereken düzenlemelerde idareye katkı sağlamak üzere kuruldu. Üyelerimiz arasından oluşturulan çalışma gruplarınca sağlanan platformlar üzerinden limanlarımızdaki en iyi uygulamaların yaygınlaştırılması, paydaşlarımız ve yurt dışındaki sektörel kuruluşlarla nitelikli bilgi alışverişi hedeflendi.

Amacımız; ülkemizin iç ve dış ticaretinin, deniz yoluyla yapılan turizmin temel yapı taşı olan liman işletmelerimizin, büyüyen ekonomimizin ihtiyaçlarını önceleyen altyapı yatırımlarını zamanında yapabilmeleri adına, kamu otoritesi ve paydaşlarımızda gereken farkındalığı yaratmak ve çözüm odaklı yaklaşımlarla bu amaca hizmet edecek imkânları sağlamaktır. Ülkemizde toplam kıyı tesisi sayısı 197 olsa da belirli bir tonajın üzerinde uluslararası yük elleçleyen limanlarımızın sayısı 100 civarında. Limancılık sektörünün tek sivil toplum kuruluşu olan derneğimizin 69 üyesi bulunuyor. Ülkemizin önemli limanlarını temsil ediyoruz. 2020 yılında Türkiye'de elleçlenen konteynerin yüzde 96'sı, genel kargonun yüzde 68'i, sıvı kimyasal yüklerin yüzde 100'ü, bitmiş araçlar lojistiğinin yüzde 89'u TÜRLİM üyeleri tarafından gerçekleştirildi.

Türkiye'nin liman işletmelerinin mevcut durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Limancılık sektörü, milli mevzuatlarla yönetilen bir iş alanı olsa da yapılan işin mahiyeti uluslararası nitelikler taşıyor. Bu nedenle limanlarda uluslararası ticarete konu olan yük ve gemilere, uluslararası standartlarda hizmet veriliyor. Anadolu'yu çevreleyen üç denizin ve bir iç denizin kıyısında yer alan 100'ü aşkın liman ve iskelemiz, dış ticaretimizin yüzde 80'inin

gerçekleşmesi için gereken altyapıyı sağlıyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2020 yılı verilerine göre 389 milyar dolarlık Türkiye dış ticaretinin 216 milyar dolarlık kısmı, deniz yoluyla gerçekleşti. Konuya ihracat açısından baktığımızda 169,4 milyar dolarlık ihracatımızın yüzde 60'ı, limanlarımızda elleçlenerek dış pazarlara ulaştırıldı.

Limancılık sektörünün Türkiye ekonomisi üzerindeki etkilerini detaylı olarak ortaya koyma hedefiyle PwC şirketine "Türkiye'de Limancılık Sektörünün Etki Analizi ve İhtiyaç Değerlendirmesi" raporu hazırlatıldı. Çalışma sonucunda Türkiye'deki limancılık sektörünün ciro olarak toplam 96,3 milyar TL tutarında ekonomik bir etki yarattığı saptandı. Sektörün GSYİH'ye katkısı ise yaklaşık 46,6 milyar TL. Sektör, 2018 yılında Türkiye'de yaklaşık 71 bin kişilik istihdamı doğrudan sağladı, dolaylı istihdam ise 228 bin 223 oldu.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü verilerine göre 2020 yılında ülkemizdeki limanlarda bir önceki yıla göre yüzde 2,6 oranında artış ile 496,6 milyon ton yük elleçlendi. Bu yüklerin 139 milyon tonu ihracat, 226 milyon tonu ithalat, 58 milyon tonu kabotaj ve 72 milyon tonu transit rejiminde. Aynı yıl limanlarımıza uğrak yapan gemi sayısı ise 49 bin. Limancılık yatırımları büyük sermaye gerektiren ve çok uzun zaman alan yatırımlar olmasına rağmen özel sektörün stratejik öngörülerini sayesinde bugünkü kapasitelere ulaşıldı. Bugün hiçbir gemi ve mal; limanlarımızda sıkışıklık yüzünden beklemiyor, yüksek standartta güvenilir ve hızlı hizmet veriliyor.

TÜRKLİM olarak iki yıldır etkisini sürdüren pandemi sürecinde sorunların çözümleri noktasında ne gibi adımlar attınız?

TÜRKLİM, COVID-19 salgını sürecinde önemli bir misyon üstlendi. Salgının limanlar ve denizcilik sektörü üzerindeki etkilerini yakından takip ederek hazırladığı aylık raporları, denizcilik sektörü ile paylaştı. Aylık bazda limanlardan elde edilen veriler ile hazırlanan COVID-19 Ekonomik Etki Analizi raporunu, 10 aylık bir veri seti yorumu ile limanlarımıza sunduk. Bu çalışma, limancılık alanında bugüne kadar yapılmış en kapsamlı çalışma oldu.

69

TÜRKLİM üye sayısı

%60

Limanların Türkiye ihracatındaki payı

228.223

Sektörün toplam istihdamı

COVID-19'un etkileri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, denizcilik sektöründeki en büyük olumsuzluğu kurvaziyer limanlar ve gemiler yaşadı. Dünya limanlarının yolcu gemilerine kapatılması, sektörün faaliyetlerine ara vermesine neden oldu. Salgın nedeniyle gemilere yönelik getirilen kısıtlamalarda artış olmasına rağmen kamu idarelerinin başarılı yönetimi sayesinde kısıtlamaların gemi operasyonlarına ve bekleme sürelerine etkisi sınırlı oldu. Limanlardaki yük akışı aksamadı. TÜRKLİM'in salgında üstlendiği diğer önemli görev ise üye limanları bir araya getirerek başarılı örnek uygulamaların tüm limanlarca öğrenilmesini sağlamak oldu.

COVID-19'un etkileri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, denizcilik sektöründeki en büyük olumsuzluğu kurvaziyer limanlar ve gemiler yaşadı.

Salgın döneminde ticaretin ve ulaşımın sürmesi noktasında limanların nasıl bir önemi olduğunu söyleyebiliriz?

Türkiye'nin dış ticaretinde deniz yolu taşımacılığının payı tonaj olarak yüzde 80'in, bedel olarak da yüzde 60'ın üzerinde. Salgın döneminde ülkelerin tecrit uygulamaları kapsamında alınan önlemler; diğer taşıma modları için önemli bir engel teşkil ederken limanlarımız, çalışmalarını kesintisiz olarak önlemler çerçevesinde sürdürdü. Bu çerçevede limanların ülkeler için olan önemi belirgin bir biçimde ortaya çıktı. Ülkemizin bu bağlamda sahip olduğu avantaj ve fırsatlar, yönetici kadrolar ve tüm sektörler için aydınlatıcı oldu.

Tedarik zincirinde yaşanan kırımlar sonrasında Türkiye'nin tedarik üssü olma konumu gündeme geldi. Bu noktada liman ve lojistik altyapısının iyileştirilmesi açısından neler yapılabilir?

Tedarik zincirlerinin bozulması, dünyada ciddi bir tedarik sorununu ortaya çıkardı ve tedarik zincirlerinin verimliliği sorgulanır hale geldi. Önemli tüketim merkezlerine yakın konuşlanan gelişmekte olan ülkelerin ekseninde, daha kısa ve çevik tedarik zincirlerinin oluşturulması pek çok platform tarafından dile getirildi. Türkiye de bu ülkelerden biri. Ülkemizin nitelikli iş gücü, AB pazarlarına uygun lokasyonu, gelişmiş yan sanayisi ve ticari çevresi önemli avantajlar ortaya çıkarıyor. Mevcut liman altyapımız kısa ve orta vadede muhtemel talepleri karşılayacak durumda. Fakat aynı durum limanların geri sahasındaki lojistik altyapısı için geçerli değil. Ülkemizde özellikle demir yolu bağlantılı lojistik altyapısının ve bu lojistik merkezlerdeki hizmet niteliğinin uluslararası standartlarda geliştirilmesi gerekiyor.

Pandemi öncesi ve pandemi dönemi kıyaslandığında Türk limanlarında nasıl bir hareket değişimi yaşandı?

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı verilerine göre Türkiye'nin geneline baktığımızda; 2020 yılında ülkemizdeki limanlarda elleçlenen toplam yük, 2019 yılına göre artış gösterdi. Yük bazında değerlendirildiğinde, Hazar petrollerinin küresel piyasalardaki talebinin düşmesine bağlı olarak sıvı

dökme yüklerde bir düşüş yaşandı. Diğer tüm yük grupları, yılı artış ile tamamladı. Kargo tipine göre mevcut verileri 2019 yılı ile mukayese ettiğimizde; katı dökme yükte yüzde 9,4, genel kargoda yüzde 3,6'lık artış olurken sıvı dökme yükte yüzde 5,5 daralma görülüyor. Konteynerle taşınan yükte yüzde 2,4, araçla taşınan yükte ise yüzde 29,5'lik artış var. Genel toplama baktığımızda 2020'de elleçlenen yüklerin ton olarak yüzde 2,6 arttığını görüyoruz.

TÜRKLİM Kariyer Port'ta yapılan çalışmalardan bahseder misiniz?

Limancılık sektöründe kalifiye ve eğitilmiş eleman açığını kapatmanın yollarından biri; eğitimlerin belirli bir çerçeve ve kalitede yürütülmesi ve sonucunda etkin bir değerlendirme mekanizması ile liman çalışanlarının belgelendirilmesi. TÜRKLİM; bir yandan eğitim kalitesini yükseltme çalışmalarına destek verirken öte yandan, eğitimin çıktılarının ulusal ve uluslararası düzeyde geçerli bir sistem içinde ölçülüp belgelendirilmesi için Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından kurulan Ulusal Yeterlilik Çerçevesi'ne limancılık sektörünün dahil olmasını sağladı. TÜRKLİM, 2009 yılından itibaren limancılık meslek standartlarının belirlenmesi çalışmalarına başladı. Bu konuda 2011 yılında AB hibesine hak kazanarak TÜRKLİM Kariyer-Port: Mesleki Yeterlilik ve Personel Belgelendirme Merkezi Kurulması Projesi'ni gerçekleştirdi. Bu kapsamda 2014 yılında Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilerek Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından da yetkilendirildi. Bugüne kadar yapılan sınav ve belgelendirme faaliyetleri sonucu 10 bin 500 liman çalışanına Mesleki Yeterlilik Belgesi verildi.

Limanlarımızı global rekabette öne çıkaracak gelecek stratejileri neler olmalıdır?

Türkiye, küresel denizcilik sektörü içinde önemli bir yere sahip. Bu durum, dış pazarlara ulaşma ve rekabetçi olma hususunda önemli bir avantaj teşkil ediyor. Stratejik denizcilik rotalarının üzerinde bulunmamız, limanlarımız için önemli bir yük potansiyeli oluşturuyor. Diğer bir önemli avantajımız ise Türk

Limancılık yatırımları büyük sermaye gerektiren ve çok uzun zaman alan yatırımlar olmasına rağmen özel sektörün stratejik öngörülerini sayesinde bugünkü kapasitelere ulaşıldı.

limancılık sektörünün son derece dinamik olması ve gelişmelere hızlı tepki verebilmesi. Limanlarımızda teknolojik yatırımlar arttı, modern liman işletmeciliğine geçildi. Gemilere verilen hizmet açısından Türk limanları ile dünya limanları arasında fark bulunmuyor.

Gelişmiş ülke limanları ile Türk limanları arasındaki en önemli fark, limanların yatırım ve işletme aşamasında izin ve onay almak amacı ile muhatap olduğu yetkili kurum sayısının fazlalığı, kamu kurumlarında yetki karmaşasının bulunması, kurumların yasal mevzuatlarının bütünlük gösterememesi, sektörün çok başlı durumunun liman gelişimine engel olması, sorumlu idare birimlerinin zaman zaman birbirleriyle çelişen uygulamalarının yarattığı çözümsüzlükler, yeni liman inşası veya kapasite artışlarına ilişkin çok uzun süren prosedür ve bürokratik sürecin son derece zorlu, karışık ve zaman alıcı olmasıdır.

Dernek olarak kısa ve orta vadeli planlarınız, hedefleriniz nelerdir?

Ulusal limancılığımızın dünyada ve Türkiye'de saygın bir kimlik kazanmasını arzuluyoruz. Bu

nedenle sektörümüzün gelişmesi ve Türkiye'nin, dünya deniz ticaretinde hak ettiği payı alması için çalışmalar yapıyoruz. Limancılık sektörünün kalite ve niteliğinin artması için de çabalarımız sürüyor.

Limanlar büyük ölçekli ekonomik yatırımlardır. Limanların etkin ve verimli çalışması sadece liman işletmecisini değil, dış ticaretimizi ve turizmi de olumlu etkileyecektir. Ülkemiz, özelleştirme öncesinde gerekli yatırımların yapılmamasının olumsuz etkilerini uzun yıllar yaşadı. Bu bağlamda liman yatırımlarının stratejik yatırımlar kapsamına alınması hususunda gayretlerimiz devam edecek. TÜRKLİM olarak iş ve mevzuat süreçlerini sürekli iyileştirmeye çalışıyoruz. Uzun vadede limancılık sektörüne ilişkin doğru politikaların oluşturulması ve uluslararası platformlarda ülke limancılığımızın en iyi şekilde temsil edilmesi gerekiyor. Kısa ve orta vadede limancılık sektörünün önünde duran sorunların çözülmesi, sektör ile ilgili kurum ve kuruluşların arasında etkin bir koordinasyonun sağlanması, sektörün çağın getirdiği yenilikler karşısında hızlı aksiyon alması, hatta proaktif davranması gerekiyor.

LÖSEV BÜYÜDÜ

artık YETİŞKİN
LÖSEMİ VE KANSER
HASTALARINA DA
destek veriyor

LÖSEV
Lösemili Çocuklar Vakfı

0312 447 06 60
www.losev.org.tr

ANKARA GİRİŞİMCİ İŞ KADINLARINI DERNEĞİ (ANGİKAD) BAŞKANI
HANDE ÖZTÜRK

"KADINLARI GÜÇLENDİRMEK İÇİN ÇALIŞIYORUZ"

ANKARA GİRİŞİMCİ İŞ KADINLARINI DERNEĞİ'NİN (ANGİKAD) HAYATA GEÇİRDİĞİ ÖNEMLİ PROJELER HAKKINDA BİLGİ VEREN ANGİKAD BAŞKANI HANDE ÖZTÜRK; "ÜLKEMİZDE KADINI EKONOMİK, SOSYAL VE SİYASİ ALANDA GÜÇLENDİRMEK İÇİN ÇALIŞIYORUZ" DEDİ.

ANGİKAD, 2007 yılından bu yana iş dünyasındaki girişimci kadınların sorunlarına yönelik çözümler üreten projeleri hayata geçirirken aynı zamanda eğitim alanında, kız çocuklarına sağladığı burs olanaklarıyla da dikkat çekiyor. Derneğin son dönem faaliyetlerini ANGİKAD Başkanı Hande Öztürk'ten dinledik.

Öncelikle ANGİKAD'ın kuruluş amacı ve hedefleri ile ilgili bilgi almak isteriz.

ANGİKAD; kadınların iş dünyasındaki statülerini sağlamlaştırmak ve ülke ekonomisine katkılarını artırmak amacıyla, kadın girişimcilere yürütmekte oldukları faaliyetlerde destek olmak için 2007 yılında kurulmuş bir sivil toplum kuruluşu. Ulusal ve uluslararası platformlarda kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları gibi birçok paydaşla yapılan projelerle fırsat eşitliği ve kadın girişimciliğini desteklemek, kadının ekonomik ve sosyal alanda gelişimine katkı sağlamak en önemli hedeflerimiz. ANGİKAD olarak 140 üyemizle ülkemizde kadınları ekonomik, sosyal ve siyasi alanda güçlendirmek için çalışıyoruz. Kadın girişimcileri, işlerini ilgilendiren konularda bilgilendirmek, işlerini geliştirmelerine yönelik teşvik etmek, her türlü mentorluk desteği vermek ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunmak için projeler yürütüyoruz.

Kadınları girişimciliğe teşvik etmek amacıyla dernek olarak yaptığınız faaliyetlerden bahsedebilir misiniz?

Türkiye'de kadın girişimci sayısı, erkek girişimcilerin oldukça altında. Ankara'da kadın girişimcilerin en büyük artışı; başkentte olmamız sebebiyle desteklere, finans kaynaklarına ve kamu kurumlarına yakın olmalarıdır. Ayrıca şehrimizdeki ulaşım ve internete erişimin kolaylığı, kadın girişimcilere destek veren alışveriş merkezi ve organize sanayi bölgelerinin sayısının fazlalığı sayesinde kadın girişimci oranı diğer illere göre yüksek seviyede.

Kadın girişimciler; kadınlar hakkındaki değer yargıları ve inanışlar bilgi ve eğitim eksikliği, erkek sahipli iş yerlerini merkez alan satın alma politikaları, sermaye bulma güçlüğü, yasal ve bürokratik desteklerin azlığı ve ev hizmetlerinin her zaman işlerinin önüne geçmesi yüzünden

erkek girişimcilerin gerisinde kalıyor. ANGİKAD olarak kadın girişimcilere ve girişimci adaylarına, işlerini geliştirmelerine yönelik projeler yapıyoruz. İş piyasası, ticaret, satın alma, fiyatlandırma, iş planı oluşturma, finansal yönetim, dijital pazarlama, marka oluşturma, İK ve çalışma ilişkileri uygulamaları, fırsat eşitliği bilinci gibi konularda eğitimler veriyoruz. Başarılı kadın girişimcilerle buluşmalarını sağlıyoruz.

Üye profilinizdeki kadın girişimciler hangi sektörlerde faaliyet gösteriyor? Kadınların girişimcilik yolculuklarında en fazla desteğe ihtiyaçları olan konuların neler olduğunu gözlemliyorsunuz?

ANGİKAD üyeleri olan girişimci iş kadınları; tarım, ekonomi, turizm, reklamcılık, sanayi ve dış ticaret, hizmet, basın-yayın-tasarım, sağlık hizmetleri, sigortacılık, danışmanlık, telekomünikasyon, teknoloji, enerji, inşaat, hukuk, peyzaj mimarisi, savunma sanayisi gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösteriyor. Hemen her sektörde faaliyet gösteren güçlü üye profili ile ulusal ve uluslararası birçok proje üreten ANGİKAD, kazanımıyla kız öğrencilerin eğitimine burs ve mentorluk desteği sağlıyor. Kadın girişimcilerin desteğe ihtiyacı olduğu konuların başında finansa erişim, dijitalleşme, marka oluşturma, hukuksal haklar ve toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalığı geliyor.

Projeleriniz, ulusal-uluslararası iş birlikleriniz ve faaliyetlerinizden kısaca bahseder misiniz?

ANGİKAD, girişimcilik ekosisteminin yeni kuşakları da kapsayacak şekilde yaygınlaşması, verimlilik ve kalite odaklı girişimciliğin gelişmesi için “Girişimcilik Kampı” düzenliyor. Türkiye’nin dört bir yanından son sınıf üniversite öğrencisi olup özellikle burslu okuyan genç kızlarımızı hedef alan ANGİKAD Girişimcilik Kampı; derneğimizin en önemli aktivitelerinden biri. Üzerinde hassasiyetle duruyor ve düzenli olarak her yıl gerçekleştiriyoruz. Bu yıl dokuzuncusunu gerçekleştireceğimiz kampımızı, online olarak yapacağız. ANGİKAD Girişimciler Buluşması; tüm kadın girişimcilerin, ürün ve hizmetlerini sergilemelerini sağlayan, etkinlik süresince yapılan panellerle

katılımcıların güncel konular hakkında bilgi sahibi olmalarına imkân yaratan, destek verdiği sosyal sorumluluk projesiyle kız çocuklarına burs imkânları sunan, geniş tabanlı bir organizasyon. Toplumsal cinsiyet eşitliği haftamız kapsamında düzenlenen etkinliklerle, iş hayatında toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili farkındalık yaratılması ve geliştirilmesi, paydaşların bir araya getirilmesi, çözüm önerileri geliştirilmesi ve kamuoyu yaratılarak toplumun bilinçlendirilmesi amaçlanıyor. Basında söyleşiler ve haber yazıları, farklı mecralarda yapılan etkinlikler, üniversitelerde düzenlenen paneller ve toplumun her kesimine yönelik eğitimlerle bu hedefin gerçekleşmesi amaçlanıyor. Yıl boyunca mentorluk projeleri, ANGİKAD Akademi eğitimleri devam ediyor.

Pandemi dönemi ANGİKAD’ın üye profilini ve çalışmalarını nasıl etkiledi?

Pandemi süresince derneklerin kapalı olması sebebiyle, çok uzunca bir süre üye alımı gerçekleştiremedik. Çalışmalarımızı ve toplantılarımızı online platformlara taşıdık. Geleneksel projelerimizi de online olacak şekilde tekrar tasarladık ve uygulamaya koyduk. Üye adaylarımızla olan görüşmelere de online olarak devam ettik.

Pandemi ile birlikte kadınların iş ve sosyal yaşamlarında artan yüklerinin kadın girişimciliğine olumsuz etkileri olduğunu düşünüyor musunuz?

TÜİK haziran 2020 İşgücü İstatistikleri raporu gösteriyor ki; erkek sahipli iş yerlerinde çok yüksek oranda bir düşüş yaşanırken, kadın sahipli iş yerlerinde yüzde 20’ye yakın bir artış var. Kadınların, pandemi koşullarını fırsata çevirip, kendi işlerini kurarak kazanç sağladıkları görülüyor. Pandemi ile oluşan bu yeni kadın girişimciler desteklenmeli. Bu destekler, kamu ve STK’lar ile koordineli olarak kadınlara ulaştırılmalı.

Ancak kadın istihdamı için aynısını söylemek çok zor. İstihdam oranları ne yazık ki geriye gidiyor. Pandemi artan ev, çocuk ve yaşlı hizmetlerinin üzerlerine yüklenmesiyle kadınlar, özellikle evden çalışma sonrasında ofise geri dönemiyor. Kadınların pandemi öncesi olan haklarının korunması için çalışmalar yapılmalı.

Kadın girişimcilerin desteğe ihtiyacı olduğu konuların başında finansa erişim, dijitalleşme, marka oluşturma, hukuksal haklar ve toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalığı geliyor.

SİVİL SOHBETLER WEBINAR SERİSİ DEVAM EDİYOR

TÜRKONFED VE FNF TÜRKİYE İŞ BİRLİĞİNDE, YURT DIŞINDA FAALİYET GÖSTEREN TÜRK İŞ İNSANI DERNEKLERİNİN KATILIMLARIYLA, PANDEMİNİN KÜRESEL ETKİLERİNİ DEĞERLENDİRMEK VE ULUSLARARASI EKONOMİYE YANSIMALARINI TARTIŞMAK AMACIYLA SİVİL SOHBETLER WEBİNA RLARI HAYATA GEÇİRİLDİ.

TÜRKONFED yürütücülüğünde, FNF Türkiye desteğiyle başlatılan Sivil Sohbetler serisi; Türkiye’de ve dünyada sivil toplumun özüne inmek ve pandeminin hem ulusal hem de küresel boyutta sivil topluma etkilerini tartışmak amacıyla başlatıldı. Yurt dışında faaliyet gösteren Türk iş dünyası derneklerinin katılımıyla farkı temalarla devam edecek etkinlikler, iş dünyası sivil toplum örgütleri arasında dernekçilik ve pandemi süreci deneyimlerinin paylaşılmasını da hedefliyor.

“Pandeminin Küresel Etkileri” temasıyla 31 Nisan tarihinde gerçekleşen ilk çevrim içi etkinliğin konukları; TÜRKONFED International Başkanı Burak Pehlivan ve Türk Ukrayna İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Orçun Gömeç oldu. Burak Pehlivan; yeşil dönüşüme adapte olmayan firmaların gelecek dönemde küresel ticarete önemli sorunlar yaşayacağını vurgularken Orçun Gömeç ise “Pandemi birçok sektöre etki etti. Dijitalleşen sektörler büyürken, dijitalleşmeye senkronize olamayan sektörler küçüldü” şeklinde konuştu. Pandeminin Ukrayna iş dünyasındaki etkilerinin ve hem Ukrayna hem de Türkiye perspektifi ile ekonomik gelişmelerin ele alındığı webinar; yurt içi ve yurt dışında TÜRKONFED üye-paydaşları tarafından ilgi ile takip edildi.

İKİNCİ WEBINAR ATİAD’IN KATILIMIYLA GERÇEKLEŞTİ

Serinin ikinci etkinliği olan Pandeminin Küresel Etkileri II isimli etkinlik, 22 Haziran tarihinde Avrupa Türk İş Adamları ve Sanayicileri Derneği (ATİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Aziz Sarıyar ve ATİAD Yönetim Kurulu Üyesi Çağlar Kepekçi’nin katılımıyla düzenlendi. Aziz Sarıyar; pandemi sürecinin sona erdiğinde, dijital teknolojilerle beraber her alanda hibrit bir modele geçiş yapılması gerektiğini ifade ederken Çağlar Kepekçi ise “Pandemi süreci şirketlere, pazarın gereksinimine uygun

olarak hareket edebilme kabiliyeti kazandırdı” dedi.

PANDEMİNİN İŞ DÜNYASINA ETKİLERİ ÜÇÜNCÜ WEBINARIN ANA GÜNDEMİ OLDU

Sivil Sohbetler sersinin üçüncü etkinliği, 29 Haziran tarihinde, Sektörel Dernekler Federasyonu (SEDEFED) Yönetim Kurulu Başkanı Emine Erdem, Romanya Türk İş Adamları Derneği (TİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Güven Güngör ve TİAD Yönetim Kurulu Üyesi Burçin Atakan’ın katılımıyla düzenlendi. Webinarın açılış konuşmasını yapan Emine Erdem; “Pandemi sürecinde iş dünyasının örgütlenmeye ne kadar ihtiyacı olduğunu bir kere daha görmüş olduk” dedi. Güven Güngör; teknolojik yatırımlara yönelen ülkelerin büyüme hızlarının daha fazla olduğunu vurgularken Burçin Atakan; “Pandemi döneminde Romanya ekonomisi beklediğimizden daha az hasar aldı. Normalleşme süreçleriyle beraber toparlanma sürecinin de başladığını görüyoruz” şeklinde konuştu.

“PANDEMI DEĞİŞİM SÜREÇLERİNİ HIZLANDIRDI”

Serinin dördüncü etkinliği, 6 Temmuz tarihinde, Paris Bosphorus Enstitüsü Başkanı Bahadır Kaleağası, İKV Genel Sekreteri Çiğdem Nas ve DTİK Balkanlar Bölge Komitesi Başkanı Ömer Süslü’nün katılımı ile gerçekleştirildi. Bahadır Kaleağası; pandemi sürecinde hızlı harekete geçebilen, değişime ayak uydurabilen şirketlerin kazanan tarafta olduğunu gördüğünü söylerken; Çiğdem Nas “Pandemi süreci daha önceden başlamış olan tüm değişim süreçlerini tetikleyerek hızlandırdı” dedi. Ömer Süslü ise “Özellikle pandemi döneminde yatırım yapmak isteyen şirketler her aşamayı gözden geçirerek adım atmalıdır” şeklinde konuştu.

YEREL KALKINMA WEBINARLARI DEVAM EDİYOR

TÜRKONFED ve CIPE iş birliğinde düzenlenen Yerel Kalkınma webinarlarının ikincisi, “Toplumsal cinsiyet eşitliğinde sosyal tarafların rolü” temasıyla gerçekleşti. Gazeteci İlga Gürsoy’un moderatörlüğünde gerçekleşen etkinliğe TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve İş Dünyasında Kadın Komisyonu Başkanı Reyhan Aktar, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Başkanı Canan Güllü, İzmir Köy-Koop Birliği Başkanı Neptün Soyer ve UN Women Partner İlişkileri Yöneticisi Meral Güzel katıldı. Katılımcılar, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması sürecinde yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini masaya yatırırken, kadınların pozitif ayrımcılık değil fırsat eşitliği istediğine dikkat çekti.

Reyhan Aktar, kadının iş dünyasındaki yerinin ilerleme sağlanmasının ancak toplumsal cinsiyet eşitliğinin benimsenmesi ve yaygınlaşmasıyla gerçekleşeceğini söyledi. Aktar, “Kamusal politika ve hedeflerin bütünlükçü bakış açısıyla ancak kamu-STK ve özel sektör iş birliğinde gerçekleşeceğine inanıyoruz. Bu konuda en önemli kaldıraç, işletmelerin toplumsal cinsiyet eşitliğini yük değil artı değer olarak görmesidir. Toplumsal cinsiyet eşitliğini bütün kurumlara, yaşamın her alanına doğru anlatamaz ve işler hale getiremez isek kadının güçlenmesi ve fırsat eşitliğinin sağlanması konusunda yol alamayız” dedi.

Canan Güllü, erken yaş evliliğini engelleyici politikaların

uygulanmasına dikkat çekerken Neptün Soyer, tarımda çalışan kadın-erkek oranının neredeyse eşit olmasına rağmen çok az sayıda kadının sosyal haklardan yararlanabildiğinin altını çizdi. Meral Güzel ise kadını güçlendirmek adına yapılan çalışmaların yalnızca kadınlara yönelik olmaması gerektiğini belirtti.

ÜÇÜNCÜ WEBINAR AFET DAYANIKLILIĞI TEMASIYLA GERÇEKLEŞTİ

Yerel Kalkınma webinarlarının üçüncüsü, “Afet dayanıklılığı” temasıyla gerçekleşti. Etkinlikte TÜRKONFED Genel Sekreteri ve Yönetim Kurulu Üyesi Arda Batu ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Genel Sekreter Yardımcısı Murat Yazıcı konuşma yaptı. Düzenlenen panele ise AFAD Planlama ve Risk Azaltma Dairesi Başkanı Abdulkadir Tezcan, İBB Afet Koordinasyon Merkezi

Müdürü Selçuk Tütüncü ve Sağlam KOBİ Proje Müdürü Berfu Çopur katıldı.

Arda Batu; doğal afetlere yönelik farkındalık ve uygulamalardaki eksikliklere dikkat çekerek, “Bir doğal afet coğrafyasında yaşıyor olmamıza rağmen bu konuda farkındalığın yeterli olmadığını, bunun da ötesinde uygulamalar konusunda ciddi eksiklikler olduğunu görüyoruz. Her afette birlikte iş dünyasının rekabetçiliği olumsuz yönde etkileniyor ancak özellikle küçük işletmeler bu konuya yeterince eğilmiyor. Bunun yanında hem sektörler arasında hem de özel sektör ve kamu arasında bir koordinasyon eksikliği söz konusu. TÜRKONFED olarak bu kapsamda iş dünyasının farkındalığının artmasına ve bu koordinasyonun sağlanmasına yönelik çalışmalar yapıyoruz” dedi.

Murat Yazıcı ise “Afetlerin oluşturacağı ekonomik kayıpları ve can kayıplarını azaltmak mümkün. Alınacak önlemler şıysaet üstü olmalıdır” diye konuştu. Abdulkadir Tezcan, Türkiye’nin başta depremler olmak üzere pek çok afet yaşadığını ve afetlerle baş etme konusunda azımsanmayacak deneyim ve gelişmeler elde edildiğini belirtti. Selçuk Tütüncü, doğal afetlerin her zaman önlenemese de etkili yöntemler ve koordinasyon ile zararlarının azaltılabileceğini söyledi. Berfu Çopur ise afet hazırlığı ve hızlı acil durum müdahalelerinin, ülke ekonomisinin devamlılığı için gerekli bir unsur olduğuna dikkat çekti.

YEDİNCİ ARED ÖDÜLLERİ'NİN JÜRİSİ AÇIKLANDI

ARED Açık hava ve Endüstriyel Reklamcılar Derneği'nin "En İyi Endüstriyel Reklam Ödülü" ve "Gelecek Vadeden Tasarımcı Ödülü" olmak üzere iki kategoride, ORES ana sponsorluğunda düzenlediği Yedinci ARED Ödülleri yarışmasının jüri üyeleri belli oldu.

Jüri üyeleri belirlenirken geçmiş yıllarda olduğu gibi endüstriyel reklam ürünleri sektörünün duayen, akademisyen, STK, reklam veren, reklam ajansı gibi tüm taraflarının temsil edilmesine özen gösterildi. Ayrıca bu yıl jüriye endüstriyel tasarımcı, mimar ve sponsor firma temsilcisi de dahil edilerek kadro zenginleştirildi. ARED Açık hava ve Endüstriyel Reklamcılar Derneği Yönetim Kurulu Üyesi ve Kurumsal İletişim Komitesi Başkanı Alper Teniş'in koordinatörlüğünde sürdürülen yarışmanın jürisinde Ahmet Özdemirel, Hayrettin Ege, Önder Kaya, Venüs Özdemir, Zafer Külünk, Doç. Dr. Lale Özgenel, Berna Dalaman, Mehpare Evrenol, Sezar Yurttagüler yer aldı.

Üç aşamada yapılacak yarışmanın ilk aşamasında; jüri tarafından yapılan ön eleme sonucu, üç adet en iyi endüstriyel reklam ve üç adet en yaratıcı tasarım belirlenecek. İkinci aşamada jüri tarafından derecelendirilmek üzere seçilen üç başvuru, 2-5 Aralık tarihlerinde, İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleşecek olan FESPA Eurasia 2021 fuarına katılan herkesin oylamasına açılacak. Yarışmanın başvuru tarihi 17 Ekim tarihinde sona eriyor.

GESİFED'TEN GELECEK STRATEJİSİ ÇALIŞTAYI

GESİFED'in Gelecek Stratejisi konulu çalıştayı ve haziran ayı yönetim kurulu toplantısı, Bodrum'da üç gün süren yoğun bir katılımı gerçekleştirildi. Çalıştayda GESİFED'in yeni dönem hedefleri belirlendi. Yönetim kurulu toplantısı, GESİFED üyesi dernek başkanları ve temsilcileri ile TÜRKONFED Yönetim Kurulu Üyesi Gültekin Okay Salgar'ın katılımında

gerçekleştirildi. Toplantıda Aydın, Denizli ve Muğla'da yeni dönemde yapılması gerekenler üzerinde duruldu. Gelecek Stratejisi çalıştayı ise Humanika Yönetim Danışmanlığı Kurucu Ortağı Dr. Barbaros Kon moderatörlüğünde gerçekleştirildi. GESİFED yönetim kurulu üyeleri ve üye dernek başkanları, çalıştayda GESİFED'in üç yıllık çalışma planını oluşturdu.

İÇASİFED 10. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

İÇASİFED 10. Olağan Genel Kurulu'nda Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Akyürek, görevi Başkan Vekili Ahmet Kurt'a devretti. İÇASİFED Yönetim Kurulu'nda KAİSDER Başkanı Gökür Atalay Başkan Vekili, AKSİAD Başkanı Ali Tekin Çelik ve OSİAD Başkanı Süleyman Ekinci Başkan Yardımcılığı'na, BAĞİAD Başkanı Ayfer Ulusoy Genel Sekreterliğe ve AKSİAD Yönetim Kurulu Üyesi Kemal Mürşit Berekat Saymanlık görevine getirildi.

Mehmet Akyürek, yaptığı

konuşmada tüm dernek başkanlarına kendisine verdikleri destekten ötürü teşekkür ederek; "Sivil toplum kuruluşlarında görev almak, işi gücü çok olan iş insanlarının yurttaşlık görevidir" dedi. Ahmet Kurt ise yaptığı konuşmada Mehmet Akyürek'e teşekkür ederken, ondan devraldığı bayrağı daha ileriye taşımak için var gücüyle çalışacaklarını belirterek yeni dönemde daha çok proje yapıp İÇASİFED'e değer katmak istediklerini söyledi.

KOBİ'LER ÜRETİME VE ÜRÜN GELİŞTİRMeye DEVAM ETMEYİ HEDEFLİYOR

TÜRKONFED ve Paynet'in 11 ilde, bin KOBİ ile görüşerek yaptığı KOBİ'lerin Dijital ve Finansal Karnesi araştırmasının, 'Finansal Okuryazarlık ve Olgunluk Göstergeleri' başlıklı ikinci fazı yayımlandı. Rapora göre KOBİ'ler, önümüzdeki üç yıl içinde en fazla üretime ve ürün geliştirmeye yönelik yatırım gerçekleştirmeyi hedefliyor. İşletmeler; bu süreçte kamu kuruluşlarından destek planlarının oluşturulması, teşviklerin artırılması ve devlet destekli kredilerin verilmesini beklerken, finans kuruluşlarından ise uygun kredi koşulları talep ediyor.

TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan; araştırmanın ikinci fazının, işletmelerin finansmana erişim sıkıntılarının artarak devam ettiğini bir kez daha ortaya koyduğunu söyledi. Turan; "İşletmelerin önceliklerini değiştiren, üretim, yatırım ve istihdam kapasitelerini yeniden gözden geçirmelerini sağlayan en önemli etkeni, kriz dönemlerinde

finansman konusunda yaşanan sıkıntılar oluşturuyor. Araştırmamız KOBİ'lerin geçmiş ve gelecek üç yıl içinde yatırımlardan çok sigorta, ödeme planı, nakit akışının sürekliliğini

önceliklendirdiklerini, mevcut ekonomik koşullarda ayakta kalmaya odaklandıklarını gösteriyor. Teşvik, destek, düşük faizli kredi gibi kaynak arayışları noktasında kamu ve finans kuruluşları ile devletten beklentilerinin de artarak devam ettiğini görüyoruz" dedi.

Paynet CEO'su Serkan Çelik ise araştırmanın ikinci fazına dair görüşlerini şöyle paylaştı: "Araştırmamızın ikinci fazında KOBİ'lerin devam eden pandemi koşulları altında finansal olarak bir sürdürülebilirlik mücadelesi verdiklerine tanık oluyoruz. KOBİ'ler finansal kurumlardan uygun kredi koşulları talep ederken, kamudan da destek planlarının oluşturulmasını bekliyor. Kamudan beklentilerin kredi ve destek taleplerine yönelik olması da KOBİ'lerin kronikleşen finansmana erişim sorununa işaret ediyor. Yeni ürün ve çözümlerimizle bir yandan KOBİ'lerin verimliliklerini artırırken, bir yandan da büyümelerine destek olmayı hedefliyoruz."

TÜRKONFED**BİZ**

MARKANIZ TÜRKİYE'Yİ **BİZİMLE GEZSİN!**

Reklam ve Abone Koordinasyon:

Rumeli Caddesi Rumeli Pasajı Yunus Apt.
No: 40 Kat: 3 Nisantasi - Sisli / ISTANBUL

Tel: 0 (212) 236 00 50

viya@viyamedya.com

TURKONFED

TÜRKONFED
T: 0212 251 7300 | F: 0212 251 5877
Refik Saydam Cad. Akarca Sk. No: 41, 34430
Tepebaşı, Beyoğlu, İstanbul

BAKSİFED
T: 0242 312 0303 | F: 0242 321 5511
Meydan Kavağı Mah. Perge Bul. No:56
Atmaca İş Mrk. C-Blok Kat:1 D:101-102 07200
Muratpaşa, Antalya

BAKZİFED
F: 0372 556 7035
İsmet Paşa Mah. Cumhuriyet Meydanı
Özel İdare İş Hanı No:3 Kat:2
Devrek, Zonguldak

BASİFED
T: 0232 482 0006 | F: 0232 482 0526
Atatürk Cad. Birsan İş Merkezi,
No: 40, Kat: 3,
Pasaport, İzmir

ÇUKUROVA SİFED
T: 0322 453 3339 | F: 0322 458 2228
Cemalpaşa Mah. Toros Cad.
Feriha Yalçın Apt.
No: 20, Kat: 1, D: 1, Adana

DASİFED
T: 0326 214 4720 | F: 0326 214 4719
Kocaabdi Mah. Kurtuluş Cad. Beyazıt Sok. No: 1
Antakya, Hatay

DİCLESİFED
T: 0484 224 0032 | F: 0484 224 0056
Hükümet Bulvarı, No: 66,
Hyundai Bilim Otomotiv, Merkez, Siirt

DOĞÜNSİFED
T: 0412 224 2510 | F: 0412 229 5540
Bağcılar Mah. Urfa Bulv. Buğdaycılar Yapı Sit.
No: 137, Kat:3, Daire: 26, Bağlar, Diyarbakır

DOĞU MARSİFED
T: 0262 322 2665 | F: 0262 325 9126
KOSİAD, Şehabettin Bilgisu Cad. Ömeraga Mah.
Kavanlar İşhanı, No: 77, Kat: 1, İzmit

DOĞUŞİFED
T: 0432 214 8000 | F: 0432 210 1779
Şerefiye Mah. Demirciler Sok. Caner İş Mrk.
Kat:2 No:207 İpekyolu, Van

DOKASİFED
T: 0462 203 3333 | F: 0462 230 3080
Kaşüstü Mah. Devlet Sahil Yolu Cad.
Köleoğlu İş Mrk. No: 53, D: 408, 61290,
Kaşüstü, Yomra, Trabzon

EVFED
T: 0212 243 4939
Mahmutbey Mah. 24/3 Sok.
Öksüzöğulları Plaza E1 Blok No:5 Kat:7 71/B
Güneşli, İstanbul

FIRATSİFED
T: 0422 290 1343 | F: 0424 247 3662
Niyazi Misri Cad. Çevre Yolu Üzeri
Çınarlar Plaza Kat:1/4
Battalgazi, Malatya

GESİFED
T: 0258 212 8097 | F: 0258 213 8784
Kınıklı Mah. Ulus Cad. Yürekten Apt.
No:125/1 Pamukkale, Denizli

GÜN MARSİFED
T: 0266 244 1017 | F: 0266 249 5947
Dumlupınar Mah. Kazım Özalp Sok.
No:23 Karesi, Balıkesir

GÜNSİFED
T: 0342 337 2207 | F: 0342 337 2408
3. Organize Sanayi, V. Muammer Güler Blv.
No: 35 Gaziantep

İÇASİFED
T: 0312 385 8795 | F: 0312 385 8794
Uzay Çağı Cad. No:50
Ostim/Ankara

İPEKYOLUSİFED
T: 0442 233 7396
Murat Paşa Mah. Vani Efendi İş Mrk.
Kat:2 No:19 Yakutiye,
Erzurum

İSİFED
T: 0212 876 7878 | F: 0212 855 8157
Adnan Kahveci Mah. Çalışlar Cad.
Midpoint Residence
No: 2/34, Beylikdüzü, İstanbul

KAPADOKYASİFED
T: 0533 206 8333
İmran Mah.
Mahmut Baltacı Sok.
No: 6-4, Nevşehir

KUZAFED
T: 0554 904 4350
Cumhuriyet Mah.
Necati Asım Uslu Cad.
Hoşafçı Sok No : 2 Merkez, Çankırı

MARSİFED
T: 0224 236 8118 | F: 0224 236 8118
Fatih Sultan Mehmet Mah. Sanayi Cad.
Evke Plaza, No: 646, Osmangazi, Bursa

MEVLANASİFED
T: 0332 324 2626 | F: 0332 323 9140
Melikşah Mahallesi Şahbaz Sokak No: 3
Meram, Konya

MHGF
T: 0212 438 4575 | F: 0212 438 4507
Oruç Reis Mah. Giyimkent, 11. Sokak No: 59
Esenler, İstanbul

ORKASİFED
T: 0362 431 2439 | F: 0362 432 4526
Uğurlu Ev Aletleri, Kale Mah, Gaziler Meydanı
No: 5, İlkadim, Samsun

ORSİFED
T: 0352 437 5616 | F: 0352 437 5616
Erciyes Üniversitesi Kampüsü,
Melikgazi, Kayseri

SEDEFED
T: 0212 251 7300 | F: 0212 251 5877
Refik Saydam Cad. Akarca Sok. No: 41
Tepebaşı, Beyoğlu, İstanbul

SERHATSİFED
T: 0532 716 59 86 (phx)
Ali Kemalli Mah. Hüseyin Sok.
No:7, Iğdır

TRAKYASİFED
T: 0284 212 6767 | F: 0282 6502121
Mithat Paşa Mah. İnönü Cad. Erdi Apt.
No: 3/6, Edirne

YÜF
T: 0312 444 5057 | F: 0312 265 0906
Dumlupınar Blv. Eskişehir Yolu 9. KM,
Tepe Prime İş Mrk. No: 266, A Blok, Kat: 19
06800, Ankara

ZAFERSİFED
T: 0274 222 0063
30 Ağustos Mah. Şehit Harun Kahya Sok.
Azot Sitesi A1 D158 K:3 D:5
Kütahya

*Her dev projenin
gizli bir kahramanı
vardır...*

SEZA
CİMENTO

Merkez: Çankaya Mah. Prof. Dr. Aziz Sancar Cad.
No:27 / 10 Çankaya - ANKARA
Tel: +90 (312) 438 44 71-72 Fax: +90 (312) 438 44 73
Fabrika: Pınarlı Köyü No:70 Baskil - ELAZIĞ
Tel: +90 (424) 522 11 10 Fax: +90 (424) 522 11 11
www.sycs.com.tr

Doğal Lezzet

Doğa Dostu Entegre Tesislerde Üretiliyor

Kullandığımız elektriğin %84'ünü
çiftliklerimizin gübrelerinden ve
fabrikalarımızın organik atıklarından
üretiyoruz.

